

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjani Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 158 (13.691)

Trst, torek, 10. julija 1990

Začetek prvega vrha sedmerice bogatih po spremembah v Evropi

Nasprotujoča si stališča glede finančne pomoči SZ

Med glavnimi temami tudi mednarodna trgovina, zadolženost držav v razvoju in zaščita okolja - Poljski bodo del dolga oprostili

HOUSTON — V prisotnosti voditeljev ZDA, Kanade, Japonske, ZRN, Velike Britanije, Francije in Italije ter predsednika Evropske komisije ES Delors se je včeraj v Houstonu v Teksasu pričel tradicionalni letni vrh sedmerice najbolj industrializiranih držav sveta. Tokratni vrh ima še poseben pomen, saj je prvi po radikalnih spremembah v Vzhodni Evropi, ena od najpomembnejših točk dnevnega reda pa je tudi morebitna odobritev finančne pomoči Sovjetski zvezi.

Vrh se bo končal jutri, uradno pa ga je včeraj popoldne (po krajevnem času) v kongresnem centru »Rice University« otvoril ameriški predsednik George Bush. Ta je imel neposredno pred vrhom še celo vrsto srečanj s posameznimi voditelji, ki so prihajali v Houston, v nedeljo zvečer pa je za goste pripravil tudi tipični teksaški rodeo. Italijo, ki je pred kratkim tudi prevzela predsedstvo ES, na vrhu sedmerice razvitih predstavljajo ministrski predsednik Giulio Andreotti, zunanji minister De Michelis in finančni minister Carli.

Dnevni red je precej obširen, med obravnavanimi problemi so nekateri »klasični«, kot na primer mednarodna zadolženost, nekateri pa so povsem novi in med njimi velja posebej omeniti konkretno pomoč Sovjetski zvezi Mihaila Gorbačova in s tem v zvezi razhajanja v stališčih, do katerih je med nekaterimi članicami sedmerice prišlo glede višine in predvsem oblike pomoči.

Tako Francija in Zvezna republika Nemčija, ki ju podpirata tudi Italija in Kanada, predlagata pomoč Moskvi v višini 15 do 20 milijard dolarjev, s čimer naj bi v naslednjih letih podprli reformna prizadevanja Gorbačova, v zameno

pa naj bi dobili nekatera jamstva na področju popuščanja napetosti in predvsem sovjetsko soglasje za predvideni scenarij nemške združitve. Ob Veliki Britaniji in Japonski nasprotuje pomoči SZ tudi ameriški predsednik Bush. Ta je pripravljen Gorbačovu tudi finančno pomagati šele po izvedbi gospodarskih reform (prehod s planskega na tržno gospodarstvo), pri tem pa zahteva tudi zmanjšanje pomoči, ki jo Sovjetska zveza nudi Kubi in še nekaterim komunističnim državam. Opazovalci predvidevajo, da se bo sedmerica dogovorila za kompromisno rešitev in sprejela načelno pomoč Sovjetski zvezi, posameznim državam pa bo prepustila odločitev, kolikšna naj bo ta pomoč. Pri tem velja povedati, da je ZRN že obljubila tri milijarde dolarjev pomoči in posojil.

Izredna pozornost bo namenjena problemom okolja, kjer tudi obstajajo nasprotja med ZDA in evropskimi državami, precej pa bo govora tudi o mednarodni trgovini in ženevskih pogovorih GATT. Tu je največji prepad med stališči ZDA in evropskih držav glede podpor v kmetijstvu in rokih, do kdaj naj bi te pomoči odpravili. Nasprotja so velika, tako da je povsem možno, da ne pride do nikakršnega sporazuma.

Ena od glavnih točk pa bo tudi obravnava velikanskega dolga držav v razvoju. Ameriški predsednik bo predstavil svoj program pomoči Latinski Ameriki, podobno kot so evropske države pripravljene pomagati Vzhodni Evropi. Skoraj gotovo bo sedmerica Poljski oprostila večji del od 27 milijard dolarjev dolga, Bush pa zahteva, da se podoben sklep sprejme tudi za južnoameriške države.

Z zmago Nemčije padel zastor nad nogometnim svetovnim prvenstvom

Z zaslužen zmago ZRN v finalu z Argentino (ob enajstmetrovki, ki je razjarila južnoameriške igralce) je nad svetovnim nogometnim prvenstvom - vsaj kar se tiče tekem samih - dokončno padel zastor. Na sliki AP: kapetan »panzerjev« Lothar Matthäus poljublja dragoceni pokal

Sporočilo za bodoče rodove

DUŠAN UDOVIČ

Slovenski predsednik in metropolit sta si pred veliko množico zbranih v Kočevskem Rogu segla v roko. Tej spravi, ki jo je vodil metropolit, sta bili oba navzoča, iz katerih veje sporočilo, da je mogoče uspešno iskati spravo med živimi, potem ko so doslej anonimni grobovi domobrancev dobili obeležja. Oba govornika sta se ob simboličnem pokopu domobrancev spomnila tudi premnogih grobov slovenskih partizanov. Sprava ob mrtvih je sprava za žive, je bilo rečeno in želeli je, da bi bilo v resnici tako.

Po dostojanstvenem pokopu mrtvih ostaja živim nelahka naloga, kako premostiti sledove sovraštva, ki so od vojnih grozot ostali zaznavni do danes, tako da so mladim generacijam vse težje razumljivi. Niso odveč pozivi k strpnosti in umirjenim ocenam, ki jih tudi tragika dogodkov ne sme iskrljivati. Resnica o roških žrtvah se v tem smislu dodaja v presojo o zgodovini narodnoosvobodilnega boja na Slovenskem. Kako je moglo priti v prvih povojnih tednih do tako množične likvidacije zajetih domobrancev, ne da bi se verno ugotavljala njihova morebitna krivda za sodelovanje z okupatorjem. Odgovor na takšno vprašanje ni preprost, ni ga mogoče prepuščati emotivnim tolmačenjem, kakor tudi ne novinarski domisljiji vsakršne vrste, ki je v teh dneh posebno bujna. Vsekakor si takšnih dogodkov, ki jih je bilo v osvobojeni Evropi nič koliko in presegajo meje človeškega razuma, ni mogoče razlagati, ne da bi stalno imeli pred očmi nepopolno gorje, ki ga je nacifašizem povzročil slovenskemu narodu, tako da za premagance ni bilo najti usmiljenja.

Pol stoletja pozneje pa je vendarle mogoče pričakovati potrebno strpnost in objektivnost, da se zgodovinska dejstva dopolnijo tudi z bolečimi resnicami, ki so bile doslej kratkovidno zamlčane. To je mogoče doseči z doslednim premagovanjem iracionalnih

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nove spremembe v albanski vladi: ob svoja mesta včeraj še pet ministrov Iz Tirane poletelo prvo letalo z begunci Že danes naj bi se evakuacija nadaljevala

TIRANA — Z včerajšnjim odhodom prvih 51 albanskih beguncev iz češkoslovaškega veleposlaništva v Tirani se je, kot kaže, končno začel postopek za izdajo potnih listov približno 5000 beguncem, ki so »zavzeli« tuja diplomatska predstavništva v Tirani, že v naslednjih dneh pa najbrž lahko pričakujemo tudi njihov odhod iz Albanije. Tuji diplomati pritiskajo na albanske oblasti, da bi postopek čim bolj pospešile in po nekaterih vesteh, ki prihajajo iz zahodnonemških virov, bodo že danes začeli zapuščati Albanijo tudi prvi od 3000 beguncev, kolikor se jih je zateklo le v zahodnonemško veleposlaništvo, kjer so sanitarne razmere iz dneva v dan bolj zaskrbljujoče.

V Tirani je tudi posebni odposlanec generalnega sekretarja OZN De Cuellarja Steffan De Mistura, ki je v stalnem stiku z albanskimi oblastmi, skupaj z zahodnimi diplomati pa pripravlja vse potrebno za nemoteno evakuacijo beguncev. Poleg zračnega mosta razpravljajo tudi o možnosti odhoda beguncev po morju iz Drača proti Italiji.

Ob vsem tem pa je uradna albanska tiskovna agencija Ata poročala, da so zamenjali ministre za lahko industrijo, živilsko industrijo, javne storitve, ljudsko obrambo in notranjo trgovino. Do vseh teh zamenjav je prišlo po presnovi albanske vlade, ki se je začela že v soboto, ko so med drugim zamenjali tudi notranjega ministra Simona Stefani-ja z generalnim tajnikom partijskega centralnega komiteja Hekuranom Isajem.

Pomembno dejanje za prihodnost Slovencev Sprava v Kočevskem Rogu

KOČEVSKI ROG — Nadškof Alojzij Šuštar: »Sedaj pa se podajmo na pot naprej.« Predsednik Milan Kučan: »Je čas ljubezni in je čas sovraštva, je čas vojne in čas miru. Zdaj je čas miru.«

S temi besedami in s pogledom na prihodnost sta končala svoja govora v nedeljo v Rogu in tako zaprla predolgo odprto temo stran slovenske zgodovine.

Množica je oba govornika poslušala izredno pozorno, še zlasti zbrano pozorno in doživeto pa je prisluhnila Milanu Kučanu. Bilo je mnogo solz na očeh, tihega strinjanja.

Nedeljska žalna maša za mrtvimi na Rogu se je pričela ob 11. uri. Daroval jo je slovenski nadškof in metropolit Alojzij Šuštar, obdan s tridesetimi duhovniki. Nadškof je med mašo počastil spomin vseh in še posebej poudaril »rajne Hrvate, Srbe, Rome in druge, ki so umrli na slovenskih tleh«. To je bilo liturgično opozorilo na umrle sodržavljanke drugih narodnosti, v spomin katerih bodo morda v prihodnje podobne slovesnosti.

Nadškof je v svoji pridigi izrecno poudaril Jugoslavijo, ko je dejal: »Gradite boljše prihodnost slovenskega naroda, naše skupne domovine Jugoslavije, celotne Evrope in človeštva.« V prvotnem »besedilu«, ki so ga razdelili časnikarjem, izraz »domovine Jugoslavije« ni bilo in ga je nadškof očitno vnesel kasneje, kar ima vsekakor svoj pomen.

Na žalni svečanosti je bilo po uradni izjavi policijskega načelnika Pavla Čelika od 25 do 30 tisoč ljudi, po naši pa morda nekaj manj. Prisotni so bili predvsem verni, kmečki in okoliški ljudje. Množica je bila zbrana, med svečanostjo in kasneje ni bilo niti enega samega najmanjšega incidenta. Prisotni so bili predvsem iz osrednje Slovenije, ni bilo Štajercev in Prekmurcev, polnoma je bila odsotna Primorska, kjer ni bilo domobrancev in so po vojni dogodki potekali drugače. Prišli so zlasti starejši ljudje, mnogo žena, malo je bilo mladih, ki jih preteklost ne

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na Kosovu informativni mrk in državljanska nepokorščina

LJUBLJANA — Iz Prištine poročajo, da je dan potekal dokaj mirno, čeprav je vedno bolj očitno, da se v resnici bijeta dve oblasti: uradna Srbija jemlje v roke vse vzvode oblasti, Albanci pa se zanj ne menijo in ubogajo zgolj lastno politično vodstvo, ki ga predstavlja demokratična alternativa.

Med 9. in 10. uro je bila skoraj po vseh podjetjih stavka; alternativa je napovedala, da se bo redno izvajala do 14. julija. Seveda ni veliko poročil, saj so vsa sredstva množičnega obveščanja že trdno v srbskih rokah. Ob 9. uri so uredniki in drugi sodelavci vseh albanskih sredstev množičnega obveščanja zavili po osrednji ulici; večina se je mirno razšla, nekatere pa je policija razgnala s silo in jih nekaj zaprla.

Včeraj še ni izšel noben albanski list, tudi radijskih in televizijskih vesti ni bilo. Na informativne razgovore so poklicali več časnikarjev

in predvsem odstavljene direktorje. Vendar srbski predstavniki trdijo, da imajo položaj v rokah in da bodo odpustili vse novinarje, ki se ne bodo uklonili. Včerajšnje številko dnevnika Rilindja so zaplenili, ker je objavila protisrbske članke.

Na tiskovni konferenci za domače in tuje novinarje je član srbske vlade Dragan Nikolić opozoril, da ne bodo dopuščali brezdelja, nezakonitosti, kaosa, štrajkov in pozivov k državljanski nepokorščini. Republika Srbija ne bo financirala Rilindje, ki s svojimi članki poziva k odporu proti ukrepom skupščine Srbije. Predsedstvo Jugoslavije ne more razveljaviti sklepov srbske skupščine in lahko samo sproži postopek o njihovi ustavnosti. Vsem stavkajočim je zagrozil, da se ne smejo čuditi, če zanje ne bo več delovnih mest, ko se bodo hoteli vrniti v svoje delovne

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Orlando spet izvoljen za palermskega župana

PALERMO — Demokristjan Leoluca Orlando je bil ponovno izvoljen za palermskega župana; v drugem glasovanju, v prvem ni dobil zadostnega števila preferenc, je zanj glasovalo 41 od 78 volilcev. Po predhodnih pogajanjih je kazalo, da bo Orlando dobil 50 preferenc, vendar jih e v prvem glasovanju odpadlo kar trinajst, v drugem pa devet, tako da je bil novi župan izvoljen le z enim glasom presežka. Za Orlando so glasovali demokristjani, predstavniki zelene in napredna lista Skupaj za Palermo, ki vključuje tudi komuniste, proti pa so bili misovec, liberalec in predstavnik liste Unione popolare siciliana.

Zaenkrat še ni znano, kakšen bo novi odbor, vendar je Orlando zagotovil, da bo izvoljen v roku, ki ga predvideva zakona. »Novi odbor gotovo ne bo običajen, saj so palermski problemi prehudi, da bi jih lahko reševali z rutinskim delom,« je napovedal Orlando. Glede prostostrelcev, ki so do zadnjega držali v šahu njegovo izvolitev, pa je dejal, da »palermska stvarnost ni bila nikoli enostavna, del te problematičnosti pa je lahko tudi izvolitev župana«.

V incidentih na štadionu v Mogadišu umrlo 62 ljudi

MOGADIŠ — Neredi, do katerih je prišlo v petek na mestnem štadionu v Mogadišu v Somaliji, so terjali 62 mrtvih in kakih 200 ranjenih, med katerimi so nekateri v smrtni nevarnosti.

Športni dogodek, v glavnem mestu poteka nogometni turnir, se je sprevrgel v pravo tragedijo, potem ko je na govorniški oder stopil predsednik države Mohamed Siad Barre. Ljudje so mu začeli silovito žvižgati in ga niso pustili do besede, iz tribuna pa je začelo leteti tudi kamenje. Predsednikove osebne straže so na protest odgovorile z orožjem. Po prvih vesteh je kazalo, da je število mrtvih skrajno omejeno, tiskovne agencije so poročale o osmih žrtvah, šele včeraj pa so tuji diplomati potrdili, da je bil obračun veliko bolj krvav.

Ob pomanjkanju prepričljivih argumentov konservativci segli po obrekovanju Dramatični zapleti na kongresu KPSZ z uporabo starih stalinističnih metod

MOSKVA — Ko argumenti niso uspeli streti Aleksandra Jakovljeva, odgovornega za politične odnose v politbiroju sovjetske partije, so se konservativni delegati poslužili prastare stalinistične metode grobe potvarjanja dejstev in diskreditiranja z anonimnim letakom, v katerem so zahtevali odstop Jakovljeva. Eden od najbolj vnetih zagovornikov perestrojke, naj bi po tem pamfletu napadal tako novega prvega sekretarja KP Ruske federacije Polozkova kot voditelja konservativnih sil Ligačova. Navezal naj bi stike z levimi radikali »Demokratske enotnosti« v upanju, da bi zasejal razdor v partijskih vrstah. Jakovljevi naj bi celo izjavili, da je treba storiti vse, da Ligačov ne bo izvoljen v partijske vrhove.

Marsikdo je bil prepričan, da bo ob takem napadu osebno posegel Gorbačov. Generalni sekretar pa je to prepustil kar Jakovljevu, ki je

moral tako že drugič stopiti na govorniški oder izzvan od birokratov. »Obrekovalci mi lahko skrajšajo življenje, ne bodo pa me utišali,« je ogorčeno poudaril in navedel, da je politični boj dosegel »ogabne oblike«. Citiral je članek v ciklostilirnem listu Glas Rusije, v katerem je navedeno, »da potrebujejo novega Hitlerja in ne Gorbačova, zato je treba čimprej izvesti vojaški udar. V Sibiriji je še dovolj nekoloniziranih krajev, ki čakajo na nadobudneže«. Med temi je seveda tudi Jakovljevo ime, tako da je odgovorni za zunanja vprašanja »sibirskemu tovarišu« opozoril, naj se pripravi na nov val jetnikov.

Po tem posegu se je ozračje nekoliko umirilo. Konservativci so po vsem sodeč spoznali, da so šli predaleč, saj je celo prvi sekretar Ruske federacije Polozkov stopil k Gorbačovu (na sliki), da bi obsodil take politične metode.

Kamoristični spopadi zahtevali še štiri žrtve

NEAPELJ — Štirje mrtvi so posledica strelnega obračuna v nekem stanovanju v Castellammare di Stabia v okolici Neaplja. Šlo je za obračun med pripadniki dveh rivalskih kamorističnih tolpa, ki pripadata »bossoma« Umberto Maria Imparatu in Micheleju D'Alessandru. Do spopada je prišlo v nedeljo približno ob 22. uri, ko je 36-letni Ferdinando Panariello, eden najnevarnejših »killerjev« Imparatrovega klana, do zob oborožen vdrl v stanovanje Alfonsa Sicignana, ki je bil v hišnem priporu zaradi razpečevanja mamil in je član D'Alessandrovega klana. Panariello je začel takoj streljati in ob Alfonsu Sicignanu so bili takrat v stanovanju še njegov 62-letni oče Pasquale, sosed Carmine Flauto in že nekajkrat obsojeni Eugenio Della Mura. Flauto je bil takoj mrtev, Del-

la Mura in Pasquale Sicignano pa sta bila hudo ranjena. Brez posledic jo je odnesel Alfonso, ki je nato razorožil Panariello in ga ubil, nato pa je pobegnil neznan kam. Kasneje sta v bolnišnici umrla še Pasquale Sicignano in Eugenio Della Mura. Policija je ugotovila, da so Panariello do Sicignanovega stanovanja pripeljali njegovi pajdaši, ki so nato pobegnili z ukradenim regato. Avtomobil so zažgan našli včeraj zjutraj na periferiji Castellammare di Stabia.

Alfonso Sicignano je brat Giuseppeja, ki so ga v napadu na »bossa« Micheleja D'Alessandra skupaj še s tremi drugimi osebami ubili 24. aprila lani. Od takrat je »vojna« med dvema klanoma zahtevala že približno 30 mrtvih.

Marković bo danes v Sloveniji razpravljajal o perečih problemih

LJUBLJANA — Danes bo obiskal Slovenijo predsednik zvezne vlade Ante Marković, v delegaciji zveznega izvršnega sveta pa bodo še Živko Pregl, Aleksandar Mitrović, Vlado Kambovski in Branimir Zekan.

Ta obisk spada v okvir že napovedanih pogovorov zvezne vlade, očitno pa se je ujel s sprejemom slovenske deklaracije o neodvisnosti, o kateri se v Beogradu veliko govori, zvezna vlada pa se še ni izrekla. Sestanek bo s predsedstvom slovenske republike, predstavnik skupščine in izvršnega sveta Slovenije. Začel se bo ob 9. uri in uradno je napovedano, da se bo nanašal »na uresničevanje drugega dela programa zvezne vlade«. Za novinarje bodo vrata zaprta, kar tudi priča o občutljivosti tem in položaja. Popoldne bo Marković obiskal Titovo Velenje.

Hkrati pa so uradno odložili sestanek zveznega državnega predsedstva s slovenskim, ki bi prav tako moral potekati v teh dneh. Zvezno predsedstvo namreč obiskuje vsa republiška predsedstva in včeraj se je sestalo s srbskim. V dolgem uradnem poročilu Tanjuga prihaja do izraza popolna podobnost pogledov obeh predsedstev. Tako je rečeno, da se Jugoslavija srečuje z najhujšo krizo od svojega na-

stanka in da njeno suverenost, teritorialno integriteto in ustavno ureditev ogrožajo separatistične sile. Jugoslovansko krizo je treba reševati na demokratičen način, vendar se ne sme dovoliti legalizacije separatizma. Srbija podpira stališča zveznega predsedstva, predvsem pa popolnoma podpira stališča, ki jih je v zvezni skupščini izrekel predsednik Borisav Jović. V tem kontekstu se tudi govori, da je »treba z vsemi sredstvi pravne države zaščititi interese celotne države«.

Na to temo je štiri ure zasedal tudi odbor za družbeno-politične odnose zvezne skupščine, na katerem je predsednik zahteval, da se izrečejo in obsodijo slovensko deklaracijo o neodvisnosti. Slovenski delegati so se odločno upirali razpravi, vendar so bili povsem osamljeni. Srbski predstavniki so poudarili, da bi sami sprožili podobno zahtevo, kolikor je ne bi že predsednik.

Slovenski delegati se ne bodo udeležili enajstega kongresa Zveze borcev Jugoslavije, ki se pričena danes v Beogradu. Takšno stališče je sprejela Zveza borcev Slovenije, ko je proučila način dela, sprejemanje stališč in povezave s sedanjo jugoslovansko politično stvarnostjo. B. S.

Po Craxijevi »vrnitvi« zasedalo tudi tajništvo PSI Vladni vrh spet o reformi RTV

RIM — Potem ko so v nedeljo zvečer žarometi nad mundialom ugasnili, se je ponovno razžvele politična dejavnost. Po daljši odsotnosti pa je na domače politično prizorišče stopil tudi Craxi, ki je v tem času dobro opravil nalogo, ki mu jo je nprtila OZN.

V Palači Chigi je včeraj popoldne zasedal vladni vrh, ki je razpravljajal o zakonu Mammi o reformi rediotelevizije. Vlada ne namerava spremeniti pravila o količini propagandnih vložkov med televizijskimi oddajami, zato je ta del zakona še naprej najbolj konestiran, medtem ko bo verjetno še tekla razprava o umestnosti prekinjanja TV oddaj z reklamami. Minister za telekomunikacije Mammi je namreč predložil nekaj popravkov v zvezi z reklamami med prvim in drugim delom filmov. Udeleženci vrha so priznali, da še obstajajo problemi, ki ovirajo odobritev zakona,

vendar so prepričani, da bo do tega prišlo še pred jesenjo. Jutri se bo vrh še enkrat sestel.

Včeraj je zasedalo tudi tajništvo PSI. Novinarji so oblegali Craxija, ki pa je bil to pot krepko zapet in je na vprašanje, kako ocenjuje politični položaj, odgovoril le, da ni najboljši. Martelli je bil zgovornejši. Politični zapleti se od pomladi praktično niso spremenili, vendar je vlada pokazala več živahnosti. Med drugim je odobrila nekaj pomembnih zakonov: zakon proti mamilom, ki stopi v veljavo prav danes, zakon o imigraciji in o reformi krajevnih uprav. Z zadovoljstvom je ocenil premike, do katerih je prišlo na sindikalnem področju. Tajništvo PSI je med drugim napovedalo, da bo začela previranje z ostalimi strankami večine, da bi čim bolj osvetlila politični položaj.

Hrvaški časopisi se bodo odpovedali agenciji Tanjug?

ZAGREB — Novi hrvaški minister za informacije Milovan Šibel je izrekel vrsto kritičnih pripomb na račun delovanja agencije Tanjug in izrekel nezadovoljstvo hrvaškega tiska zaradi neobjektivnega pisanja Tanjuga o novi hrvaški oblasti. Hkrati je priporočil hrvaškim časnikom, naj odpovedo naročnino na agencijo Tanjug. Novi hrvaški minister za informiranje je tudi že večkrat napovedal ustanovitev tiskovne agencije Hrvaške, ki bi vsestransko in po resnici seznanjala hrvaške izseljence po svetu z dogodki v domovini. Glede pisanja hrvaškega tiska po nedavnih volitvah in spremembi oblasti pa je Šibel dejal, da je tisk še vedno skoraj povsem sovražno nastrojen do novih oblasti. Po njegovem mnenju novinarji pišejo tako, ker so to ljudje, ki enostavno ne morejo »iz svoje kože«, kot je poudaril, saj so tako okuženi z Jugoslavijo in jugoslovanstvom, da drugače ne morejo misliti oziroma, da je za njih vsakršna misel na vse, kar je hrvaško reakcionarna in konzervativna, je dejal Šibel. (dd)

Ivica Račan za pomiritev na Hrvaškem

ZAGREB — Predsednik CK ZKH-SDP Ivica Račan je včeraj sporočil poziv svoje stranke »za celovito zgodovinsko resnico o žrtvah vojne in za državljansko pomiritev«. Na tiskovni konferenci je Račan sprožil tudi pobudo, da bi bili 15. julija v Glini oziroma 22. julija blizu Jazovke javni politični srečanja, s katerima bi simbolično označili »določen konec moralnih, političnih, nacionalnih in civilizacijskih posledic državljanske vojne na Hrvaški«. Predsednik HDZ Franjo Tuđman in predsednik SDS Jovan Rašković sta po Račanovih besedah načelno že privolila v sodelovanje na teh srečanjih. (dd)

nadaljevanja s 1. strani

● Sporočilo

nagibov, ki vse prevečkrat spremljajo razprave o nasilni smrti vrtnjenih doborancev. Zgodovini, in samo njej, naj bo prepuščena dokončna ocena in to bo lahko opravila le tedaj, če je nobena oblast ne bo ujemala v mreže dnevnice politike.

Slovenski predsednik Kučan in nadškof dr. Šuštar sta v Kočevskem Rogu napravila korak, ki bo ostal v slovenski zgodovini zapisan predvsem kot izraz dejanske volje, da se napravi konec zlovesčim sencam preteklosti, ki predolgo zastirajo Slovenem jasnejši pogled v prihodnost. Ob tem lahko izrazimo željo, da bi bil ta korak uvod v resnično novo poglavje v odnosih med Slovenci, kajti dejansko nas je premalo, da bi si lahko privoščili težko breme prenašanja nestrpnosti in maščevalnosti iz generacije v generacijo. V Kočevskem Rogu je bilo mrtvim izraženo dostojanstvo, do katerega imajo pravico, živim, posebno mlajšim generacijam pa gre trajno sporočilo, kolikšne, ne samo junaške ampak tudi tragične razsežnosti je imel na Slovenskem protifašistični osvobodilni boj, za katerega je narod plačal resnično grozljiv davek.

● Na Kosovu

organizacije. Zanikal je tudi, da bi uporabili policijsko silo, ko so do do-

poldne intervenirali v delovnih kolektivih.

Po nepotrjenih vesteh nameravajo odstopiti najvidnejši predstavniki albanske narodnosti, predvsem predsednik in člani pokrajinskega predsedstva.

Po drugih vesteh je stavka zajela še razna kosovska mesta. Tako poročajo iz Gnjiljanov, da so se v večini kolektivov odzvali na poziv kosovske alternative. V tekstilnem kombinatu so stavkali vsi Albanci, podobno je bilo še v drugih podjetjih. Zasebniki pa so zaprli trgovine in druge lokale in se zbrali na pločnikih.

Na kosovskih asfaltiranih cestah so se ponoči pojavili napisi »Kosovo republika« in s podobno protisrbsko vsebino. B. S.

● Sprava

obremenjuje in gledajo predvsem v prihodnost. Veliko je bilo domačih, jugoslovanskih in tujih novinarjev.

Nadškof Šuštar, predsednik Kučan, predsednik skupščine Bučar in nekateri drugi udeleženci nedeljske slovesnosti so obedovali pri domačinki na kmetiji Kristine Trkovnik v Željah pri Kočevju, ki je vneta pevka in je sodelovala tudi z našim dolinskim zborom »Valentin Vodnik«.

Ruffolo zahteva večjo pozornost za rešitev Benetk

RIM — Minister za okolje Giorgio Ruffolo upa, da bo italijansko predsedstvo Evropske gospodarske skupnosti pripomoglo k vsaj delni rešitvi številnih ekoloških problemov, ki tarejo Benetke. Na mednarodnem srečanju novinarjev, ki se ukvarjajo s tem vprašanjem, pa je italijanski minister dal dokaj ostro izjavo, in sicer da bo izstopil iz odbora za zaščito Benetk, če se stvari ne bodo spremenile na boljše.

Ruffolo je prepričan, da ima to edinstveno mesto prav sedaj izjemno priložnost, da njegovi upravitelji kaj ukrenejo za njegovo sanacijo. »Razpolagamo s sredstvi, načrti, računamo lahko na sposobne strokovnjake, kljub temu pa doslej nismo naredili niti majhnega koraka naprej,« se je izredno minister. »Res je, da je to hudo naš problem, saj se s takimi težavami ne soočajo nikjer drugje na svetu, res pa je tudi, da moramo enkrat za vselej premostiti lokal-patriotske komplekse in sprejeti tudi zunanjo strokovno in siceršno pomoč. Če do tega ne bo prišlo, bom primoran zapustiti mesto, ki so mi ga zaupali,« je potrdil Ruffolo.

Po žrebu Mundialove loterije: glavni nagradi v Rim in Perugia

RIM — Levji delež Mundialove loterije je ostal v Laciju. Tu so namreč prodali srečko, ki bo dobitniku prinesla prvo nagrado, 4 milijarde lir, in druge tri srečke, vredni po sto milijonov. Prvo nagrado bo tako dobil lastnik srečke L 10875, ki je povezana z zmagovalko Mundiala, Zvezno republiko Nemčijo. Milijardni listek so prodali v kiosku na rimskem Trgu republike. Listek BQ 597054, s katerim si bo lastnik prislužil poldrugo milijardo, pa so prodali v Perugii. Srečko BZ 07902, ki je bila vezana na italijansko ekipo, so prodali v Padovi in je vredna 500 milijonov.

Zaplet ob ceni bencina v Sloveniji

BEOGRAD — Zvezni izvršni svet predvideva deflacijo tudi v juliju, v drugi polovici leta pa naj bi bila inflacija manj kot odstotek na mesec. To je na tiskovni konferenci povedal namestnik zveznega sekretarja za trgovino Branko Maričić. Cene električne energije se še niso spremenile, če se bodo, pa bo znano v drugi polovici tega meseca. V Sloveniji bencin še naprej prodajajo po višjih cenah na črpalakah ljubljanskega Petrola in koprškega Istra Benz, zato je zvezna tržna inspekcija vložila prijavo zaradi gospodarskega prestopka in zaradi protipravno pridobljene premoženske koristi.

Na seji izvršnega sveta republiške skupščine je potekala tudi razprava o dopisu, ki ga je, kot je poročal dr. Raj-

ko Pirnat, poslal na sekretariat za pravosodje in upravo ljubljanski Petrol. Minuli torek je namreč zvezni inšpektorat zahteval, da Petrol zniža cene naftnih derivatov. Če tega ne stori, bo namreč deležen hudih sankcij. Petrol se je tako znašel v precepu dvojnosti, ki jo je dr. Pirnat razrešil z mnenjem, da je pač napočil čas, da v Sloveniji sledijo sprejeti deklaraciji o suverenosti in je zato svetoval Petrolu, naj spoštuje republiško zakonodajo in ne zveze. Hkrati je predlagal izvršni svet pa sprejel predlog, naj resorni organi odgovorijo zveznemu inšpektoratu in ga opozorijo, da v duhu 4. člena deklaracije na ozemlju Slovenije veljajo republiški zakoni, še zlasti pa takrat, kadar sta si republiški in zvezni zakon v nasprotju.

Govor predsednika Kučana in pridiga ljubljanskega nadškofa msgr. Šuštarja

Zdaj je čas miru

Je kraj življenja in je kraj smrti. Je čas sovraštva in je čas strpnosti. Sma na kraju smrti. Pripravljeni in odločni, da kot svoj čas sprejmemo čas strpnosti, medsebojnega razumevanja in skupne prihodnosti. Drugače naš današnji žalni zbor ne bi imel ne pravega smisla in ne opravičila. To, kar hčemo in moramo opraviti danes in tukaj, globoko v nedrjih roških gozdov ne le simbolno in navzven, ampak predvsem v naši zavesti z odgovornim dejanjem utrjevanja slovenskega občestva, bi se lahko ali bi se celo moralo zgoditi že prej. Bile so priložnosti, da bi se stvari med vojno in še posebej ob njenem koncu in neposredno po njem iztekle in uredile med nami drugače. Da bi že zdavnaj našli svoj mir v nesmiselni in apokaliptični vrtinici proti svoji volji potisnjeni in razdeljeni sinovi in hčere slovenskega naroda. Mogoče nam je prepoznati okoliščine, dejstva pa tudi posamična človeška ravnanja, ki so oteževala ali celo preprečevala, da bi do današnjega dejanja sploh prišlo. Je pa tudi res, da so morala dozoreti splošna spoznanja, da je moralo priti do novega duha časa, da se lahko, tako iskreno upam, brez sovraštva v srcih in pretreseni ob sprejemanju še ene boleče resnice zadnje vojne, spravimo s svojo lastno preteklostjo, da ji končno dovolimo, da postane zgodovina.

Vse ima svoj čas in vsako opravilo ima svojo uro pod nebom! Nas je zgodovina izbrala, da prevzamemo pred njo in pred prihodnostjo to odgovornost. Opravimo jo zrelo. Tega dejanja ni mogoče ponoviti. Zmore ga zgodovinsko dozorel narod, sposoben preseči stare delitve in preprečiti, da bi na njihovih pogoriščih vzniknile nove. Sprava z vsemi mrtvimi žrtvami vojne, ki nam jo je naloženo izpeljati, je preizkušnja narodove zrelosti, samozvesti in samospoštovanja. Je odpoved lažnemu upanju, da more to opraviti kdo namesto nas. Je zgodovinska nujnost in naša kulturna in civilizacijska dolžnost. Je povabilo in nujen pogoj prihodnje, časa in nam ljudem prepuščne sprave med živimi. Zato to odgovornost vzemimo nase z vsem dostojanstvom.

Opravimo jo kot dejanje, iskreno poročeno iz spoštovanja do umrlih, padlih in pobitih. Ne sme in ne more biti nikogaršnja zmaga in nikogaršnji poraz. Zapre naj knjigo vseh naših vojnih in povojnih ran. Dokončno, brez sprenevedanja in brez zadnje misli. Pokopljimo vse mrtve za vselej, z vsem dostojanstvom in vsem spoštovanjem. Prepustimo jih spominu in sodbi zgodovine. Naj bodo vse nasilne smrti iz časov, ko so demoni vojne divjali med nami, izenačene v naši zavesti. Naj se ne ponovi več zlo iz vojne in povojnega obračunavanja, ki je zlo za vse.

Je čas vojne in čas ubijanja. Je čas odločitve in čas žrtvovanja. Je čas spominjanja in čas novega upanja. Človek sam dela zgodovino. Toda dela jo v razmerah, ki si jih ne izbira v celoti sam. S to zavestjo je v razmerah, ki jih živi, tudi odgovoren za svoja dobra in svoja zla dela. Zato je človek na zemlji tragično bitje. Svojih zmot za nazaj ne more spremeniti. Naše preteklosti ni mogoče predrugati, je ne zamaščati. Čas je, da preneha obremenjevati še naprej in kar naprej naše življenje in našo prihodnost. Zakaj bi ostajali sprti, ko postaja svet, katerega del smo, vse bolj svoboden in vse bolj povezan. Bilo je! Naj se ne ponovi nikoli več. Povejmo to na tleh Kočevskega Roga, ki je v mnogih viharjih zadnje vojne, ki so zdivjali čezenj, postal slovenska nekropola. Z dejanjem, ki je namenjeno priznanju in spominu smrti žrtev v teh jamah, znanim in neznanim Slovincem, ki so bili brez vsakega ugotavljanja njihove morebitne posamične krivde zaradi medvojnih dejanj po že končani vojni nerazumno in nerazumljivo pahnjeni v nasilno smrt. Vzemimo to spoznanje nase in recimo: nikoli več!

Je čas umiranja in je čas rojstva. Usodnost vojnega dogajanja smo Slovenci doživljali na posebno tragičen način. Bila je vojna, bila je okupacija, v kateri smo Slovenci doživeli nasilno vojaško podjarmljanje, razkosanje svojega ozemlja in nasilje vseh vrst. Slovenski narod so pribili na križ, ga zanačevali in hoteli izbrisati iz zgodovine. In zato je mnogim slovenskim možem in ženam opredelitev za sodelovanje v velikem svetovnem protifašističnem gibanju svobodoljubnih ljudi in narodov vseh celin, religij, ras in barv pomenila razumno in edino možnost za osebnostno in narodno ohranitev, osamosvojitve in za dokončno uveljavitev človekove miselne in narodove vsestranske svobode. Iz ognja groze naj bi vstal moderen Evropejec, kakor je veroval E. Kocbek, osvobodjen spon mračnjstva in nasilja. Na oltarju te vere, ki je omogočila, da smo kot narod preživeli, so zgorela premnoga slovenska življenja, pokopana po znanih in breznimnih partizanskih, izseljenjskih, pregnanskih in taborišniških grobovih v domači in v mnogih tujih zemljah. Ko sprejemamo mrtve, ki so bili doslej nerazumno zanikani ali celo pozabljeni, in ko jih priznavamo za del svoje nacionalne zgodovine, ne smemo pozabiti tistih, ki smo se jih spominjali in smo jih priznavali že doslej in katerih dejanja so tudi omogočila, da je to pravno in pomiritveno dejanje po tolikih letih zdaj lahko v svobodni in suvereni slovenski državi. Da ne bi zamenjali ene krivice z drugo, da ne bi delali sile zgodovini in njenim resnicam. Veliko naših ljudi počiva tod in drugod po Sloveniji. Različni so razlogi, različne so poti, ki so neredko sinove iste matere pripeljale do groba. A vsakdo od njih je imel mater in očeta in svoje sanje. Mrtve človek nima ničesar več. Spravimo se zato z njimi, pokopljimo jih, a z njimi odnesimo in pokopljimo tudi orožje. Pozabiti ne smemo in ne moremo ničesar. Odpustiti je težko, marsikdaj celo nemogoče. Opuščanja ni mogoče ne zapovedati in ne izsiliti. Mogoče pa je pogumno pogledati v preteklost, da bi bilo mogoče obrniti pogled v prihodnost.

V petinštiridesetih letih, ko smo si dostikrat lajšali življenje s preteklostjo tako, da smo jo čez vse mere zlatili in črtili, kovali v zvezde ali jo pošiljali v pekel, jo puščali v marsičem usodnem neizrečeno in prepovedano, so zrasli novi rodovi. Nihče nas ne more - ne posameznikov in ne skupnosti - odve-

zati odgovornosti za odločitve, ki smo jih sprejemali, nihče pa nam tudi ne more kratiti pravice, da si razgrnemo preteklost in se z njo pomirimo. Če bi jo zanikali, bi si spodmaknili temelj za prihodnost. Na nas, ki se imamo za povojne ljudi, in na mlajše, ki časa ne štejejo več z vojnami, je padla zaveza, da delamo tudi za spravo med živimi. Slovenska država si tudi s pripravljanim nove ustave postavlja okvire in pravila, da s človekovimi svoboščinami in pravicami spoštuje in zavaruje razlike med ljudmi in jim s tem omogoča strpno življenje v demokratični skupnosti. Ni v moči države zaukazati ljubezen in spravo med ljudmi. Je pa v moči vseh državljanov in državljanov, da si ustvarijo tako državo, ki bo pravična do vseh, ne glede na njihove poglede na svet, politično prepričanje ali narodno pripadnost.

Vzemimo našo zgodovino, zapolnjeno s svetlobo in temo, nase, obrnimo se k skupni prihodnosti našega in prihodnjih rodov. Končajmo narodno diasporo, zaradi katere Slovenija toliko let ni bila domovina vseh svojih sinov. Ljudje med ljudmi smo. Omogočimo si življenje, spravljeno z mrtvimi, in ga živimo tako, da se bo našim zanamcem lažje spraviti z nami, ko bomo mi postali nesprenljiva preteklost. Premalo nas je in v prehudih razmerah živimo, da bi se smeli odreči mirnemu sožitju, priznavanju različnosti, strpnosti in spoštovanju. Tesno bi nam bilo in znova bomo grozili drug drugemu, če si takšnega življenja ne postavimo za cilj.

Dostojanstvo našega enkratnega in prepogosto tragičnega življenja se razkriva v našem odnosu do smrti. V smrti smo vsi ljudje enaki. V priznanju te neizpodbitnosti je skrivnost in nuja naše sprave z mrtvimi. Vsi mrtvi imajo pravico do javnega spomina. Uredimo dostojno zato tudi ta kraj smrti in ga naredimo dostopnega spominu kot rod, ki ne bo več skrival ali sovražil preteklosti, ohranil pa bo tu, na tem kraju, sporočilo sebi in zanamcem: bili so, ki so vedeli za svoj človeški dolg do mrtvih, ker so se naučili živeti drug z drugim v miru in so si to tudi želeli.

Predsedstvo republike Slovenije bo skupaj z drugimi organi republike prispevalo, kar more in mora, da bo tudi z državnimi dejanji uveljavljena ta volja, to sporočilo, to povabilo vsem ljudem dobre volje k skupnemu delu, k spravi med živimi in za skupno potovanje v prihodnost, ki ne prikriva in ne pozablja svoje zgodovine, ki pogleda v prihodnost ne opira več na breme narodne in politične razcepitve, ampak na ustvarjanje svobodnega slovenskega občestva, ki ima svojo identiteto, domovino in državo.

Kočevski Rog, spokojno urejen in miren, ostaja in postaja zdaj eden simbolnih pomnikov zgodovine in prihodnosti tega občestva. Čez te kraje, ki jih obdaja nepregledni slovenski gozd in ki so prevotljeni z nedostopno podzemeljsko skrivnostjo, so šli najhujši viharji naše bližnje preteklosti. Tu so nas pobijali. Tu smo se pobijali. Tu smo se borili in se skrivali pred nasiljem. Tu smo zmagovali in skrivali zlo, ki ga je povzročalo naše bojevanje in zmaganje. Tukaj se je zmaga dostikrat spreverčala v poraz. Povejmo si: tu, kjer so posute kosti vseh, ki so se borili za takšno ali drugačno resnico, s takšno ali drugačno mislijo, je pravi kraj za tisto spravo, ki jo kot narod, zazrt v prihodnost, potrebujemo. Kar se je zgodilo, iskreno obžalujemo! Končujemo, zdaj in tukaj. Bilo je.

Je čas ljubezni in je čas sovraštva, je čas vojne in čas miru. Tako pravi pridigar v Stari zavezi. Zdaj je čas miru.

Bodimo drug drugemu pošteni prijatelji!

Današnja nedelja je edinstven dan v zgodovini slovenskega naroda. Cerkev v Sloveniji obhaja danes zunanjo slovesnost sv. Cirila in Metoda, naših blagovestnikov, ki sta nam prinesla vero in temelje omike. Mi pa smo zbrani na kraju smrti in smrtnega mola, ki je trajal dolga leta v zamaščanosti dogodka in nedostopnosti kraja. Danes javno opravljamo simbolični krščanski pogreb demobrancev, ki so tu ali drugje našli svojo smrt. S tem simboličnim krščanskim pogrebom in mašo zadušnico stopajo v javnost in enakopravnost v slovenskem občestvu mrtvih in živih.

Krščanski pogreb, ki ga sicer nočemo nikomur vsiljevati, mašo zadušnico in molitve za mrtve pa opravljamo tudi za vse druge žrtve iz vojnih in povojnih let, tu v Kočevskem Rogu in drugod, za slovenske partizane, ki so padli v boju, za vse druge žrtve vojne, Hrvate, Srbe in pripadnike drugih narodnosti, ki so kakor koli in kjer koli našli smrt. Bog daj vsem večni mir in pokoj.

Smrt je najbolj gotovo, a tudi najbolj skrivnostno dejstvo. Nikomur ni znano, kdaj, kje in kako bo prišla smrt. Toliko je nenadnih, nepričakovanih smrti mladih in ljudi v najboljših letih. Takrat se z vso ostrino postavljajo vprašanja: zakaj? Ti, ki so v Kočevskem Rogu ali drugod našli nasilno smrt na tako hud način, nam toliko bolj postavljajo vprašanje: zakaj? Sami so v večnosti našli odgovor, za nas pa ostaja vprašanje brez človeškega odgovora. Zato lahko v nas vstaja notranja upornost pred temo in skrivnostjo te popolnoma nerazumljive smrti. Če na vprašanje: zakaj? ne najdemo odgovora, pa posije žarek luči v temo iz skrivnosti Kristusove smrti na križu. Kristusova smrt na križu je bila najbolj nerazumljiva, krivična, nasilna in boleča. Doživel jo je v svojih najboljših letih. Žal smo se na dogodek, na katerega nas spominja vsak križ, tako navadili, da nas ne pretrese in nas vprašanje: zakaj? ne vznemiri. Iz vere vemo, da je bila njegova smrt prehod v novo življenje in naše odrešenje.

Prilika o pšeničnem zrnu, ki smo jo slišali v evangeliju, ima na tem kraju in ob spominu na te žrtve prav poseben pomen. Dobesedno so padli v zemljo in umrli, da bi obrodili sad. Upamo, da so zase že našli mir in plačilo pri Bogu. A tudi za slovenski narod so zrna že obrodila sad doma in po svetu in prepričani smo, da bo ta sad vedno bogatejši.

Kaj nam govorijo mrtvi, ko jim danes izkazujemo spoštovanje in molimo zanje? Prvo, kar nam pravijo, je: Opuščamo vsem, ker smo sami pri Bogu našli opuščanje. Odgovorimo jim: Tudi mi opuščamo vsem in vsakomur, da bi tudi sami našli opuščanje pri Bogu. Drugo, kar nam govorijo mrtvi, je: Rotimo vas, storite vse, kar je v vaši moči, da se nikdar več ne ponovi kaj takega, kot se je dogajalo v Kočevskem Rogu. In tretje: Izpolnite vrzeli, ki so nastale z našo prežgodnjo smrtjo; gradite boljšo prihodnost slovenskega naroda, naše skupne domovine Jugoslavije in celotne Evrope in človeštva na trdnih temeljih resnice, svobode, pravičnosti, spoštovanja, prijateljstva in ljubezni; podajte se na pot sprave med živimi, na dolgo in težko pot, ki pa je edina pot v življenje.

Ko se ljudje vračajo od pogreba, tudi če so ob pokopu še enkrat doživeli vso bolečino, so vendar olajšani. Sprejeli so, kar se ne da spremeniti, kar ni v človeških rokah. Izkazali so čast in spoštovanje in hvaležnost mrtvim. Obljubili so, da jih bodo ohranili v spominu. Življenje pa gre naprej. Tako smo tudi mi vse mrtve sprejeli v svoje občestvo živih in mrtvih in se podajamo na pot naprej. Ob priliki o pšeničnem zrnu nam tudi žrtve in grobovi v Kočevskem Rogu in po vsej slovenski zemlji govore o življenju. Sprejmimo to sporočilo življenja. Z mašo zadušnico in s simboličnim cerkvenim pogrebom smo naredili, kar smo bili dolžni in do česar so imeli mrtvi pravico. Sedaj pa se podajmo na pot naprej. Življenje ima svoje zakone in svoje zahteve. A pšenično zrno, ki je padlo v zemljo, že kali, že poganja, že prinaša sadove. Bodimo drug drugemu dobri in plemeniti in pošteni sopotniki in iskreni prijatelji. Bog je z nami!

Moč lire v EDS še zmerom neokrnjena Funt šterling vsak dan bolj pritiska na dolar

Ameriški dolar je slabo začel novi teden, zlasti še na evropskih denarnih borzah, kjer je občutno padel predvsem zaradi neustavljivega napredovanja funta šterlinga. Lira se še zmerom dobro drži. Na včerajšnjem fiksingu v Milanu je veljal zeleni bankovec 1.207,75 lire, torej skoraj 5 lir manj kot v petek; to je najnižja kotacija po 17. maju (1.206,3 lire). Funt šterling je v Frankfurtu prekosil raven 2,98 marke in 1,81 dolarja proti 2,95 oziroma 1,7850 v petek. Dolar so v Frankfurtu cenili 1,6474 marke proti 1,6532 v petek. Bundesbanka ni posegla. V Milanu je funt šterling kotiral včeraj 2.185,2 lire, se pravi kar dobrih 20 lir več kot na petkovem fiksingu (2.162,6). Glasovi, po katerih namerava britanska vlada potisniti funt do menjalnega tečaja treh mark, so sprožili veliko povpraševanje po angleškem denarju. Lira je ohranila vso dosedanje moč v sklopu evropskega denarnega sistema. Tečaj nasproti nemški marki ji je bil včeraj 732,98 proti 733,3 v petek in ni bil tako nizek od 26. junija, ko je znašal 731,95 lire za marko. Razmerje med lro in francoskim frankom je ostalo v bistvu nespremenjeno - 218,43 lire za frank - pač pa se je italijanska valuta okrepila nasproti nizozemskemu guldu - s petkovih 651,22 je napredovala do včerajšnjih 650,71 lire za gulden - kakor tudi nasproti belgijskemu franku - s 35,661 v petek na 35,654 lire za frank včeraj. V primerjavi z evropsko denarno enoto (ecu) pa je izgubila na vrednosti: včeraj 1.518,5 in v petek 1.517,25 lire za ecu.

Ingot zlata je veljal včeraj na frankfurtski borzi 19.000 mark, to je manj kakor v petek (19.170).

Na spodnji sliki je novi bankovec za 5 funtov šterlingov: je malo manjši, težje je ponaredljiv, kraljica Elizabeta pa ima 60 in ne 39 let.

Po podatkih italijanskega združenja Anfia za prvi del tega leta Prodaja avtomobilov je upešala tudi zaradi pretirane obdavčitve

Davčni mesečnik

Čez en teden bo izšla ničta številka mesečnika *Notiziario fiscale* (Davčni vestnik), ki ga bo izdajalo finančno ministrstvo, da bi temeljiteje, zlasti pa "prozorneje" seznanjalo širšo javnost z vsemi problemi davčne narave, kakor je najavil minister Rino Formica (na sliki). Vestnik (okoli 80 strani, začetna naklada dobrih 1.000 izvodov) bodo pošiljali vsem časopisom, javnim upravam, parlamentarcem, ustanovam in stanovskim organizacijam, zajemal pa bo strnjene podatke o dohodkovnih prijavah, o delovanju uradov IVA, državnem davčnem prilivu, povračilih, preverbah, kontrolah in pravadah davčnega značaja.

Po "magičnem desetletju" je začel prodajni trend na italijanskem avtomobilskem trgu naenkrat pojemati. Podatki, ki jih je objavilo združenje Anfia, kažejo namreč, da je bila prodaja avtomobilov junija letos za 5,7% manjša kot v lanskem juniju. Poslabšanje je bilo opaziti že v aprilu in maju, kar odpira vprašanje, ali gre za korenit zasuk nazaj ali pa samo za začasen pojav, ki naj bi ga bilo treba pripisati zasitenosti trga. Anfia previdno naglašja, da velja počakati še nekaj časa in šele nato povzeti zaključke.

Upad prodaje pripisujejo raznim dejavnikom: svetovnemu nogometnemu prvenstvu (ki da je odvrglo pozornost ljudi od avtomobila), sindikalnim protestom (zaradi katerih da so postali ljudje oprezniji pri trošenju denarja), predvsem pa davkarji: davčno breme, ki ga prenašajo avtomobilisti, je naneslo lani državi blagajni 51.000 milijard lir ali okrog 18% celokupnega davčnega priliva, letos pa naj bi se ta delež povzpela vsaj na 19% oziroma na 57.000 milijard lir. Na privitje davkov naj bi avtomobilisti odgovorili z zredčitvijo nakupov: medtem ko je med aprilsko anketo zavoda Isco 25% družin odgovorilo, da nameravajo v najkrajšem nabaviti avto, se je ta odstotek v maju znižal na 24%.

Za katera vozila se zdaj ljudje najbolj opredeljujejo? Dizlov bum, ki je nastal na začetku osemdesetih let, je že mimo, saj so v prvih petih mesecih letos prodali samo še 85.000 vozil na dizlov pogon proti 156.000 v obdobju januar-maj 1989. Prav tako je močno pojenjalo modno povpraševanje po station wagonih, idealnih za številne družine: njihova prodaja je upadla kar

za 4,3%. Pač pa je njihovo mesto prevzelo terensko vozilo, ki pa je glede na to, kako ga uporabljajo, bolj malo terensko in bolj asfaltno, mestno. Prodaja teh vozil se je povečala v prvih petih mesecih tega leta za 31% v primerjavi z ustreznim razdobjem lanskega leta in dosegla 22.700 enot proti 17.000. Levji delež imajo pri tem seveda japonski tovarnarji.

K ublažitvi poslabšanega prodajnega trenda na področju industrije motornih vozil so na srečo prispevala trgovska vozila, katerih prodaja se v resnici neprestano vzpenja in to po "zaslugi" pomanjkljivosti železniškega omrežja oziroma njegove slabe organiziranosti, zaradi česar se še zdaj velik del tovornega prometa odvija po cesti. Število prodanih tovornjakov in dostavnih vozil je bilo med začetkom januarja in koncem maja letos za 7,7% višje kot v enakem času lanskega leta in je doseglo približno 74.000 enot proti 68.000 lani.

Vrnilo se k osebnim avtomobilom. Zanimivo je, da se je delež italijanskih na skupnem številu prodanih avtov skrčil in sicer s 57,9% v prvih petih mesecih 1989 na 54,8% v obdobju januar-maj letos, delež tujih pa zvišal medtem z 42,1% na 45,2%.

V letošnjem juniju se je prodaja uvoženih avtomobilov povečala za 8,49% v primerjavi z lanskim junijem, v vsem prvem letošnjem polletju pa za 10,67%. Med tujimi "znamkami" so doživele pravi razcvet Volvo, Saab, Ford, Opel, Volkswagen, Rover, Peugeot pa še Honda in Toyota, a med najbolj prodanimi avtomobili v absolutnem pogledu so prvačili po vrstah modeli fiat uno, tipo in panda.

Že tradicionalni Italjug - Jugital zopet novembra tokrat v Poreču

Prihodnje tradicionalno skupno zasedanje mešanih trgovskih zbornic Italjug iz Milana in Jugital iz Beograda bo v četrtek, 15., in v petek, 16. novembra letos, v Poreču. Jugoslovanska stran je sicer prvotno predlagala, naj bi bilo to srečanje 22. in 23. novembra ponovno v Dubrovniku - predlanskim je bilo namreč v bližnjem Cavtatu - vendar je na rednem občnem zboru in istočasni skupščini vodilnega sveta Italjug-jugoslovanske trgovske zbornice, ki sta bila 18. maja v Milanu, podrla ugotovitve, da bi bila dubrovniška izbira tako iz logističnih kakor iz klimatskih razlogov neumestna; zaradi tega so se tedaj opredelili za Istro, po možnosti za Opatijo. No, v preteklih dneh so se dokončno dogovorili za Poreč: zasedanje Italjug - Jugital bo v hotelu Pical.

Od začetka januarja pa do sredine aprila letos kar 770 primerov tujih naložb proti 555 v lanskem letu Neprestana in nagla množitev operacij joint-venture in jugoslovanskih predstavništev italijanskih podjetij

Kljub negotovosti, ki prežema jugoslovanske politične in gospodarske razmere, se število tujih vlaganj v naši matici neprestano in nenavadno naglo povzpema. Od začetka januarja pa do sredine aprila letos so registrirali kar 770 takšnih poslovnih operacij, se pravi več kot deset vsak delovni dan. Podatek je še toliko zgovornejši, če upoštevamo, da so našli v vsem lanskem letu 555 dogovorov o tujih naložbah, a v dvajsetletnem obdobju 1968-1988 samo 369. Očitno je torej, da doživlja nalanaganje tujega kapitala v Jugoslaviji pravi razcvet.

Tako hitro množitev tovrstnih poslov gre pripisati deloma seveda zakonu o tujih vlaganjih, ki je bil noveliran lansko leto, in zakonu o podjetjih. Oba dopuščata inozemskim investitorjem (tujim osebam pa tudi Jugoslovanom, ki začasno delajo na tujem) svobodno izbiro poslovnega partnerja v Jugoslaviji, hkrati pa je bila odstranjena določba, da sme tuje podjetje poslovati izključno z velikimi družbenimi organizacijami. Okoli 18% novih sporazumov o vlaganju tujega kapitala se nanaša na mešana podjetja ali delniške družbe. Najmanj 16% jih je zagotovo v popolni lasti tujih investitorjev, a samo 6% jih sloni na tradicionalnem odnosu skupnega investiranja z družbenimi organizacijami.

Drugače pa je treba pripisati cvetenje takšnih poslov raznolikim interesnim ciljem, ki jih zasledujejo tuji podjetniki in ki prav gotovo ne ustrezajo prvotnim ciljem jugoslovanskega zakonodajalca. Med inozemskimi družbami je razmeroma malo takih, ki investirajo v industrijske projekte: večji del si prizadevajo za to, da si zagotovijo na jugoslovanskih tleh lastna predstavništva. Po statističnih podatkih sodeč so v zadnjih mesecih mnoge zahodne tvrdke odpovedale dogovore o zastopstvu, ki so jih imele z jugoslovanskimi predstavništvimi organizacijami iz družbenega sektorja; vzporedno s tem pa je nastala cela vrsta malih tujih podjetij, v katerih so se zaposlili uslužbenci poprej-

šnjih zastopniških organizacij. Ob koncu letošnjega marca se je na ta način število privatnih ali mešanih podjetij povzpelo že na več kot 4.000, medtem ko jih je bilo tik pred koncem leta 1989 prijavljenih samo 1.000.

V prošnji za pooblastilo o odprtju lastnega predstavništva v Jugoslaviji navajajo inozemski podjetniki kot glavno utemeljitev željo po investiranju lastnega kapitala v smislu jugoslovanskega zakona o tujih vlaganjih. Zaradi naraščanja inflacije v zadnjih nekaj letih je postal dinar neprivlačen za plače zaposlenih v družbenih zastopstvih. Zahodnjaki so prišli tedaj do zaključka, da se da ta problem rešiti z razmeroma majhno gotovinsko naložbo. To seveda ni bilo v računih jugoslovanskega zakonodajalca, ko je z omenjenima zakonoma liberaliziral naložbe tujega kapitala oziroma sprostil ustanavljanje podjetij, toda kaj, ko pa je vlaganje v zastopniške tvrdke premamilo veliko tujih investitorjev.

Skupne naložbe v nova (mešana ali lastna) podjetja so sicer relativno nizke: povprečni znesek znaša pri mešanem podjetju okoli 476.000 ameriških dolarjev, a kapital podjetja v izključni lasti tujega vlagatelja ne preseže 178.000 dolarjev. Nasprotno pa so tuje investicije v podjetja družbenega sektorja dosegle v povprečju okoli 1,85 milijona dolarjev, pri čemer je ena tretjina odpadla na naložbe jugoslovanskih zdomecev; 56% zasebnih ter institucionalnih naložb je prišlo iz držav članic Evropske skupnosti, a kapital iz območja ES je dosegel 59% celokupne investicijske vrednosti.

Zemljepisna struktura novih joint-ventures in podobnega nam kaže, da so pri tovrstnih poslih najbolj podjetni Zahodni Nemci, tem pa sledijo po vrsti Italijani in Avstrijci. Na podjetnike iz Združenih držav Amerike odpade samo 5,5% sklenjenih dogovorov, pač pa 14% vsega tujega kapitala. Pri tem ne gre pozabiti, da se kljub vsemu 80% investicij iz tujine izteka v Slovenijo, Hrvaško in Srbijo.

SVEŽI POSLI

Navajamo nekaj novejših poslov med Italijo in Jugoslavijo.

Milanska družba Testori in ljubljanska Dekorativna sta sklenili pogodbo o proizvodnem sodelovanju na področju okrasnih tkanin in prevoznih sredstev.

Italijanska Bata in jugoslovanski Borovo sta podpisala dve pogodbi o kooperaciji na obutvenem področju. Prva predvideva, da bo Bata dala v koncesijo partnerju 100 novih stvaritev letno, vrhu tega pa še tehnično pomoč pri promociji Borovih izdelkov na mednarodnem tržišču. Druga pa predvideva pomoč pri strokovnem usposabljanju menedžerskih kadrov in pri organizaciji dela pa še olajšave pri nakupu surovin. Govor pa je še o tretji pogodbi, ki naj bi omogočila Borovu izdelovanje obutev po Batini licenci.

V Benetkah so medtem ustanovili joint-venture med krajevnim Consorzio Venezia Nuova in mariborsko Hydrogeo ter zagrebško Ingro. Mešano podjetje bo med drugim izvedlo programsko in sistemsko študijo o ekološki zaščiti gornjega Jadrana v sklopu širšega mednarodnega sodelovanja.

Olivetti (Ivrea) in Energoprojekt sta ustanovila mešano družbo za komercializacijo ter informatične servise na jugoslovanskih tleh. Nova družba, ki se bo imenovala Olivetti-Energodata, bo imela sedež v Beogradu, njen kapital pa bo razdeljen takole: 50% Olivetti (ki bo imel tudi večino v upravnem svetu), 46% Energoprojekt in 4% Dinara. Mešana družba bo izkoriščala proizvode in sisteme Olivettija po načinu "ključ na dlan" in delovala prvenstveno na področju avtomacije bančnega poslovanja, javnega upravljanja in distribucije. Celotna investicija v joint-venture Olivetti-Energodata bo znašala okoli 5 milijonov dolarjev.

Central Soya, ameriška podružnica Ferruzzi, ustanavlja s Sojaproteinom v Bečeju mešano podjetje oz. tovarno Central Protein, iz katere bo prišlo letno 9.000 ton sojinih koncentratov, ki jih bodo prodajali tudi na mednarodnih tržiščih.

Eurospres-Brescia in kosovski Investmetali bosta zgradila skupno tovarno ključavnic in podobnega. Kosovci bodo investirali 5, Italijani pa 1 milijardo lir. Tovarna bo zaposlovala 100 ljudi.

Jugoslovanski turizem v primežu političnih ekscesov in draginje

Vse jugoslovanske turistične organizacije se morajo potruditi, da zboljšajo raven svoje ponudbe, kajti le tako bodo lahko privabile v Jugoslavijo več tujih letoviščarjev. To je eno izmed glavnih priporočil, ki jih je dalo turističnim delavcem predsedstvo Turistične zveze Jugoslavije ob nedavni analizi razlogov, zaradi katerih se letos v naši matični domovini še ne morejo ponasati z zadovoljivim trendom tajskega turizma, posebno še v obmorskih predelih države.

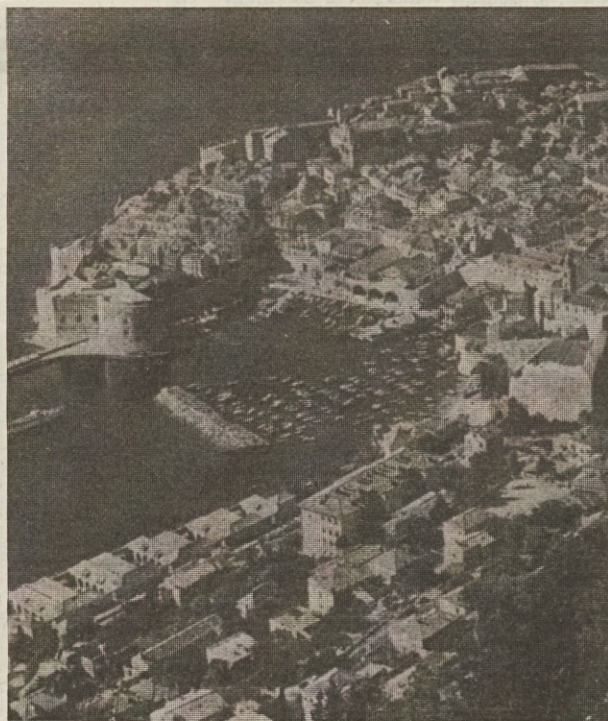
Slabši obisk si razlagajo pri Zvezi predvsem na dva načina: prvič z vzdušjem negotovosti, ali bolje, zaskrbljenosti med potencialnimi tujimi turisti spriču kočljivih političnih pretresov v nekaterih krajih vzdolž Jadrana, drugič pa s sila visokimi cenami gostinskih in hotelskih storitev, zlasti še v sklopu zunajpensionske ponudbe.

Za razrešitev prvega problema - pravijo - mora nastopiti država kot taka, ki mora poskrbeti za to, da ne bi prišlo več do "političnih ekscesov" v letoviških krajih, za rešitev drugega vprašanja pa bi bilo potrebno uvesti čisto nov davčni mehanizem, kajti (dosedanji) je v veliki meri največji krivec za porast cen blagu in storitvam. Poleg tega pa je treba dokončno urediti še problem mejnih prestopov, da ne bodo imeli tujci posebnih težav med vožnjo na letovanje v Jugoslaviji.

Po dosedanjih predvidevanjih naj bi se poleti dotok posamičnih tujih turistov na jugoslovansko ozemlje v splošnem zmanjšal nasproti lanskemu, medtem ko se bo na področju organiziranih prihodov ohranil nekako na lanski ravni, to pa pretežno po zaslugi večjih potovalnih uradov,

specializiranih v prodaji jugoslovanskih turističnih zmogljivosti na mednarodnih tržiščih. Jugotours je na primer ustvaril doslej 5,7% aranžmanov več kakor lani ob tem času; ustrezen porast je znašal v Italiji 30%, v Veliki Britaniji 10%, v Švici 17% in v Kanadi 15%, vtem ko je skupek aranžmanov nazadoval v Zvezni republiki Nemčiji (-4,4%) in v Avstriji ter Franciji (-10%).

Kako pa je bilo lani? Po podatkih Narodne banke Jugoslavije je turistično gospodarstvo zaslužilo v vsem letu 1989 dobrih 2,1 milijarde dolarjev, k čemur pa je treba prišteti še 360 milijonov dolarjev, ki so jih porabili inozemski letoviščarji za izletništvo. Nadaljnjih 250 milijonov dolarjev je nanesel tranzitni turistični promet, 128 milijonov dolarjev navtični turizem, a 732 milijonov dolarjev so iztržili na prometnem področju (žal niso razpoložljive številke o deviznem prilivu iz vrst zdomecev, ki so prebili počitnice v domovini). Na bencinskih črpalkah so inozemci potrošili za gorivo 196 milijonov dolarjev, za razne drobne storitve 300 milijonov dolarjev, a za posredovalske usluge turističnih organizacij 400 milijonov dolarjev. Vzorčno poizvedovanje je pokazalo, da je povprečen tui turist porabil dnevno od 30 do 39 dolarjev. Pri tem je zanimivo, da so najmanj - od 28 do 33 dolarjev - potrošili italijanski in zahodnonemški, največ - od 39 do 40 dolarjev - pa francoski in angleški letoviščarji. Po ocenah Zagrebskega turističnega inštituta je celokupni priliv od tajskega turizma dosegel lansko leto 4 milijarde dolarjev, letos pa naj bi bil še znatno večji.

Dubrovnik

Po odločitvi deželnega upravnega sodišča
**Špeter: rezultati volitev
še vedno predmet polemik**

VIDEM — Deželno upravno sodišče (TAR) je sprejelo priziv liste KD-PSDI iz Špeterja v zvezi z rezultatom majskih volitev, na osnovi katerih je bil za župana potrjen socialisti Firmino Marinig, sicer izvoljen na enotni občinski listi. Priziv je vložil odvetnik Giovanni Pelizzo. Zaradi tega bo treba ponovno še enkrat pregledati vse glasovnice in prešteti glasove, tako list kot preference. Kot nam je povedal špeterški župan Marinig bo deželno upravno sodišče izreklo dokončno odločitev 18. oktobra.

V prizivu, ki sta ga vložili KD in PSDI dan po razglasitvi volilnih rezultatov, se postavlja v dvom sam volilni izid in se govori o možnih napakah pri preštevanju glasov, kar naj bi odločilno vplivalo, da si je večino v občinskem svetu ponovno zagotovila občinska lista, ki je sicer prejela nekaj manj glasov od koalicije KD-PSDI, prednost pa ohranila, čeprav proti pričakovanjem, na osnovi preferenčnih glasov. Kaj pa se je pravzaprav zgodilo? Ko so v ponedeljek, 7. maja, v špeterški občini prešteli glasove se je izkazalo, da je občinsko listo, ki jo je vodil Firmino Marinig, »premagala« nova koalicija, ki sta jo sestavljali krščanska demokracija in socialdemokrati. To zavestništvo je prejelo le 4 glasove več (606 proti 602) od občinske liste. Treba pa je bilo sešteti tudi preferenčne glasove in po tem seštevku je občinska lista, ki je nato na županskem mestu potrdila Firmina Mariniga, ohranila večino v občinskem svetu.

Deželno upravo sodišče se bo torej dokončno izreklo 18. oktobra. V krogih občinske liste so dokaj mirni in

prepričani, da pri preštevanju glasov ni prišlo do napak, zaradi česar bi morala lista ohraniti občino. V primeru, da bi na osnovi dodatnega pregleda glasovnic izgubila šest glasov, bi izgubila 1 svetovalca (sedaj jih ima 11, opozicija KD-PSDI pa 4), s 15 glasovi manj pa bi jih izgubila 2, kljub temu pa ohranila večino v občinski skupščini. V krogih občinske liste se tudi ugotavlja, da politični tekmeč (KD-PSDI), ki je na majskih volitvah računal na gladko zmago, ni znal prenesti poraza in se zato sedaj opira na vse mogoče pretveze, da bi opravičil svoj neuspeh. Vse to pa ne koristi občini in njenim prizadevnim upraviteljem, ki se morajo vsak dan spoprijemati s številnimi problemi.

Špeterški župan Firmino Marinig

**Dvojezičnost v šolstvu
trn v peti Heimatdienstu**

CELOVEC — Še višje pravo obstaja od ustave. Avstrijskega ustavnega sodišča ne gre precejevati. Prijava k dvojezičnemu pouku mora pomeniti priznavanje slovenstva. Dvojezične šolarje je treba spraviti v "središčne šole". Pritiski pa pozivljajo demokracijo.

Takšni so povzetki stališč predsednika koroškega Heimatdiensta (KHD) dr. Josefa Feldnerja, ki je napovedal križarski pohod zoper novelo manjšinskošolskega zakona. Ta novela omogoča osnovnošolski

pouk v slovenščini tudi zunaj območja dvojezičnega šolstva na južnem Koroškem, prinaša javno državno dvojezično ljudsko šolo v Celovcu, odprte dvojezične trgovske akademije in možnost izstavitve spričeval bodisi v nemščini, bodisi v slovenščini.

Heimatdienst je na vsej črti proti. Zahteva odlog uveljavitve zakonske novosti za pol leta, kolikor dovoljuje zakon. S tem bi dejansko za eno šolsko leto odgodili delo ljudske šole in trgovske akademije v Celovcu.

Kleine Zeitung pripominja, da je takšno stališče zelo problematično, ker bi bila šola vpletena v narodnostni konflikt, hkrati pa to pomeni posreden poziv nemško govorečim staršem, naj svojih otrok ne prijavljajo k dvojezičnemu pouku. Trgovska akademija naj ne bi bila dvojezična, marveč alpsko-jadran-ska, torej trijezična. In za konec še navidez tolerantna gesta; priporočilo staršem, naj se otroci udeležujejo pouka slovenščine - kot neobveznega predmeta.

Kaj ima (KHD) v resnici za bregom, je razvidno iz njegovega glasila Der Kärntner: "Pravice do lastnih šol ali vsaj šolskih razredov nemško-koroškemu večinskemu prebivalstvu in mogoče odrekati v nedogled". Torej: vezati prijave k dvojezičnemu pouku na narodnostno priznavalno načelo, s tem čimbolj odvrniti slovenske starše od prijav k takemu pouku, predvsem pa zavreti naraščajoče število nemško govorečih, ki otroke prijavljajo k dvojezičnemu pouku. Preostale prijavljene papotisniti v geto, v "središčne šole".

Južnotirolska ljudska stranka (SVP) pa je pozvala koroški parlament, naj čimprej sprejme izvedbene zakone v zvezi z novelo šolskega zakona. Pri tem ostro kritizira "strankarsko-politično aktiziranje" deželnega glavarja Haiderja.

JOŽE ŠIRCELJ

**Odbornik Ferruccio Saro
pri ministru Izidorju Rejcu**

VIDEM — V prejšnjih dneh se je deželni odbornik Ferruccio Saro mudil v Ljubljani, kjer se je srečal s slovenskim ministrom za industrijo Izidorjem Rejcem. Razpravljala sta o možnostih gospodarskega sodelovanja med Furlanijo-Julijsko krajino in Slovenijo tudi v luči politično-socialnih sprememb, do katerih je prišlo v sosednji republiki. Mednarodna odprtost, ki je označevala politiko Furlanije-Julijske krajine je po besedah odbornika Sara eden glavnih adutov v odnosih s sosednjo Slovenijo. Odbornik Saro se je med drugim tudi zanimal o evoluciji slovenske zakonodaje glede ustanavljanja mešanih podjetij.

V središču pogovorov med dvema političnima predstavnikoma je bilo tudi vprašanje skupne pobude F-JK in Slovenije glede operativnosti družbe, ki bi pomagala mešanim družbam. Slovenski minister Rejc je z zadovoljstvom podčrtal pripravljenost F-JK za sodelovanje s Slovenijo v tej delikatni fazi in sprejel povabilo odbornika Sara za obisk v naši deželi, kjer naj bi prišlo do konkretnih stikov s podjetniki.

Tudi po včerajšnji seji občinske skupščine
Sežanci še vedno brez vlade!

SEŽANA — Najpomembnejši del včerajšnjega zasedanja sežanske občinske skupščine so bile nedvomno volitve predsednika občinskega IS in pa podpredsednika ter članov občinske vlade. Mandatar Iztok Bandelj je delegatom predlagal osemčlanski IS s samo tremi profesionalci, vendar sestav ni dobil večinske podpore tudi po dveh krogih glasovanja, kar pomeni, da sežanska skupščina nima novega izvršnega sveta, da bo treba ves postopek evidentiranja začeti znova. In to dobesedno »iz nič«, kajti poskus, da bi že včeraj Iztoka Bandlja prepričali za ponoven sprejem mandatarstva (ko so volili njega je namreč od 63 delegatov 55 glasovalo za tega predsednika), je spodletel. Bandelj je delegatom jasno povedal, da ponovnega mandata ne misli sprejeti, saj je za sestavo (predlagan IS porabil dva meseca, da je s strankami uspel najti ljudi in »ključ« za sestavo, rezultat pa je bil z glasovanjem jasn.

Od osmih predlaganih članov štirje niso dobili dovolj glasov v prvem krogu in ko so - v skladu

z možnostmi, ki jih opredeljuje poslovnik - glasovanje ponovili, so taisti člani razen enega dobili še manj glasov kot v prvem krogu. Ker tudi to glasovanje ni prineslo dovolj glasov, je »padel« celotni izvršni svet. To pomeni, da bo moral stari IS še naprej opravljati delo, ki pa - po predlogu predsednika skupščine Ivana vodopivca - ne more biti samo administrativno, prehodnega značaja. Smo namreč v obdobju, ko je treba sprejemati tudi resnejše odločitve in to bo naloga starega IS, pa naj bo to »kompatibilno« ali ne z novo skupščino. Seveda se lahko zgodi tudi to, da stari IS preprosto odstopi in nato nastopi obdobje popolnega brezvladja v občini. Tega si bržčas nihče ne želi, danes pa smo slišali tudi, da je stari IS voljan delovati najdalj do konca septembra.

V skupščini so si delegati »izmenjali« tudi nekaj mnenj o tem, kdo ruši vlado, pri čemer sta predstavnik Demosa in liberalcev menila, da so njihovi kandidati »vnaprej obsojeni na neuspeh« (»čim kdo« diši» po De-

mosu ali liberalcih nima kaj delati v vladi«) in da prenovitelji in socialisti »hočejo nategovati elastiko«, pa jim manjka prožnost. Pri vsem tem gre menda predvsem za boj za oblast sploh pa ne za gospodarstvo. Razprav je bilo še nekaj in v eni od zadnjih je sekretar skupščine povedal, da bi bil IS včeraj prav lahko izvoljen, če bi lahko veljal nov odlok o sestavi pristojnostnih zborov in sestavi občinskega IS. Po tem odloku je za veljavnost oziroma sprejetje sklepov dovolj večina glasov od prisotnih delegatov, včerajšnje glasovanje pa je potekalo še po načelu, da je za sprejetje sklepov oziroma izvolitev IS potrebna večina od vseh delegatov. Teh je v skupščini 90, danes pa je bilo prisotnih največ 63, za izvolitev pa so člani IS potrebovali najmanj 46 glasov.

Za člane IS so bili v prvem krogu glasovanja izvoljeni: Dušan Batista, Stojan Gorup, Martin Jerina in Dušan Štolfa. Obkrat so premalo glasov dobili Emil Kač, Mitja Miklavc, Vladimir Miljač in Jure Repič.

DUŠAN GRČA

**Slavnik: kar milijon
kilometrov več kot lani**

KOPER — V zadnjih petih letih so cene, ki jih dosegamo na področju turističnih prevozov povprečno padle kar za 50 odstotkov v primerjavi s cenami iz leta 1985 ali 1986. Znan podatek, da imajo avtobusni prevozniki okrog 20 odstotkov več zmogljivosti od tistega kar potrebujejo, pa tudi pojav konkurence zasebnikov pred nas postavljajo nove in nove zahteve. V Slavniku se prilagajamo na več načinov, nič pa ne kaže, da se tudi tokrat ne bi izognili izgubi ob polletju kot posledici odvisnosti od sezonskega poslovanja,« nam je povedal Radivoj Bednarik, direktor koprškega Slavnika.

Kakšna bo izguba je seveda težko napovedovati, dejstvo pa je, da je Slavnik zaradi nepravčasno dobavljenih avtobusov v maju in juniju izgubil okrog 1,5 milijona din dohodka. Prav te dni pričakujejo, da jim bodo iz TAM-a dobavili še zadnja vozila iz serije desetih turističnih avtobusov (med temi sta dva visokopodna, torej izjemno kakovostna avtobusa), ki so jih skupaj z Globtourjem naročili in plačali že pred meseci. Zaradi težav in novosti pri urejanju uvoznih formalnosti se je za skoraj dva meseca zavlekel tudi uvoz

šestih avtobusov setra, ki bodo v Slavnikov vozni park vnesli povsem nov veter, koprškega avtobusnega prevoznika pa bržčas spet uvrstili med tiste prevoznike, ki so tržišču sposobni ponuditi najboljše, kar avtobusni prevozniki sploh lahko ponudijo. Po pričanju mnogih šoferjev so namreč setre najboljše od vseh avtobusov. Slavnik v Ulmu (tam avtobuse proizvajajo) čaka pet visokopodnih in ena nadstropna setra. Ko bodo dobili še te avtobuse - vsakakor pa se bo to zgodilo najkasneje v štirinajstih dneh - bo ponudba koprškega avtobusnega prevoznika zaokrožena, taka kot že dolgo ne.

»Prizadevamo si sicer obnavljati vozni park, a so pogoji taki, da ne moremo slediti normalnim zahtevam po reprodukciji. Imamo 240 avtobusov, kar pomeni, da bi jih morali na leto zamenjati 48, pa to ne gre, ker s cenami ne sledimo stroškom. Naša investicijska sposobnost je omejena in dokajšen uspeh bo to, da bomo letos kupili vsega 26 novih avtobusov. Pri tem so poleg omenjenih všteti še avtobusi primestnega prometa. Nove razmere bodo bržčas povzročile tudi to, da se bodo nekateri prevozniki soočili celo s stečajem. Konkurenca bo zahtevala žrtve,« ocenjuje Bednarik.

Se lahko kaj takega zgodi Slavniku?

»Zaenkrat ne. Strategijo poslovanja in razvoja imamo tako zastavljeno, da moramo obstati. S posebnimi prodajnimi akcijami bomo dobili nove potnike. Naši pogodbeni delavci bodo obiskovali stranke, jim ponujali naše programe, pomembno je naše povezovalje z drugimi zasebnimi in družbenimi agencijami itn. Dodaten element k bogatjenju in izboljševanju kakovosti naše ponudbe mora biti tudi ustanavljanje mešanih firm. Turistično poslovalnico na Reki smo spremenili v mešano podjetje, pri katerem imamo mi 50-odstotni delež, ostalo pa trije zasebniki. Samo v maju mesecu so v tej novi poslovalnici na izjemno konkurenčnem terenu prodali 100 tisoč kilometrov prevozov. Pomembno je tudi sodelovanje z Zavarovalnico Croatia, s katero smo sklenili zavarovanje za okrog 100 linijskih in turističnih avtobusov.

D. G.

**Dober uspeh
Jugoslovanov**

KOPER — Jugoslovanska reprezentanca v športnem ribolovu s čolna, je na 26. svetovnem prvenstvu na Portugalskem (Povoa de Varzim) med 13 državami zasedla drugo mesto - za Italijo in pred Portugalsko. Med posamezniki je bil najboljši Italijan Marco Melon, ki je v treh dneh (lovili so po pet ur dnevno) nalovil 19,38 kilograma rib. Najboljši Jugoslovian je bil Djuro Marinović iz Lovrana, ki je nalovil 15,76 kilograma rib, zasedel četrto mesto. Športni ribiči so lovili s čolnom na Atlantiku pri Portu (20 milj od obale) in sicer na mestu, kjer je globina morja 60 do 100 metrov. Za vabo so imeli sardale, kalamare in kapelugne, na trnke pa so najbolj prijemale šargi (do 2,5-kilogramski), fratri (do 1,5-kilogramski) in zobatci. Največja ulovljena riba je bil ugor, težak 5,5 kilograma.

B. Š.

Luka: presegli so plane

KOPER — V koprski luki so v prvih šestih mesecih letošnjega leta pretovorili dva milijona in 870 ton raznega blaga, kar je za 25 odstotkov več od lanskega pretovora v istem obdobju, za deset odstotkov več pa od načrtovanega prometa. Tudi v prejšnjem mesecu so v luki presegli plan za 37 odstotkov. Skupaj so pretovorili 460.774 ton. Največ je bilo pretovorjenega na terminalu za šipke tovore in sicer 153.389 ton.

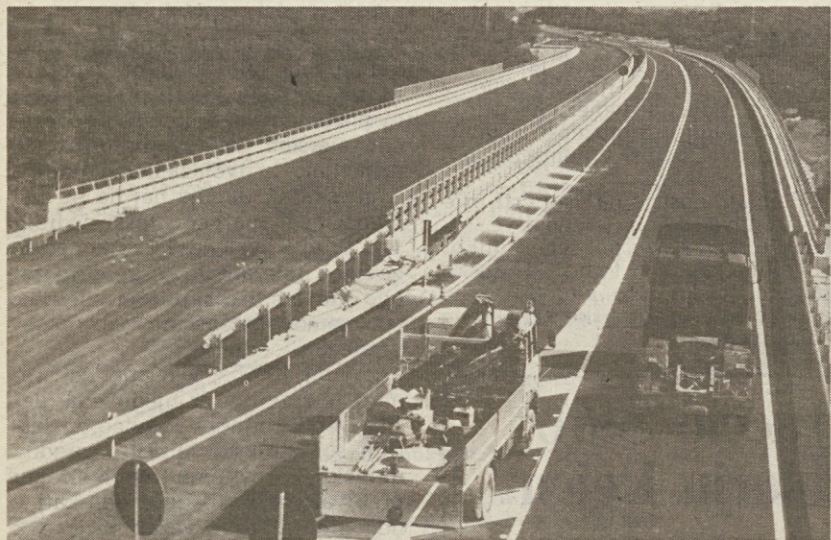
Med tovari, ki potujejo preko luke koper so tudi sanitetna vozila Cimosa, namenjena v Alžir in Libijo. Cimosa v enem letu izvozi 1100 vozil.

Na sliki: sanitetna vozila, ki jih v prosti carinski coni dopolnjujejo za arabsko tržišče.

Besedilo in slika
ZORAN VLAJIČ

Prometna minirevolucija na Opčinah Za težak promet odslej obvoz Fernetiči-Trebče

Včeraj je prišlo do pravcate minirevolucije v openskem cestnem prometu. Težki tovornjaki, ki prihajajo od Fernetičev oziroma iz Jugoslavije ali ki iz Trsta gredo proti Jugoslaviji, odslej ne bodo več vozili po središčni Narodni ulici in povzročali lahko predstavitelne težave in nevarnosti, temveč se bodo kot začasna obvoza posluževali avtocestnega odseka Fernetiči-Trebče.

Avtocestni odsek so odprli včeraj natanko ob 9.30 dopoldne. Dokler ne bo prišlo do dokočne ureditve hitrih cestnih povezav, bodo morali po njem voziti vsi tovornjaki, ki bodo prišli od Fernetičev oziroma iz Jugoslavije, ter oni, ki bodo iz Trsta vozili proti Fernetičem. Po njem pa ne bodo vozili tovornjaki, ki bodo sicer namenjeni proti Fernetičem, a bodo prihajali po Trbiški cesti iz Tržača. Vzrok za to je preprosto: ti tovornjaki bi morali na avtocestni odsek zavijati s Trbiške ceste oziroma bodoče avtoceste na točki, kjer je zdaj cestišče zaradi del ozko, povrh pa bi morali napraviti tudi dokaj oster ovinek na levo, kar vse bi povzročalo hude in nevarne zastoje. Seveda se bodo ti tovornjaki še naprej posluževali stare poti, se pravi, še naprej bodo vozili po openski Narodni ulici.

Poleg odprtja avtocestnega odseka Fernetiči-Trebče pa moramo zabeležiti še eno zanimivo novost v openski prometni ureditvi. Včeraj so namreč delavci ANAS postavili na križišču med Narodno ulico in Trbiško cesto dve novi dvojezični tabli, in sicer eno z napisom »Capodistria-Koper« ter drugo z napisom »Fiume-Rijeka«. Poprej sta namesto njiju stali tabli z izključno italijanskimi imeni, kar je povzročalo veliko zmede za voznike, ki pač niso vedeli, da je Fiume isto kot Reka ali Rijeka ter Capodistria isto kot Koper. Da bi kdo ne mislil, da gre

Objava seznamov habilitiranih

Sindikat slovenske šole sporoča, da bodo danes, 10. julija, razobešeni na deželnem šolskem uradu sezname habilitiranih v izrednem roku izpitov na osnovni odredbe deželnega šolskega skrbnika z dne 11. 12. 1989 v razredih: LXIV - uporabna matematika; XV - kemija; LXXIII - grščina. Od dneva objave imajo morebitni prizadeti pet dni časa na razpolago, da vložijo pisni ugovor (zaradi materialnih napak) na deželnega šolskega skrbnika.

Intervju z novim dolinskim županom Marinom Pečenikom Dolina se bo morala še truditi za zaščito svojega teritorija

S kakšnimi občutki in predvsem s kakšnimi ambicijami ste sprejeli mesto dolinskega župana?

Osebnost sem zadovoljen, da sem dosegel ta cilj, čeprav se zavedam, da gre za zelo odgovorno dolžnost. Biti upravitelj danes ni lahka stvar, dnevno moraš slediti občinskim zadevam in biti seznanjen z novimi zakoni ter drugimi uradnimi odloki, saj vlada in druga pristojna telesa nalagajo občinam vse večje pristojnosti, kot jasno dokazuje pred kratkim odobrena reforma javnih uprav. Na vsak način smatram, da bom prenesel to breme, ker sem se že kot otrok naučil plavati, tako da danes znam plavati, če je potrebno, tudi proti toku.

Reforma javnih uprav določa tudi, da morajo biti občani dosledno in popolno informirani o poslovanju uprave, kar se do danes (povsod in ne samo v Dolini) ni pravzaprav dogajalo. Kaj nameravate konkretnega storiti, da bodo lahko imeli občani dostop do vseh občinskih sklepov in drugih uradnih odlokov?

Med glavnimi nalogami novega občinskega odbora je pospešitev vsestranskega dialoga z ljudmi. Naše županstvo je bilo in tudi bo vedno odprto za vse občane, v bližnji bodočnosti pa nameravamo uvesti posebno službo (ali urad), ki bo nudil vsem zainteresiranim informacije v zvezi s poslovanjem občinskih uradov in oddelkov, tako da bomo tudi mi, seveda po naših skromnih močeh, prispevali, da se bo tudi na Občini začela uveljavljati tako imenovana glasnost.

Ozemlje dolinske občine je v povojnem času plačalo zelo visok davek za industrializacijo naše pokrajine. Pomislimo samo na naftne rezervoarje SIOT, na Tovarno velikih motorjev in nazadnje še na avtocesto, ki pravzaprav prečka dolinsko občino. Ta davek pa očitno ni bil še v celoti izplačan, saj se v zadnjih mesecih vztrajno govori o novih razvojnih projektih Ustanove za industrijsko cono (EZIT), ki bi močno prizadeli vašo občino ter tudi o načrtovani hitri cesti Ključ-Pesek. Kako ocenjujete občinska uprava te megaprojekte?

Zelo negativno. Projekt ustanove EZIT je takšen, kot so ga nam predstavili, popolnoma nesprejemljiv. Isto velja za hitro cesto do mejnega prehoda na Pesku. Deželna uprava, ki nam je s

Marino Pečenik

tem v zvezi že poslala vse načrte in vso dokumentacijo, je mnenja, da sodi ta projekt v meddržavne sporazume med Italijo in Jugoslavijo, točneje v načrt za gradnjo avtoceste Trst-Reka. Mi se z načrtovano traso ne strinjamo. Ta projekt pa predstavlja po svoje tudi veliko protislovje. Po eni strani nam deželna uprava tudi formalno priznava zaščiteno področje na Pesku in Glinščici, po drugi pa namerava na tem območju zgraditi avtocesto, ki bi torej, poleg vsega, povzročila še zelo veliko ekološko škodo.

Kako poteka izvajanje triletnega načrta javnih del?

Trenutno se uprava ukvarja s 24 javnimi deli, nekatera so bila že oddana in jih trenutno izvajajo, druga pa so bila pred kratkim na dražbi. V mislih imam dela za razširitev županstva, za posodobitev grezniškega omrežja in prvi odsek metanizacije. V kratkem pa bomo začeli graditi knjižnico v kulturnem centru France Prešeren v Boljuncu, v načrtu pa je tudi preureditev dolinske telovadnice.

Kaj pa obrtniška cona v Dolini?

Prvi odsek tega projekta je že v izvršilni fazi, pri drugem pa bomo skušali kar se da zaščititi tudi stvarne interese tam živečega prebivalstva.

Dolino vodi prvič tristrankarska uprava s Slovensko skupnostjo.

Kako ocenjujete rezultat pogajanj, ki so privedla do tega rezultata?

Zelo dobro, ker gre za zelo pomemben dosežek, ki bo koristil vsej naši občinski skupnosti, je pa dobrodošel tudi za vso našo manjšino. S sodelovanjem in s skupnimi močmi bomo lahko dosegli marsikaj koristnega.

Pred kratkim je bil na obisku na Tržaškem slovenski minister za stike s Slovenci v svetu Janez Dular. Njegov obisk je povzročil polemike, tako da sta se sprejema na devinskobrezinskega županstva udeležila le domači župan Bojan Brezigar in bivši dolinski župan Edvin Švab. Med odsotnimi ste bili torej tudi vi. Kako to?

O sprejemu v Nabrežini sem bil obveščen prepozno, tako da sem si nakopal druge obveznosti. Moja odsotnost pa vsekakor ni bila politične narave. Nočem pa, da bi se odnosi med matico in Slovenci v Italiji prevesili iz ene skrajnosti v drugo. Demokracija mora biti predvsem izraz dialoga in strpnosti, zato mislim, da bi morala slovenska vlada vzdrževati enake stike z vsemi manjšinskimi komponentami, ne glede na njihovo ideološko ali strankarsko opredeljenost. Zelo škodljivo bi bilo, da bi prevladala logika, po kateri so nekateri zaslužnejši Slovenci, drugi pa manj. Vsekakor bi bilo koristno, da bi manjšina končno oblikovala svoje predstavništvo, ki bi vzdrževalo redne stike tako z Ljubljano kot z italijansko oblastjo, posebno seveda z vlado in parlamentom.

Vi ste tudi predsednik Kraške gorske skupnosti, nad katero se na osnovi reforme krajevnih uprav zgrinjajo zelo temni oblaki. Kakšna usoda čaka to pomembno ustanovo?

Zakon vsekakor dopušča precej manevrskega prostora. Ne smemo pozabiti, da je Furlanija-Juljska krajina dežela s posebnim statutom, ki ima široke pristojnosti na tem področju. Slovenci se bomo morali zelo potruditi in pritiskati, da bo KGS še dalje opravljala svoje nenadomestljive funkcije za zaščito kraškega teritorija, ki je nedeljiv in predstavlja eno samo celoto. O tem se bo vsekakor temeljiteje govorilo jeseni, ko bo padla dokončna odločitev o Kraškem parku. Že sedaj pa moramo biti pripravljeni na to politično bitko.

SANDOR TENCE

V devinskem mednarodnem zavodu se dobro počutijo ne samo slovenski dijaki, ampak tudi profesorji

Tudi Jadranski zavod združenega sveta ali mednarodni college, kot ga bolje poznamo, je že pred časom končal šolsko leto. Tisti, ki so v njem opravili dveletni študij, se že pripravljajo na nadaljnje delo - vrata so jim odprta - drugi so že opravili sprejemne izpite in bodo z novim šolskim letom med tistimi 200 in več študenti iz približno 57 držav, ki se bodo izobraževali v zavodu, kakršnih je v svetu še pet, njihov vrhovni pokrovitelj pa je angleški prestolonaslednik Charles.

Med tistimi, ki so šolanje na tem zavodu zaključili, je Vladica Vodopivec, med onimi, ki bodo z novim šolskim letom šele začeli šolanje, pa je Tamara Lipovec. Prva je doma iz Milja, druga iz Trsta.

Naši reportaži bomo priključili še razgovor s prof. Andrejo Duhovnik - Antoni, ki je sicer lektorica za slovenski jezik na fakulteti za tuje jezike v Vidmu, ki pa tudi redno poučuje slovenščino na zavodu v Devinu, in to že sedmo leto.

Prva se je pri nas zglasila Vladica Vodopivec. »Obiskovala sem klasični licej in se nato vpisala v Jadranski zavod združenega sveta. Prošnjo za vstop v zavod sem si sama napisala, pomagala mi je tudi šola, izpite pa sem opravila v Trstu oziroma Devinu in v Aquili. Kar precej sem se morala potruditi, da sem opravila sprejemne izpite, ki so bili iz matematike, angleščine, splošne kulture, iz biologije, grščine, italijanske literature itd.

Na izpitu v Aquili je bilo že nekoliko lažje. Tu so potekali nekako kolokviji z bivšimi študenti in seveda tudi s profesorji. Tu sem povedala, da govorim tudi srbohrvaščino in potem sem iz tega jezika prevajala, najprej v slovenščino nato pa v italijanščino pesnitev Smrt majke Jugoviča. Spominjam se, da so me poslušali z velikim zanimanjem ter da je bila eni od profesorjev pesnitev izredno všeč.

Selekcija je bila takrat kar precejšnja. Sprejemne izpite so začeli v štirih, na koncu pa ga je zaključila le Vladica.

»Ko sem se vpisala na to šolo, so me svarili, da bom pozabila na slovenščino, da ni prav, da zapuščam slovensko šolo. Moram pa povedati, da je bilo učenje slovenščine zelo temeljito. V jezikovnem programu smo morali predelati 20 knjig, od teh 15 iz slovenske literature. Te smo morali dobro preučiti, tako rekoč secirati, si ustvariti svoje mnenje in ga znati tudi zagovarjati. Naša profesorica Andreja Antoni nam je bila v veliko oporo in pomoč ter odhajam tudi zaradi nje iz zavoda z najlepšimi spomini in občutki.

Dva študenta iz Slovenije, dva iz Hrvaške in eden iz ostalih jugoslovanskih republik sta bila v tistem času z Vladico na študiju. »Redko sem hodila domov, čeprav sem bila od vseh domu najbližje. Toda

življenje v zavodu je bilo tako intenzivno, dogajanja tako zanimiva, da nisem hotela izgubiti ničesar. Veliko študentov sem spoznala, veliko vsega sem se naučila in čeprav smo se sedaj vsi razšli, vsak na svoj kraj, vem, da imam nekeje v svetu prijatelje, na katere lahko računam.

Na dve leti, ki jih je preživela v zavodu v Devinu, gleda Vladica kot na pravljico. »Pravljica, ki seveda ni bila vedno vesela, brez vsakršnih težav. Vem, da se sedaj začneja vse drugačno življenje, postavljeno na bolj realne temelje. Vendar mi bodo ostali vedno in lepem spominu tako profesorji, ki so nam bili predvsem dobri prijatelji, naši zavezniki, kot tudi študentje, med katerimi se je ustvarilo enkratno združje, daleč od razizma ali nezdravega nacionalizma.

Šolanje je potekalo v raznih skupinah, vmes pa so imeli študentje še čas za rekreacijo, za delo v raznih krožkih, kot na primer krožku za poezijo, fotografijo, še joga in celo plesno šolo so si organizirali. Tudi izletov in ekskurzij so opravili kar precej.

»Imam velike načrte in ambicije za mojo prihodnost, a ne bi hotela o tem govoriti. Vsekakor novemu študentu, na primer sedaj Tamari, pa bi svetovala, da spozna čim več ljudi, da se loti vsakega dela in študija, ki ji je všeč, da skuša iz tega študija odnesti čim več vsega, kar ji bo potem prav gotovo služilo.

Tamara Lipovec živi že v počitniškem razpoloženju. Malo bo šla v Maribor, nato v Bohinj na taborjenje, pa še za nekaj časa v Anglijo.

»Vse dokumente za vpis na mednarodno šolo sem si kar sama zbrala. Pravzaprav je bil prav članek, ki ga je vaš dnevnik pred leti objavil o začetku študija Vladice na omenjeni šoli tisti, ki me je vzpodbudil, da bi tudi sama poskusila. Šla sem k ravnateljici, ki mi je dala nekaj potrebnih napotkov. Bala sem se, da bom z vložitvijo prošnje prepozna in sem izkoristila odhod sen. Spetiča v Rim, da sem mu dala še mojo prošnjo. Morda bi bila tudi sicer prišla pravčasno, a tako je bila zagotovo v določenem roku v pravih rokah.

Februarja je Tamara opravila predseleksijski izpit, konec maja pa vsedrjavno selekcijo, obakrat v Devinu. Prvi izpit je trajal ves dan, drugi pa kar tri dni. Iz naše dežele je bilo 94 kandidatov, od katerih so jih sprejeli samo deset, medtem ko bo študentov iz vse Italije 87. Iz naših šol bo letos Tamara edina študentka.

Na izpite ima lepe spomine. Največja težava je bila v tem, da je morala povedati v italijanščini toliko strokovnih izrazov, da je začela mešati slovenščino in italijanščino, ko je po tolikih dneh spregovorila s svojimi domačimi.

»Oče je tudi prvi dobil v roke telegram, s katerim so mi sporočili, da sem bila sprejeta v zavod. Ko sem se zjutraj zbudila, sem našla pred vrati svoje sobe telegram in vrtnico. Bila sem ganjena. Upam, da bom študiju kos in da bom s šolanjem na mednarodnem collegeu zadovoljna tako, kot je bila Vladica.

Prof. Andreja Duhovnik - Antoni se je zglasila pri nas, ker nas je zanimalo njeno delo lektorice slovenskega jezika na videmski univerzi. Potem pa smo, po razgovoru z Vladico, že spoznali njeno delo tudi na devinskem zavodu in ugotovili, da je sama močno vezana na to delo, da ga opravlja z velikim veseljem.

»Ni moj namen, da bi delala reklamo tej mednarodni šoli in razumem tudi naše slovenske profesorje, ki občutijo vsak odhod enega od študentov kot nekaj minus oziroma izgubo za našo šolo. Z druge strani pa moram poudariti, da je prav šolanje nekaterih naših študentov opozorilo kroge, ki vodijo to mednarodno šolo, na naš obstoj, na dejstvo, da smo tu, da tu živimo z vsemi našimi zahtevami in potrebami. Tako so morali odgovorni krogi upoštevati, da je tu dvojezično območje in so zato tudi ugodili zahtevi, da se slovenščina poučuje kot materin jezik. Razumem torej profesorje, ki se bojijo izgube svojih dijakov, vendar pa, menim, da je naša prisotnost na tem zavodu potrebna, da potrdimo svojo identiteto in da so o tem seznanjeni vsi kolegi v svetu, kjer prav gotovo tudi živijo še Slovenci. Mislim, da bi morale naše ustanove to uveljavitev slovenščine na mednarodnem zavodu podpreti ter se boriti že zato, da bi bilo učenje slovenščine vključeno med tiste tuje jezike, ki jih lahko tujci izberejo za študij. Zaenkrat to ni bilo mogoče, saj je prišel vedno odgovor, da ni dovolj denarnih sredstev. Jaz pa mislim, da če bi vztrajali, bi lahko še kaj dosegli.

Še toliko smo imeli časa, da smo le na kratko spregovorili še o njenem delu na videmski univerzi, kjer je sedaj glavni profesor Bonazza, pred njim pa je bil prof. Arnaldo Bressan, potem sta tu še prof. Bratuževa, asistentka za literaturo, in prof. Petaros, raziskovalec, ki predava o slovenskem jeziku.

»Rada opravljam dve službi, vendar se v devinskem zavodu počutim zelo dobro. Tu so odnosi med profesorji in dijaki odlični, vzdušje je sproščeno, vsi skupaj se nekako čutijo odgovorni za snov, ki jo morajo predelati. Vidite, to so zame kreativni izzivi, ki navajajo študenta na branje, interpretacijo, na razmišljanje in seveda potem tudi na izražanje. To pa je že zelo veliko in dejstvo, da se vsi - profesorji, kot študentje, zelo potrudimo, kaže, da je tak način študija in pristopa pravilen.

NEVA LUKES

V petek, 13. julija,
ob 18.30 v Ul. Filzi

enotna proslava ob 70-letnici požiga Narodnega doma

S sinočne občinske seje O vlaganjih v športne strukture

Tržaška občinska uprava bo v kratkem razširila in prilagodila varnostnim normam športno palačo pri Čarbolu, istočasno pa bo dala pobudo za gradnjo nove športne palače v Ul. Flavija, na območju sedanega nogometnega igrišča. Tako je pozno sinoči sklenil občinski svet v glasovi petstrankarske večine in neofašistov, medtem ko so komunisti in zeleni glasovali proti, listarji pa se niso udeležili glasovanja. Sklep o gradnji novega športnega objekta v Ul. Flavija je precej nepričakovan, saj se je v prejšnjih mesecih govorilo o drugih lokacijah in o drugih možnostih, o katerih pa večina ni mogla najti skupnega jezika. Ul. Flavija uživa torej podporo široke večine političnih sil, čeprav še ni jasno, kaj o tem pravzaprav mislijo športna društva. Nekateri nogometni klubi bodo tako za vedno izgubili staro igrišče za stadionom Pino Grezar, pri tem pa obstaja nevarnost, da bodo denar, ki ga bodo namenili novi športni palači, odvzeli drugim načrtovanim objektom. Govori se že o športnem centru pri Sv. Jakobu, o načrtovanem bazenu pri Sv. Ivanu ter celo o nogometnem igrišču v Križu, ki ga že gradijo, dela pa so baje trenutno ustavljena zaradi pomanjkanja sredstev.

Odbornika Černic (javna dela) in predvsem De Gioia (šport) sta vsekakor sinoči demantirala, da bo nova športna palača v Ul. Flavija prikrajšala druge načrtovane posege na področju telesne kulture, priznala pa sta, da bo morda prišlo do nekaterih zamud, pri čemer pa sta izključila zastoje pri gradnji novega igrišča v Križu. Uprava je vsekakor mnenja, da je razširitev športne palače pri Čarbolu neobhodno potrebna, kar velja tudi za novo športno palačo, za katero naj bi po sedanjih cenah potrosili približno petindvajset milijard lir.

Projekt za gradnjo novega športnega objekta v Ul. Flavija so poverili rimski družbi SVEL, ki sodi v veliko »družino«: ustanove IRI. Ista družba bo tudi razširila in posodobila sedanjo športno palačo, ki bo v bodočnosti namenjena samo košarki. O gradbenih konvencijah in o podrobnem postopku za gradnjo novega športnega objekta pa bo tekla beseda na eni izmed prihodnjih občinskih sej. (st)

Klub Rosselli o prelomnem zakonu št. 180 Za ureditev boljše psihiatrične službe

Nujno je, da gremo vsaj korak naprej od zakona 180: tako je pokrajinski tajnik PSI Alessandro Perelli v svojstvu moderatorja včerajšnje okrogle mize kluba Rosselli o reformi psihiatrične oskrbe že uvodoma nakazal, za kakšno tezo glede tega kočljivega vprašanja se zavzema. Zadnje čase je bilo namreč v zvezi s psihiatrično oskrbo in zakonom št. 180, ki je pred dvanajstimi leti z zakonskega vidika globoko posegel v prejšnjo stvarnost, veliko polemik. Ne glede na oceno vsebine zakona, ki ga ponekod v Italiji še zdaj niso začeli izvajati, pa so si vsi edini, da položaj na tem področju sploh ni zadovoljiv. Iz te ugotovitve sta tudi izhajala glavna poročevalca na včerajšnji okrogli mizi Koordinator za psihiatrične službe pri tržaški Krajevni zdravstveni enoti Franco Rotelli in posl. Gabriele Renzulli, ki pri vsedržavnem vodstvu PSI odgovarja za vprašanja zdravstva.

Psihiater Franco Rotelli je odločno poudaril, da zakona št. 180, ki je izjemnega vsebinskega pomena, v državi še danes praviloma ne izvajajo. Pri tem se je skliceval tudi na podatke, ki jih je pred nedavnim zbrala zdravstvena komisija pri senatu, iz katerih izhaja, da v nekaterih mestih sploh ni posebnih služb na teritoriju, zato pa še obstajajo stare umobolnice. V njih naj bi bilo še vedno »na zdravljenju«: približno 25.000 oseb (točnih podatkov namreč ni), med drugim je slična umo-

bolnica tudi v Vidmu, v kateri je okrog 600 »pacientov«.

Vendar tudi v tistih delih države, v katerih je psihiatrična oskrba bolj v skladu zakonom, ki je stopil v veljavo že maja 1978 (Trst in v splošnem tudi Furlanija-Juljska krajina sta med temi), položaj ni najboljši. Dr. Rotelli je navedel celo vrsto zapletljavev upravnega značaja, ki večkrat otežujejo ali celo onemogočijo izvajanje zakona. Po njegovem mnenju sta dva glavna »krivca«: po eni strani namreč zakonu št. 180 niso sledili predvideni pravilniki, ki bi točneje opredeljevali izvajanje zakona, po drugi pa je še precej razširjena miselnost, da je treba »noroost izolirati«. Kljub težavam pa je mogoče veliko narediti, vendar pa so potrebna dodatna zakonska določila ali upravni ukrepi.

Proti ideološkim bojem na tem področju pa se je med včerajšnjim srečanjem izrekel posl. Gabriele Renzulli, ki se je z vprašanjem psihiatrične oskrbe srečeval že kot deželni odbornik. Po njegovem mnenju je treba izhajati iz stvarnega položaja in obstoječih potreb. Dejal je, da se bo socialistična stranka na vsedržavni ravni zavzela, da bo s posebnim zakonskim ukrepom psihiatrični oskrbi zagotovila približno 1.000 milijard lir, ki naj bi jih preko natančno opredeljenih načrtov prejele posamezne dežele. Vendar pa bi bilo treba po Renzullilevi oceni vnesti popravke tudi v zakon št. 180, na deželni ravni pa ustanoviti posebni observatorij. (bip)

Wehrenfennig zahteva od Dežele objavo sporazuma o sinhrotronu

Znane polemike v zvezi z oblikovanjem političnega sporazuma za gradnjo sinhrotrona pri Bazovici, ki so odmevale tudi v našem dnevniku, bodo v kratkem odjeknile tudi v deželnem svetu in sicer na pobudo svetovalca Zelene liste Andree Wehrenfennig. Predstavnik zelenih je namreč včeraj v interpelaciji predsedniku deželne vlade Adrianu Biasuttiju dejansko zahteval, naj deželna uprava pravzaprav čimprej objavi točno vsebino tega sporazuma, predvsem kar zadeva tako imenovane protivednosti, ki so ga, kot pravi Wehrenfennig, podpisali Občina Trst, slovenske organizacije, Dežela in padriški raziskovalni center.

Wehrenfennig sprašuje tudi predsednika deželnega odbora Biasuttija, ali misli, da je ta sporazum v skladu s politiko Furlanije-Juljske krajine do kraškega teritorija in do ustanovitve načrtovanega Kraškega parka, ob tem pa tudi, kako se ta dogovor uokvirja v deželno politiko do vprašanj narodnih manjšin.

Skupno bodo prekolesarili skoraj 5.400 km Trije drzni kolesarji na poti proti Moskvi

Pod pripekajočim soncem, ki je že ob 10. uri dopoldne razgrel Trg Unità, se je včeraj začel kolesarski podvig, pravi maraton Zdravka Skupka in njegovih kolesarskih tovarišev — Luciana Bukavca s Proseka in Marina Bonaldija iz Padove — ki so včeraj odkolesarili v Moskvo. Na štartu na Trgu Unità, od koder je odpotoval tudi »spremni«: kombi (upravlja ga Ivan Sardoč s Proseka), se je za to prilžnost zbrala majhna množica prijateljev in sorodnikov. Drzne kolesarje, ki naj bi z enomesечно turo prekolesarili skoraj 5.500 kilometrov, pa sta prišla »počastiti«: tudi zgorniški župan Miloš Budin in tržaški odbornik za šport in turizem Roberto de Gioia, saj — kot je hudomušno dejal de Gioia — tudi kolesarski maraton prispeva k podiranju zidov med državami.

Kolesarji, ki sta jih do Opčin pospremila kolesarska »brata«: Stanko Blažina in Aurelio Bello, naj bi v spremstvu kombija (ki jim bo nudil zavetišče v primeru slabega vremena ali nerazpoložljivosti hotelskih sob) prispela včeraj pod večer do prve programirane etape, in sicer na Trojane (med Ljubljano in Celjami), danes pa bi morali nadaljevati v smeri proti

Madžarski (nato jih bo pot nanesla še na Češkoslovaško in na Poljsko, od koder bodo nadaljevali proti Moskvi, nazaj grede pa bodo nekoliko spremenili pot, tako da bodo prekolesarili južni del ZSSR do Madžarske, od tod pa mimo Zagreba v Trst, kamor bi se morali vrniti predvidoma 5. avgusta).

Da so kolesarji lahko srečno odpotovali včeraj, je pripomoglo tudi dejstvo, da so prav v zadnjem trenutku, to je v petek, dobili vizum za vstop v ZSSR, ki je kolesarjem običajno prepovedan (zato pa jih bo na meji med Poljsko in ZSSR čakal spremljevalec). Nazadnje pa se kolesarji morajo zahvaliti Fordovi tržaški podružnici v Ul. Caboto, ki je sponzorizirala pobudo, ter SZ Jadran, ki jim je posodilo kombi.

Odlični organizator Zdravko Skupek pa ni pozabil niti na majhen, a pomenljiv detalj: kolesarji in šofer kombija so pred odhodom oblekli majico, na kateri je bila narisana pot, ki jih bo peljala v Moskvo.

Na sliki (foto Magajna) od desne: zgorniški župan Budin, Skupek, Sardoč, Bukavec, Bonaldi in tržaški občinski odbornik De Gioia se nastavlja objektivu za spominsko fotografijo.

Mogoče je ilegalno vodil prebežnike čez mejo Pri Fernetičih aretirali mladega Iranca z mamili

Agenti obmejne policije so včeraj prijeli v bližini mejnega prehoda pri Fernetičih 30-letnega iranskega državljanca Hamida Reza Tavosi Dalira z manjšo količino mamil in z večjo vsoto denarja nejasnega izvora.

Policisti so mladega Iranca zasačili na ozemlju republike ob meji v bližini državne meje, pri sebi pa je imel 10 gramov hašiša in 25 gramov druge snovi, ki jo morajo še natančneje analizirati, a ki je po vsej verjetnosti tudi prepovedane vrste. Poleg tega so policijski agenti na njem našli tudi znesek za približno 10 milijonov lir vrednosti v italijanski in drugih valutah, predvsem v ameriških dolarjih. Preiskovalci sumijo, da gre za denar, ki ga je Dalir izsilil od skupine prebežnikov, ki jih je ilegalno pospremil čez državno mejo. Iz katerih elementov preiskovalci to sklepajo, nam ni dano vedeti.

Agenti obmejne policije so mladega Iranca vsekakor aretirali in ga odvedli v mestno kaznilnico, kjer je na razpolago sodnim oblastem. Mogoče gre tudi za člana večje ilegalne ali zlikovske mreže.

V Dolini prirejajo festival glasil KPI

Od četrta do ponedeljka bo v Dolini (na razstavnem prostoru ob športnem središču) festival glasil Unità in Dela, ki ga prireja občinska sekcija komunistične partije.

V četrtek in v petek zvečer bo za ples igral ansambel Krt iz Kamnika, ostale tri dni pa bo obiskovalce zabaval domači ansambel Pomlad. V petek ob 20. uri bo v okviru festivala okrogla miza o aktualnih političnih vprašanjih, bogat program pa napovedujejo za nedeljo.

Nedeljo bo namreč ob 18.30 najprej koncert godbe na pihalaod Korošcev, uro kasneje pa se bo občinstvu predstavili gojenci plesne šole KD France Prešeren iz Boljunca. In končno bo približno ob 20.30 običajni politični šoh, na katerem bodo predstavniki KPI govorili o napovedanih spremembah na vsedržavni ravni glede ustroja same stranke in pa seveda o krajevnih vprašanjih.

Sporočilo Občine Dolina za Drago

Uprava občine Dolina sporoča, da bo danes zjutraj, od 9.30 do 11.30, prekinjena dobava vode za Drago zaradi popravil na vodovodnem omrežju.

Na goriškem letališču je umrl mlad tržaški optik Smrt v jadralskem letalu

V tragični letalski nesreči z jadralskim letalom na majhnem letališču kluba Aero Club Giuliano je v nedeljo v opoldanskih urah izgubil življenje 34-letni Tržančan Francesco Zingirian iz Ul. Pindemonte 8. Pokojni, ki je bil po poklicu optik in je skupaj z očetom upravljal trgovino optike v Ul. Muratti 2, je že nekaj let posvečal svoj protičas jadralskemu letenju (izpit za pilotsko dovoljenje je opravil pred tremi leti) in drugim športom in je bil po pričevanjih drugih članov Tržaškega letalskega kluba izkušen pilot. Tudi preteklo nedeljo se je — kot že neshetokrat — odpravil na goriško letališče, da bi preizkusil svojo večino. Vzroki nesreče še niso znani, saj letalski klub stalno pregleduje svoja letala (tudi jadralsko letalo, s katerim se je smrtno ponesrečil Zingirian, je last klub). Zato je najverjetnejša domneva, da je Zingiriana, ki ni bil poročen, med poletom zajela slabost, kar pa bo potrdila šele obdukcija.

O nesreči podrobneje poročamo na goriški strani. Na sliki: 34-letni Francesco Zingirian, ki je umrl v nedeljski letalski nesreči.

Njen sopotnik na motornem kolesu se je le lažje poškodoval Mlado dekle žrtev Obalne ceste

Adriana Boniccioli

Obalna cesta, ki je najpogostejše prizorišče hudih prometnih nesreč, je v nedeljo zvečer ponovno terjala krvi davke. V neobičajni in žal tragični prometni nesreči je namreč umrla 16-letna Adriana Boniccioli iz Ul. Ruggero Manna 23 okrog 22. ure peljala na motornem kolesu suzuki iz Sesljana proti Trstu.

Dinamika nesreče, ki jo še raziskujejo nabrežinski karabinjerji, še ni povsem jasna, vendar kaže, da je motorno kolo v bližini naravnega kamnitega predora iz še nepojasnjenih razlo-

gov trčilo v avtomobil, ki je bil parkiran na desni strani ceste. Zaradi silovitega sunka sta Bonicciolijeva in Triolo padla s sedla motornega kolesa in se zakotalila nekaj metrov stran na drugo stran cestišča. Motorno kolo pa je odbilo še dlje, in sicer pod kolesa Citroena bx, ki je prihajal iz nasprotnne smeri.

Po ugotovitvah zdravnika Rdečega križa, ki je z rešilcem prihitel na kraj nesreče, naj bi Bonicciolijeva zaradi hudih poškodb po vsem telesu umrla pri priči, medtem ko si je Triolo zlomil samo roko in nogo. Zdravniki ortopedskega oddelka katinarske bolnišnice, kamor so reševalci prepeljali

fanta na zdravljenje, so mu napovedali, da bo okrevl v 40 dneh.

Tragična nesreča pa je imela še en dramatičen privesek: nesreči je prisotvovala tudi dekletova mati, ki se je z avtomobilom peljala za parom na motornem kolesu in ki je morala nato posredovati nabrežinskimi karabinjerjem osebne podatke o smrtno ponesrečenem dekletu (le-to med vožnjo ni imelo s seboj nobenih osebnih dokumentov). Žensko je zaradi tragičnega pripetljaja obšla slabost, tako da so tudi njo prepeljali v katinarsko bolnišnico, kjer pa so ji nudili le prvo pomoč.

Na sliki prizorišče nesreče na obalni cesti.

Od nocoj ponovno »Luči in zvoki«

V miramarskem parku se nocoj spet začnejo tradicionalne poletne predstave »Luči in zvoki«. Kot prav gotovo velika večina ve, gre za tragično zgodbo o Maksimiljanu Habzburškem in njegovi ženi Charlotte. Tudi letos je predstavo pripravila tržaška turistična ustanova. »Luči in zvoki«: bodo na sporedu ob torkih, četrtnih in sobotah: ob torkih bo prva predstava v angleščini, ob četrtnih pa v nemščini, obakrat bo druga v italijanščini, v kateri bosta podani obe sobotni predstavi. Julija se bo prva predstava pričela ob 21.30, druga pa ob 22.45, medtem ko se bodo avgusta predstave začele pol ure prej.

Po kratki in hudi bolezni nas je zapustila naša draga teta

Pina Perhauc

Od nje se bomo poslovili danes, 10. t. m., ob 11. uri iz kapelice glavne bolnišnice ter jo spemili na pokopališče pri Sv. Ani.

Majda, Sergij, Anka in vsi njeni

Trst, 10. julija 1990

Za drago Pino žalujejo tudi njene življenjske prijateljice: Paulin, Pina, Danica, Zofka, Sonja, Winifred, Tea in Jelka.

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki so nama bili ob strani ob izgubi najinega dragega očeta

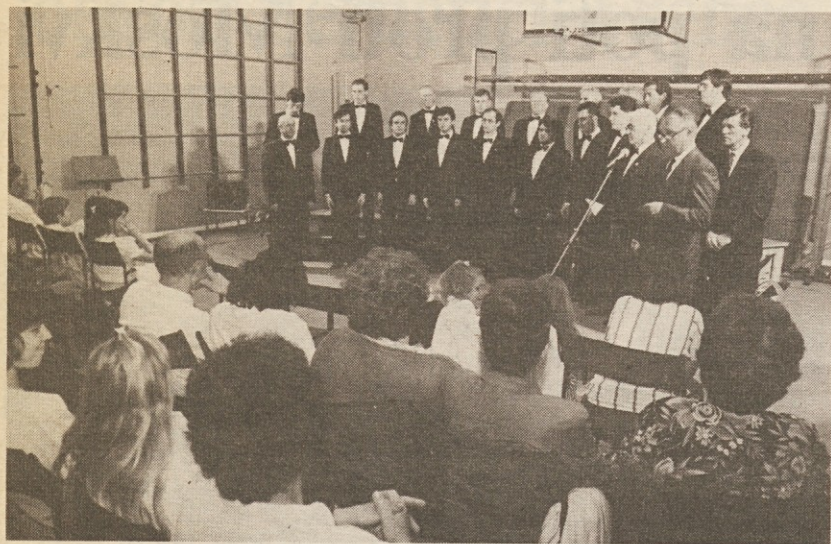
Franca Košute

Posebna zahvala dr. Ukmarju za dolgoletno pomoč, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga zadnjič pospremili.

Vida in Sergij

Trst, 10. julija 1990

V Devinu letos že tretjič zadonela Pesem v zalivu

Tudi 3. revija Pesem v zalivu, ki je bila na sporedu v petek zvečer v Devinu, je lepo uspela. Res je, da se ni odvijala povsem tako, kot je bilo prvotno mišljeno. Zaradi dežja, ki je padel še v prvih popoldanskih urah, so se namreč prireditelji že predhodno odločili, da jo prenesejo z grajskega dvorišča v telovadnico osnovne šole, in tako so tudi storili, pa čeprav se je nebo pod večer zjasnilo. A mimo tega se je na prireditvi, ki postaja že tradicionalna, zbralo lepo število ljudi, predvsem pa je bilo na njej slišati lepo petje.

Revijo so pod pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina priredili Dekliški zbor Devin in Fantje izpod Grmade. Dekleta so pod vodstvom Hermanna Antoniča prve nastopile, moški s svojim pevovodjem Ivom Kraljem za-

dnji, vmes pa sta zapela še Črnuški oktet iz Črnuč pri Ljubljani, ki ga umetniško vodi Vinko Jager, in mešani pevski zbor Mačkolje pod vodstvom Ignaca Duha. Zvrstilo se je skupno osemnajst pesmi, in to na res dostojni ravni.

Udeležence je v imenu prirediteljev uvodoma nagovoril Gregor Pertot, ki je tudi povezoval spored. Nekaj priloženosti besed sta nadalje spregovorila občinska odbornica za kulturo prof. Marinka Pertot in predsednik Zveze kulturnih organizacij Občine Ljubljana-Bežigrad Tomaž Zalar, ki je devinskim dekletom podelil pevske značke v znak zvestobe petju.

Na sliki (foto Križmančič) Gregor Pertot predstavlja spored Fantov izpod Grmade.

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Festival opere - Trst

Od 17. do 22. t. m. bo v gledališču Verdi na sporedu Leharjeva opereta DEŽELA SMEHLJAJA v italijanski verziji Maria Nordia. Dirigent Tiziano Severini, v glavnih vlogah nastopajo Daniela Mazucato, Giuseppe Sabbatini, Ugo Maria Morosi in Sabina Macculi. Predprodaja vstopnic prične v torek, 10. t. m., od 9. do 13. ter od 16. do 19. ure pri blagajni gledališča.

Jutri ob 20.30 bo na Trgu Unità KONSERT mestne godbe G. Verdi, ki jo vodi Lidiano Azzopardo.

koncerti

V Auditoriju Portorož bo 13. t. m., ob 21. uri koncert TEREZE KESOVJE. Predprodaja vstopnic pri Kompassu v Kopru, Izoli, Piranu in Portorožu.

VERDI

Festival opereta - Trst

V četrtek, 12. t. m., ob 21. uri bo v Miramarskem parku koncert skupine I SALONISTI. Ponovitev koncerta bo 13. t. m. v gledališču Verdi.

V sredo, 18. t. m., ob 21. uri bo v dvorani tržaškega Lloydja recital tenorista Nikolaja GEDDE ob klavirski spremljavi Natascie Kersevan.

čestitke

Vzela sta se INGRID in MARKO BAN. Vse naj, naj, naj jima voščita Marjanka in Duško. Pa mnogo sreče, veselja, sproščenosti in sončnih dni.

Te dni se je srečal z Abrahamom KORADO ŠVAB. Da bi zdrav in vesel dočkal še dolgo let mu iz srca želijo žena, sinova, starši ter sestra in brat z družinami.

Danes praznuje rojstni dan naša draga MARIJA AŽMAN. Vse najboljše ji želijo vsi njeni, posebno pa Katja in Matej.

Novemu profesorju violine STEFANU IOBU iskreno čestitamo mama, oče, Valentina, stric Marjo, teta Mili, Fabjo, Liviana, Milena in Matija.

Prisla je MARTINA! Srečnima staršema in sestrici Katji čestitamo, Martini pa želimo, da bi čimprej prisla plavati s klapo v Lanterni Gracijela, Dušan, Martina in Federika Sancin.

izleti

Bi si rad ogledal lepote Barcelone in Coste Brave? SKD Vigred iz Šempolaja organizira 8-dnevno potovanje od 24. do 31. avgusta za 350.000 lir. Za vpisovanje tel. na št. 200150 (Franka Škrk) od 19. do 21. ure najkasneje do 31. julija.

Društvo slovenskih upokoencev v Trstu obvešča udeležence izleta na Travno goro, da bo odhod avtobusa jutri, 11. julija, ob 7.30 iz trga Oberdan (Deželna palača).

Ob uspešno opravljeni maturi čestita

DANI, NADI, ALJOŠI in ANDREJU

Mladinski odbor SKGZ

Na tržaškem glasbenem konservatoriju G. Tartini je v petek, 6. t. m., diplomiral iz violine

STEFANO IOB

Ob uspehu čestita SKD Igo Gruden Nabrežina

kino

ARISTON - Zaprto.

EXCELSIOR - Zaprto.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 22.00 II

decalogo 7 - 8, r. K. Kieslowski.

NAZIONALE I - 16.15, 22.30 Non aprite quel cancello 2.

NAZIONALE II - 16.00, 22.30 Non è stata una vacanza, è stata una guerra,

kom., i. Dan Aykroyd, John Candy.

NAZIONALE III - 16.30, 22.30 Night game partita con la morte, □

NAZIONALE IV - 16.00, 22.30 Tre donne, il sesso e Platone, □□

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Senti chi parla, i. John Travolta.

MIGNON - Zaprto.

LJUDSKI VRT - 21.15 Good morning Vietnam. Jutri: Addio al re.

EDEN - 15.20, 22.00 Alexandra... oltre i confini del sesso, porn. □□

CAPITOL - 16.00, 22.00 Always, r. Steven Spielberg, i. R. Dreyfuss, M. Hunter.

LUMIERE - 18.00, 22.15 Jesus of Montreal, r. Denys Arcand.

ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 Desiderio bestiale di femmina, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Marij Čuk

S TREBUHI ZA KRUHI

Režija Jože Babič

PREDSTAVI NA PROSTEM

Ponovitev: v četrtek, 12. t. m., ob 21. uri v Mačkoljah - Borov gozdiček.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

SATIRIČNI POLETNI KABARET

BANANA HA WAI

Ali kako sta BORIS KOBAL in SERGEJ VERČ sklenila zapustiti svoj rodni kraj in se za vedno naselila na Hawaii med opice, palme, banane in ... bananovke.

Jutri, 11. t. m., ob 21. uri - na Opčinah - Prosvetni dom

V petek, 13. t. m., ob 21. uri v Križu - Ljudski dom

V soboto, 14. t. m., ob 21. uri v Barkovljah - na igrišču kulturnega društva

V nedeljo, 15. t. m., ob 21. uri v Zgoniku - na trgu

včeraj - danes

Danes, TOREK, 10. julija 1990

AMALIJA

Sonce vzide ob 5.25 in zatone ob 20.55 - Dolžina dneva 15.30 - Luna vzide ob 22.19 in zatone ob 7.43.

Jutri, SREDA, 11. julija 1990

OLGA

PLIMOVANJE DANES: ob 5.36 najnižja -63 cm, ob 12.23 najvišja 40 cm, ob 17.56 najnižja -14 cm, ob 23.23 najvišja 37 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 26 stopinj, zračni tlak 1018,4 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 60-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Daniele Cagno, Matteo Pinamonti, Gabriele Dazzara, Leonardo Faraguna, Iva Pertot, Sharon Cimentti, Alessandro Lembo, Davide Šverko, Marco Zaccaria, Edoardo Degrassi.

UMRLI SO: 63-letna Chiara Lisi, 33-letni Giuseppe Quinto, 81-letna Lucia Arman, 59-letna Assunta Angelini, 74-letna Germana Rebelli, 48-letni Guerrino Andreassich, 84-letni Egidio Escher, 89-letna Giovanna Beber, 71-letni Armando Tremul, 85-letna Maria Razem, 83-letna Anna Marcuzzo, 79-letna Giuseppina Perhauc, 71-letni Arnaldo Adamoli, 61-letna Iolanda Faragna, 80-letna Anna Saxsida.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 9., do sobote, 14. julija 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Lungomare Venezia 3 (Milje). BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Lungomare Venezia 3 (Milje). BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Lungomare Venezia 3 (Milje). BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

Sekcija KPI občine Dolina organizira TRADICIONALNI FESTIVAL DELA IN UNITA od četrta, 12., do ponedeljka, 16. t. m., v športnem centru v Dolini. Program: v četrtek in petek ples z narodnozabavnim ansamblom KRT iz Kamnika, v soboto, nedeljo in ponedeljek pa z ansamblom POMLAD. V nedeljo ob 19. uri koncert "Filarmonice" od Korošcev, ob 20. uri nastop gojencev plesne šole KD France Prešeren iz Boljunca, ob 20.30 govor. Pokrit prostor s pet sto sedeži. Poskrbljeno za pijačo in jedačo.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

prireja v šolskem letu 1990/91 v Trstu sledeče tečaje:

1. za dodeljene uradniškemu delu - 1. letnik (1200 ur)
2. za uradnike uvoznog/izvoznega podjetja - 2. letnik (1200 ur)
3. za obdelovalce kamna - 2. letnik (1200 ur)
4. za bančno tehniko (30 ur)
5. za psihologijo prodaje in marketinga (50 ur)
6. za upravljanje podjetij (60 ur) - pogoj za vpis dokončana višja srednja šola
7. za strojepisje (150 ur)
8. srbohrvaščine (120 ur)
9. za knjigovodstvo in fiskalne obveznosti v podjetju (80 ur)
10. za programiranje na personal computerju z razvitejšimi jeziki (200 ur) - pogoj za vpis dokončana višja srednja šola
11. za osnovno informatiko in MS - DOS (60 ur)
12. Word processing - tečaj urejanja besedil (60 ur)
13. za uporabo programa Data base (60 ur)
14. za animatorje na socialno - kulturnem področju (60 ur)
15. za upravljanje kmetij namenjenih kmečkemu turizmu (60 ur)
16. za cvetličarstvo in okrasne rastline (80 ur)

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 20. julija na sedežu Zavoda, ul. Ginnastica 72 (Dijaški dom), tel. 577941 vsak dan (razen sobote) od 9. do 13. ure. Za tečaje iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. št. 362941.

razstave

V fojerju Tržaške kreditne banke, Ul. F. Filzi 10, je na ogled razstava DRAGA DRUŠKOVIČA.

V repenski Kraški galeriji je do 27. t. m. na ogled razstava slikarke ZORE KOREN SKERK.

V galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 je na ogled do 15. julija razstava slikarja Dina PREDONZANJA.

V galeriji Palače Costanzi je na ogled razstava del Umberta VERUDE in sicer iz kolekcije STAVROPULOS iz mestnih umetnostnih muzejev. Razstava bo trajala do 15. julija in bo dostopna občinstvu od 10. do 13. ter od 17. do 20. ure v delovnih dneh, ob praznikih pa od 10. do 13. ure.

Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito - je na ogled razstava ruskega slikarja Erteja.

Na sedežu letovišarske ustanove v Sosljanu je na ogled razstava »Železnice od Jadrana do Donave - Razglednice iz zgodovinskega arhiva Daria Pettiossa«.

Razstava, katero je pripravila Letovišarska ustanova v sodelovanju z Železniškim muzejem iz Trsta bo na ogled do 14. julija ob delavnikih od 9. do 13. in od 17. do 19. ure.

Na sedežu letovišarske ustanove v Miljah je do 21. t. m. na ogled razstava slikarke SILVIJE OSJONIK.

V Pilonovi galeriji, Prešernova ul. 3 - Ajdovščina razstavlja do 15. julija Patrizia Devidé in Ani Trejak. Urnik: vsak dan, razen ob ponedeljkih od 9. do 12. ure ter od 15. do 18. ure, ob nedeljah od 15. do 19. ure.

razna obvestila

Zveza slovenskih kulturnih društev obvešča, da bodo do 15. septembra uradi odprti za stranke s sledočim urnikom: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure ter ob torkih in četrkih tudi popoldne od 16. do 18. ure.

Tržaški oktet razpisuje avdicijo za tenorsko mesto. Interesenti naj se javijo pisмено ali telefonsko v tajništvo Glasbene matice (tel. 418605) vsak dan od 8. do 12. ure.

menjalnica

TRŽAŠKA VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TRŽAŠKA VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1207,750	1190.—	Japonski jen	8,000	7,500
Nemška marka	732,480	727.—	Švicarski frank	867,410	858.—
Francoski frank	218,430	215.—	Avstrijski šiling	104,218	102,75
Holandski florint	650,710	645.—	Norveška krona	191,610	186.—
Belgijski frank	35,654	35.—	Švedska krona	202,610	197.—
Funt sterling	2185,200	2130.—	Portugalski eskudo	8,366	7.—
Irski sterling	1966,700	1930.—	Španska peseta	11,958	11.—
Danska krona	192,630	189.—	Avstralski dolar	964,700	900.—
Grška dragma	7,494	7.—	Jugoslov. dinar	—	100.—
Kanadski dolar	1041,600	1000.—	ECU	1518,300	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611

mali oglasi

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Mi-

lič.

OSMICO je odprl Alfonz Guštin na Colu št. 12.

VINSKE BRATCE vabi na osmico Stan-

ko Gruden v Samatorco. Toči belo in

črno vino ter reže domač pršut.

PRODAM suzuki santana 410 SJ, letnik

1988, v odličnem stanju. Tel. 327154.

PRODAM alfa romeo 33 QV, letnik 1986,

temno sive metalizirane barve, po iz-

redni ceni. Tel. 327438 po 15. uri.

PRODAM golf formula uno 1100, letnik

1982, v dobrem stanju. Tel. na št.

773792.

PRODAM 15-hektolitrski hrastov plav-

nik in 10-hektolitrski akacijev plavnik

s pokrovom. Tel. (0481) 21517.

PO ZELO UGODNI CENI prodam fiat

uno sting, 77.000 km, pet prestav, let-

nik 1987. Tel. 229540 od 12. do 13. ure.

V POLETNIH mesecih oddam na Krasu

sobi starejšim osebam ali družini. Tel.

327208 ali 200156.

UREJEVANJE in načrtovanje vrtov: v

tem času zelo ugodne cene v sejanju

trave, negi živih mej, konjšni ter obde-

lavi zelenih preprog. Analize zemljišč

brezplačno. Žnidarič - Števerjan (GO),

tel. (0481) 884161 ob večernih urah.

ČUDOVITEGA mucka podarim ljubite-

lju živali. Tel. 212119.

BELGIJSKEGA OVČARJA (terrano),

starega dve leti, z rodovnikom, zelo

ljubeznivega, vajenega otrok, skoraj

podarim ljubitelju živali. Tel. 200834.

PEDIKERKA KLAVDIJA, Ul. sv. Franči-

ška 11, obvešča svoje cenjene stranke,

da je njena nova telefonska številka

370436.

ZARADI boleznih prodam na Pokritem

trgu prostor za prodajo cvetja in ras-

lin. Tel. v večernih urah na št. 381006.

OSEBNI RAČUNALNIK ATARI 1040 z

monitorjem in trdi disk za računalnik

macintosh prodam. Tel. 302748 v ve-

černih urah.

prispevki

V spomin na Ernesto Jagodic in Slavo Košuto darujeta Glavko in Lida Turk 30.000 lir za SKD Barkovlje in 30.000 lir za Društvo slovenskih upokoencev.

V spomin na očeta Željka in na brata Sergija Gržiniča daruje Sonja Gržinič - Gasperič 50.000 lir za etnografski muzej v Škedenju, 50.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Gramde iz Devina in 50.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

V spomin na drago ženo Slavo daruje mož Franc 50.000 lir za Društvo slovenskih upokoencev, 50.000 lir za KD Ivan Cankar, 50.000 lir za Dom A. Sirka, 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu in 50.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na Slavko Guština darujeta Vilma in Drago 30.000 lir za Zvezo vojnih invalidov.

Namesto cvetja na grob Slave Šemerl - Košuta daruje Ema Kerševan 10.000 lir

V okviru Opernega poletja

Baletni Krst

Z nastopom Komornega ansambla Slovenicum (dir. Uroš Lajovic) in kitarista Aliria Diaza se bodo v soboto v Križankah začele običajne poletne prireditve v organizaciji Festivala Ljubljana, pretekli teden pa se je z Bellinijevo Normo v izvedbi Opere NK Ivan Zajec z Reke zaključilo Operno poletje. Prav v okviru Opernega poletja (ki je za leto nadomestil operni bienale) so morda s premalo poudarka predstavili zanimivo baletno noviteto - Krst pri Savici ob koreografiji Iva Kosija in glasbi Janija Goloba.

Pripomba o poudarku se mi vsiljuje verjetno zato, ker sem sentimentalno navezana na pesni-
tev Krst pri Savici, a vsekakor mislim, da je praznovanje terjala nekoliko več pozornosti. Mimo detajla, da je »domača«, je postavitev namreč tudi zanimiva in nadvse prijetna. V kostumih Mojce Makuc in na sceni Vasje Uriha je Ivo Kosi postavil sugestivno in prepričljivo koreografijo, ki je zaživela ob vseskozi ne samo korektni, temveč tudi intenzivni in suvereni interpretaciji plesalcev Opere SNG Ljubljana: Mojmir Lasan kot dramatični Črtomir, Andreja Hriberšek ali Bogomila »lepa kot devica«, Marko Omerzel kot bojeviti Valjhun in Tomaž Rode v vlogi Duhovnika. Sodelovali so še režiser Vojko Boštjančič, mojster za scenske efekte Dušan Mihajlovič, glasbo so posneli Simfoniki RTV Ljubljana z dirigentom Markom Letonjo.

Pravzaprav bi glasba, koreografija in baletna izvedba terjale samo pohvalne besede, a veselje mi je, žal, pokvaril droben detalj, ki ima seveda tudi »tehnično« razlago, a brez opravičila. Ob najnežnejših prehodih, ko ob mehi glasbi doseže zgodba svoj vrhunec, začne na scenskem slapu teči voda, za nameček začne puhati še scen-ska megla (ali dim). Seveda se isti trenutek gledalčeva pozornost preusmeri na slap, tudi zato, ker voda in puhanje preglasita glasbo. Zagotavljam, da brez težav verjamem, da se pri televizijskem posnetku ta problem ni pojavil. Verjetno je bil tudi skupni efekt boljši, a kaj ko mi je »spodrsilaj« pokvaril užitek! Razlaga je seveda na dlani: balet je nastal v koprodukciji Opera-RTV-Festival in TV posnetki prav gotovo dajejo boljši rezultat, a prav gotovo je mogoče take detajle »v živo« drugače izpeljati.

Večer je zaključila druga prijetna Kosijeva koreografija na Mozartovo Malo nočno glasbo. Grenkobi za tehnični spodrsilaj sem morala dodati še to, da ob koncu predstave ni bilo običajnega vzdusja, ki spremlja krstne izvedbe. A morda je tudi to le detalj... (nak)

Razprodaja pariških teatrov

Tudi štiri stoletja ugledne preteklosti ne uspejo rešiti pariških gledališč, ki jim po briljantni preteklosti grozijo nadvse hudi časi in v bistvu pravcate razprodaje. Tako se je, denimo, gledališče Gaité-Lyrique spremenilo v ogromen elektronski lunapark. V njem je Offenbach predstavil svoje delo Orphee aux enfers, ime gledališča nam tudi priključuje v spomin ime pisatelja Gustava Flauberta in Ruske baletne slavne koreografa Sergeja Diagileva. Kupili so ga za 280 milijonov frankov, za popravila pa bi potrebovali približno tretjino tega zneska, če naj bi gledališče ostalo gledališče. Teater La Renaissance je v svoji slavni preteklosti videlo uprizoritev dela Ruy Blas Victorja Hugoja in Feydeaujevega Tailleura pour dames. Od leta 1893 do 1898 ga je vodila Sarah Bernhard. Prodajajo ga za 7 milijonov frankov, zanj pa se potegujeta modni ustvarjalec Jean-Paul Gaultier in neka diskografska hiša. Rešil se je le začasno, ker ga je najel igralec Niels Arestrup. Pred približno petimi leti je z isto potezo Jean-Claude Brialy rešil teater Bouffes Parisiens. Theatre La Palace so spremenili v diskoteko, v gledališču Recamier so namestili urade, Gramont je postal čevljarna. Osmrtice že pišejo tudi za Theatre Pigalle, za La Comedie Saint-Martin, za Theatre Des Buttes Chaumont in Theatre De Plaisance, za Bobino in Ambigu.

Kljub temu da so take pobude igralcev in gledaliških ljudi hvalevredne, ker dokazujejo dejansko navezanost na gledališče in umetnost, so, žal, le trenutni izhod, obliži, kajti gledališča ne bodo mogla preživeti brez zelo konkretne pomoči javnih uprav. Tu so še dejanski gospodarji dvoran, ki zasledujejo dobiček in jim še tako ugledni zidovi malo pomenijo, če morajo zanje plačevati davke, ne da bi mogli priti do dohodkov. Lastniki dvoran navadno nimajo nobene zveze z gledališkim svetom in jim je do nepremičnine le, če jim prinaša korist.

Po mnenju Jean-Clauda Brialyja rešitve ne predstavljajo niti večje podpore javne uprave, ker bi na ta način gledališča prenehala biti privatna last. Država ima na razpolago še druga sredstva, kot so zmanjšanje pristojbin in taks na reklamo, veliko pomoč bi lahko predstavljalo sodelovanje s televizijo. Pariško gledališko življenje doživlja kar hudo krizo: pobud zasebnikov je vedno manj in tako imajo mladi igralci vedno manj možnosti, da bi stopili pred občinstvo; občinstva je v gledaliških vedno manj in ga je mogoče priklicati samo z velikimi imeni, za taka imena pa imajo privatniki premalo sredstev.

Koncertu v Karakalovih termah je sledil malodane ves svet Briljantni operni velikani

Sobotni koncert v Karakalovih termah s tenoristi Carrerasom, Domingom in Pavarottijem ter dirigentom Mehto si je že v napovedih zaslužil oznako »zgodovinski« in kopico superlativov. Evforije po uspehu, ki ga je doživel, seveda ni ne kraja ne konca še posebno s strani organizatorjev. Mimo umetniške plati gre omeniti, da se je koncert spremenil tudi v velik finančni uspeh. Za okvir nekaj števil: v Karakalovih termah je bilo prisotnih 6500 izbrancev (odsotni sta bili samo španska in holandska kraljica ter senator Spadolini, ki je odšel, ker ni dobil zaželenega mesta v prvi vrsti); pravijo, da je po vsem svetu sledila TV prenosna poldruga milijarda gledalcev (po drugih ocenah vsekakor čez 800 tisoč oseb); od teh v Italiji 6 milijonov in 382 tisoč (ali 46,65 odstotka); izkupiček koncerta znaša milijardo in 300 milijonov lir; z Rimom je bilo preko satelitov povezanih 65 držav, še enkrat toliko televizijskih mrež pa je odkupilo posnetke.

Navedeni podatki so sicer zgovorni in pričajo, da je bil dogodek kljub nekaterim pikrim pripombam vreden pozornosti. Vsekakor je bila to enkratna priložnost, da prisluhnemo hkrati trem največjim tenoristom na svetu (»ki imajo strdivarke v grlu«, kot je rekel Zubin Mehta) ob briljantnem dirigentu in izjemni

spremljavi dvestočlanskega orkestra, ki so ga sestavljali glasbeniki rimske Opere in prireditve Maggio musicale fiorentino. Izbor arij in pesmi ni zadovoljil kritikov in opernih sladokuscev, češ da je bil preveč ljudski ali poljuden. Zato pa so bili toliko bolj vzhičeni »navadni« gledalci, kar je za televizijo velik uspeh, saj je število gledalcev, ki sledijo operam ali operni glasbi na splošno zelo skromno. Strogim kritikom v brk je vredno povedati, da so José Carreras, Plácido Domingo in Luciano Pavarotti ponudili prave biserčke. V njihovi izvedbi so bile prav tako dragocene operne arije kot zahtevne romance ali navadne popevke. Še posebej je navdušil preko dvajset minut trajajoči potpuri, v katerem so se pojavili motivi iz glasbenih komedij, popevke, ljudske pesmi, tangi. Zanimiv je bil predvsem nadvse sproščen skupni nastop treh velikanov, ki so na navdušeno ploskanje brez prevelikega pomišljanja odgovorili s ponovitvijo potpurija. Morda je za tem tudi premišljena poteza: ker prva izvedba ni bila povsem brezhibna, so takoj poskrbeli še za dodaten posnetek. Tako se je zaključil prenos, a prisotno občinstvo je bilo deležno še dodatnega improviziranega »bisa« - arije Nessun dorma iz Puccinijeve Turandot in zopetne ponovitve 'O sole mio.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
9.00 Daniel Barenboim izvaja Beethovnovne sonate za klavir
9.30 Nad.: Santa Barbara
10.15 Film: Zanna Bianca e il cacciatore solitario (pust., It. 1976, r. Alfonso Brescia, i. Robert Wood)
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Nan.: Mia sorella Sam
12.30 Dok.: Juha in lešniki
13.00 Dnevnik
14.00 Variete: Ciao fortuna
14.15 Film: Amami o lasciarmi (dram., ZDA 1955, r. King Vidor, i. Doris Day, James Cagney)
16.15 Mladinska oddaja: Big!
17.15 Nad.: Bratje Karamazovi
18.10 Iz parlamenta
18.15 SP v sabljanju (iz Lyon)
18.45 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah in vreme
20.00 Dnevnik
20.40 Dok.: Kvark
21.40 Film: Misericordia e nobiltà (kom., It. 1954, r. Mario Mattoli, i. Totò, Sofia Loren), vmes dnevnik
23.25 Aktualno: Navicella 1990
0.35 Dnevnik in vreme
0.50 Mezzanotte e dintorni
1.10 Atletika - VN IAAF

RAI 2
9.00 Nanizanka: Lassie, nato risanke in zanimivosti
10.00 Dok.: Occhio sul mondo
11.00 Nadaljevanje: La quinta stagione, 11.55 Capitol Dnevnik
13.45 Nadaljevanje: Beautiful
14.30 Nanizanka: Saranno famosi
15.15 Variete: Ghibli
16.25 Nan.: Mr. Belvedere
16.50 Film: Strategia di una rapina (dram., ZDA 1959, r. Robert Wise, i. Robert Ryan)
18.25 Iz parlamenta
18.30 Športne vesti
18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Film: I quattro dell'Oca Selvaggia II (pust., VB 1985, r. Peter Hunt, i. Scott Glenn, Barbara Carrera, Edward Fox)
22.25 Dnevnik in Dosje
23.30 Vreme, dnevnik in horoskop
23.45 Boks: Zurlo-Pesci (kat. welter)
0.45 Film: L'idolo del ring (dram., Fr. 1948, r. Alexandre Esway, i. Yves Montand)

RAI 3
12.35 Videobox
12.50 Variete: L'estate di Magazine 3
13.20 Mit tega stoletja: Klavirski genij Glenn Gould (Beethoven, Bach)
14.00 Deželne vesti
14.10 Italijansko prvenstvo v ameriškem nogometu
15.00 Tour de France
16.00 Film: Sherlock Holmes a Washington (krim., ZDA 1942, r. Roy Williams, i. Basil Rathbone, Nigel Bruce)
17.10 Film: Zazie nel métro (kom., Fr. 1960, r. Louis Malle, i. Catherine Demongeot)
18.45 Športna rubrika: Derby
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Kolesarstvo: La Ruota d'oro
20.00 Atletika - VN IAAF
20.30 Film: Non entrate in quella casa (srh., ZDA 1980, r. Paul Lynch, i. Leslie Nielsen)
22.05 Večerni dnevnik
22.10 Nad.: Heimat (2. del)
23.40 Nočni dnevnik
0.10 Dok. oddaja: Il favoloso Actors Studio

TV Ljubljana 1
8.50 Video strani
9.00 Spored za otroke in mlade: Zgodbe iz školjke (28. del), 9.30 Živ zav (pon.)
10.20 Mozaik. Rock kompas
11.05 Video strani
15.45 Video strani
15.55 Poletna noč (pon.)
18.00 Dnevnik
18.05 Poslovne informacije
18.10 Spored za otroke in mlade: dokumentarna oddaja Vinska kultura - Weinkultur, 19.05 Zlata ptica - Horsov in ribič
19.15 Risanka
19.20 TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanje: Oče bom (r. Gianfranco Albano, i. Gianni Morandi, Sophie Carle, 5. del)
20.55 Izobraževalna oddaja: Operne zgodbe - Ernani (zadnji del)
21.50 Dnevnik in vreme
22.15 Poletna noč, vmes nanizanka Mati in sin, nadaljevanje Porotniki v senci (zadnji del) in dokumentarec Zločini stoletja (2. del)
0.20 Video strani

TV Koper
13.45 Nogomet: Köln-Kaiserslautern (nemško prvenstvo, pon.)
15.30 Tenis: odprto prvenstvo ZDA '89 (pon.)
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stičiči
20.00 Športna oddaja: Juke box - Zgodovina športa po želji
20.30 Odbojka - svetovni pokal: Italija-Kamerun (pon.)
22.00 TVD Novice
22.15 Kolesarstvo: Tour de France (posebna oddaja o etapi)
22.30 Rubrika: Eurogolf
23.30 Nogomet: Barcelona-Real Madrid (špansko prvenstvo, pon.)

TV Ljubljana 2
17.00 Poskusni programi - satelitski prenosi
18.50 Izobraževalna oddaja: Slovenska ljudska glasbila in godci - Akordične citre
19.30 Dnevnik
19.55 Grand Prix v atletiki (iz Nice)
22.30 Žrebanje lota

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledarček; 8.10 Arhipelag Goli; 8.35 Country club; 9.10 Mladinska nadaljevanje: Jurij Kozjak, slovenski janičar (Josip Jurčič, 1. del); 9.35 Instrumentalni solisti; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Italijanski kantavtorji; 12.00 Usodni karakter; 12.20 Veliki uspehi Beatlesov; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Svet Boga, Bog sveta; 16.50 Potpuri; 17.10 Klasični album: teden Antonina Dvoržaka; 18.00 Najdaljša pot; 18.20 Evergreeni; 19.20 Zaključek sporedov.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Počitniško popotovanje; 8.30 Igraj kolce; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za goste iz tujine; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.20 Zabavna glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Nenavadni pogovori; 4.20 Glasbena poslušalnica; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiju; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Radijska igra: Inspektor Jones pripoveduje (Walter Gerteis, 1. del); 21.05 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.40 Minute za; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Slovenski pevci šansonov; 23.05 Literarni nočno.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan in glasba; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis: napovedi in komentarji; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta: napovedi in komentarji; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Jutranji glasbeni program; 8.25 Pesem tedna; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje: ideje, recepti in nasveti za gospodinjstvo; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke poslušalcev v živo in glasba; 15.00 Glasbeno popoldne; 16.15 Turistična reportaža; 19.00 Glasbena oddaja.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 16.00 Naš Kras; 19.30 Smeh in glasba; 21.00 Nora leta, nato Nočni glasbeni spored.

CANALE 5
8.30 Nanizanka: Simon Templar, 9.15 Vegas, 10.00 Mannix
10.45 Aktualno: Forum
11.30 Kviz: Doppio slalom, 12.00 O.K. Il prezzo è giusto
13.00 Superclassifica Show
14.00 Film: Femmina contesa (dram., ZDA 1953, r. Richard Brooks, i. Richard Widmark)
15.45 Nan.: I Campbell, 16.15 Un dottore per tutti, 16.45 Marcus Welby M.D., 17.45 Diamonds, 18.45 Top Secret
19.35 Odkrivanje planeta otrok: Dire, fare, baciare, lettera, testamento
19.50 Kviz: Quel motivetto ...
20.30 Film: Il gigante (dram., ZDA 1956, r. George Stevens, i. Elizabeth Taylor, Rock Hudson, 2. del)
22.30 Nan.: Charlie's Angels
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.05 Film: Quei dannati giorni dell'odio e dell'inferno (pust., r. Sena Marston, i. Paul Sullivan, Fernando Sancho)

RETE 4
8.20 Nanizanka: Bonanza
9.30 Film: Il cappello a tre punte (dram., It. 1934, r. Mario Camerini, i. Eduardo in Peppino De Filippo)
11.00 Nadaljevanje: Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo
12.00 Nanizanka: Lou Grant
12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
13.40 Nadaljevanje: Sentieri, 14.35 Falcon Crest, 15.35 Veronica, il volto dell'amore, 16.30 Amandoti, 17.35 Andrea Celeste, 18.30 La valle dei pini
19.00 Danielin horoskop
19.05 Nanizanka: General Hospital
19.35 Nad.: Febbre d'amore
20.30 Film: Corleone (dram., It. 1978, r. Pasquale Squitieri, i. Giuliano Gemma, Claudia Cardinale)
22.30 Film: Dracula, principe delle tenebre (srh., VB 1966, r. Terence Fisher, i. Christopher Lee)
0.20 Horoskop (pon.)
0.30 Nanizanka: Cannon, 1.30 Barnaby Jones

ITALIA 1
8.30 Nanizanka: Superman, 9.00 Ralph Supermaxie-roe, 10.00 Boomer, cane intelligente, 10.30 Skip-py il canguro, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.00 La famiglia Ad-dams, 12.30 Appartamen-to in tre, 13.00 Tre cuori in affitto, 13.30 Benson, 14.00 Giorni d'estate
14.15 DeeJay Beach in Ibiza
15.00 Nanizanka: I forti di Forte coraggio - Il grande duello, 15.30 Mork & Mindy, 16.00 Licia dolce Licia, nato risanke
18.00 Nanizanka: Batman, 18.30 Supercopter - Il morso dello sciacallo, 19.30 La famiglia Brady - Cara Libby
20.00 Risanke
20.30 Glasbena oddaja: Festi-valbar '90 (iz Chioggie vodita Susanna Messag-gio in Gerry Scotti)
22.30 Nanizanka: I Robinson, 23.00 Cin Cin
23.35 Rubrika: Ai confini dello sport
0.05 Šport: catch in boks
1.35 Nanizanka: Benson

ODEON
9.30 Nanizanka: Arthur
12.15 Rubrika: Ciao Italia
13.00 Risanke
15.00 Nadaljevanje: Rosa sel-vaggia, 16.00 Colorina, 17.00 Avenida Paulista
18.00 Benny Hill Show
18.30 Nanizanka: Quattro don-ne in carriera
19.00 Rubrika: Ciao Italia
19.30 Risanke
20.00 Benny Hill Show
20.30 Film: Il pianeta delle scimmie (fant., ZDA 1968, r. Franklin Schaffner, i. Charlton Heston)
23.00 Film: Niente di persona-le (kom., ZDA 1980, r. George Bloomfield, i. Do-nald Sutherland)
1.00 Rubrika: Ciao Italia

TMC
12.00 Risanke: Snack
12.30 Nan.: Il calabrone verde
13.00 Športne vesti in dnevnik
13.45 Nad.: Il grigio e il blu
15.00 Film: Se le cose fossero diverse (kom., ZDA 1980, r. Robert Lewis, i. Suzan-ne Pleshette)
16.50 Risanke: Snack
18.00 Nanizanka: Provaci an-cora Lenny, 18.30 Segni

particolari, genio, 19.00 Petrocelli
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Atletika (iz Nice)
22.45 Rubrika o motorjih
23.15 Večerne vesti
23.30 Tour de France (povz.)
0.15 Film: Il manichino assas-sino (srh., ZDA 1973, r. Georg Fenady, i. Ray Milland)

TELEFRIULI
12.30 Rubrika: Voglia d'estate
13.00 Nanizanka: L'albero delle mele, 15.00 I giorni di Bryan, 16.00 Ovest sel-vaggio
17.00 Risanke
18.30 Nan.: L'albero delle mele, 19.00 After Mash
19.30 Dnevnik
20.00 Rubrika: Voglia d'estate
20.30 Film: Assassino per cau-se naturali (krim., ZDA 1979, r. Robert Davy, i. Katharine Ross)
22.30 Nočne vesti
23.00 Nan.: I giorni di Bryan, 24.00 After Mash
1.10 Vesti: News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Dogodki in odmevi
19.30 Dogodki in odmevi

Nesoglasja med KD in PSI se poglobljajo V Gradišču koalicija KD, KPI in zeleni?

Nesoglasja med socialisti in demokristjani na Goriškem se poglobljajo, kar ne daje upanja v skorajšnjo rešitev politične krize na Pokrajini in za sestavo občinskih uprav v nekaterih občinah, med drugim tudi v Gorici.

Položaj je danes še bolj zapleten kakor pred dnevi, ker je težko ločiti, kakšni so dejanski nameni in cilji strank in kaj sodi v območje taktiziranja. V soboto so na prvi seji novoizvoljenega občinskega sveta v Gradišču, kjer se tudi nimajo župana in niti občinskega odbora, demokristjani povedali, da namesto nezanesljivih socialistov in namesto stalnih preprirov, ki so označevali dejavnost prejšnje štiristrankarske koalicije, imajo raje zavezništvo s komunisti in zelenimi.

Pokrajinski tajnik KD je po drugi strani napovedal, da je rešitev zapleta na Pokrajini (izvolitev Di Mercuria) predpogoj za sodelovanje alternativne večine na Pokrajini in da so socialisti in zeleni izrekli ugodno mnenje. Glede Gradišča komunisti ugodno ocenjujejo v občinskem svetu izraženo stališče PSI glede oblikovanja levičarske uprave.

Sinoči so pred dnevi napovedali, da si bodo prizadevali za sestavo tudi drugačnih (levičarskih) koalicij, kjer je to mogoče.

Mogoče pa bi bilo recimo v Gradišču, če jih dogodki ne bodo prehiteli in kjer so komunisti že pozitivno odgovorili na možnost take rešitve.

Sinoči je zasedalo tudi pokrajinsko vodstvo kršćanske demokracije, ki naj bi razpravljalo o dveh vprašanjih: o novonastalem položaju v Gradišču, kjer je možnost atipične koalicije med KD in KPI ter zelenimi danes bližja kot kdajkoli prej, in o odnosih s socialisti, če jih velja še zmeraj upoštevati kot prvega partnerja v bodočih koalicijah, ali pa se je zavezništvo skrhalo do točke, ko je ločitev skorajda obvezna.

Z ozirom na splošno situacijo na deželni ravni in ob upoštevanju, da je bila dosedanja tendenca v utrjevanju pet ali šeststrankarskih koalicij, najbrž do ločitve tudi na Goriškem še ne bo prišlo.

Pokrajinski tajnik KPI Salomoni je včeraj objavil noto s katero potrjuje, da je partija imela te dni stike s socialisti, zelenimi in socialdemokrati o možnosti oblikovanja alternativne večine na Pokrajini in da so socialisti in zeleni izrekli ugodno mnenje. Glede Gradišča komunisti ugodno ocenjujejo v občinskem svetu izraženo stališče PSI glede oblikovanja levičarske uprave.

Sinoči pa je bil v Gradišču napovedan tudi sestanek med KD in KPI o oblikovanju nove koalicije na Občini.

Še o združevanju šol

Pokrajinski odbornik za šolstvo dr. Mirko Špacapan se je v soboto v Trstu sestal z dr. Alfonsom Rubinaccijem svetnikom pri Ministrstvu za šolstvo. Na srečanju je bil govor predvsem o razvoju višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na Goriškem. Iz poročila o poteku omenjenega srečanja izhaja, da je Špacapan predvsem vztrajal na zahtevi, da se naši šoli prvenstveno zagotovi samostojnost in da se na ministrstvu za šolstvo upošteva specifični značaj slovenske manjšine, za katero ne morejo in ne smejo veljati vsesplošni državni šolski zakoni, ki danes zahtevajo varčevanje s strukturami in osebjem. V tem smislu je slovenski odbornik uglednemu rimskemu gostu znova predložil problem poenotenja dveh slovenskih zavodov, Ž. Zois in I. Cankar, proti kateremu so se enotno izjavili tako profesorji obbeh šol, kot tudi Sindikat slovenske šole.

Dr. Rubinacci je odgovoril, da je sklep Ministrstva nespremenljiv, da pa to sploh ne pomeni dokončnega položaja za oba zavoda. Danes situacija narekuje tako rešitev, zaradi oddaljenosti Trsta od Gorice, za naprej pa bo treba iskati možnost, kako osamosvojiti in odtrgati od zavoda Galilei slovensko sekcijo, kar je seveda predpogoj za njen nadaljnji razvoj.

Dr. Špacapan je predstavnika ministrstva za šolstvo pozval, naj pozorno sledi tudi ostalim možnim spremembam glede slovenskih višjih srednjih šol, zlasti še kar se tiče nevarnosti združitve učiteljskega in liceja. Dr. Rubinacci se je obvezal, tako izhaja iz poročila za tisk, da bo na to vprašanje odgovoril v prihodnjih dneh.

Uspešna izvedba 20. festivala v Števerjanu Na prireditvi je nastopilo 23 skupin Prvo nagrado podelili Taimsu z Opčin

Jubilejni 20. festival narodnozabavne glasbe v Števerjanu je prav lepo uspel. Lahko rečemo, da je bil bolj zamejski kakor dosedanje prireditve, zaradi dobre prisotnosti zamejskih ansamblov. Skupini Taims z Opčin pa je šla tudi prva nagrada.

Na prireditvenem prostoru, Med borovci, se je v soboto zvečer in še posebej v nedeljo popoldan zbrala velika množica ljubiteljev domače glasbe, ki so pazljivo in z navdušenjem sledili izvajanju glasbenih skupin. Prireditelju, slovenskemu katoliškemu prosvetnemu društvu Francišek B. Sedej, je priskočilo na pomoč tudi lepo vreme in tako uspeh ni mogel izostati.

Osrednji del festivala se je odvijal v nedeljo popoldne. Trinajst skupin, ki so nastopile v finalnem delu, so izbrali po sobotnem nastopu, ko je svoje glasbene sposobnosti prikazalo 22 skupin. Ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali Lojze Hlede, Boris Hladnik, Franc Pohajač, Tomaž Tozon, Licio Bregant in Anka Černič, ni imela lahke naloge, saj so številni ansambli dokazali dovršeno izvajalsko tehniko in prijetne melodične sestave. Prvo nagrado (prispevala jo je Kmečka banka) za najboljšo izvedbo in trofejo društva F. B. Sedej je žirija prisodila ansamblu Taims z Opčin za skladbo "Žvižgam in grem" (glasba: Zoran Lupinc, besedilo: Saša Martelanc). Taimsi so poleg tega prejeli še nagrado za najboljši zamejski ansambel. Drugo nagrado za najboljšo izvedbo je žirija prisodila ansamblu Stopar iz Mengša za skladbo "Ko srce spregovori", ki jo je na besedilo Ivana Sivca uglasbil Franci Lipičnik. Ansambel Stopar je bil še posebej uspešen, saj je avtor druge predstavljene pesmi "Nekoč bom pel" Nande Razboršek prejel nagrado za najboljšo besedilo. Nagrado za najboljšo melodijo pa so podelili ansamblu Štajerskih sedem iz Slovenskih Konjic, ki so izvedli skladbo "Zarja Števerjana" (besedilo: Metka Varba, glasba: Edvin Cvicar). Nagrado občinstva so prejeli člani skupine Vrtinca iz Nove Gorice.

Udeležence nedeljske prireditve so pozdravili predsednik pokrajinske uprave Gian Franco Crisci, poslanec v slovenskem parlamentu Bruno Podveršič, pokrajinski odbornik Mirko Špacapan, deželni predsednik SSk Marjan Terpin, predsednica Sveta slovenskih organizacij Marija Ferletič,

predsednik Zveze slovenske katoliške prosvete Damjan Pavlin in predsednik Briške gorske skupnosti Hadrijan Corsi.

Glasbeni program je tudi letos napovedoval Marjan Šneberger, za prijetno razpoloženje pa je poskrbel Vinco Šimek - Jaka Šraufciger. Naj še

omenimo ustvarjalca scene, Hijacinta Jusso in Jelka Komjanca, razsvetljava je bila sad dela Branka Terčiča in Dominika Humarja, za ozvočenje pa je poskrbel Niko Klanjšček.

Na slikah (foto Čubej): ansambel Taims z Opčin (zgoraj), ansambel Vrtinca iz Nove Gorice (spodaj).

Smrt v jadralskem letalu

Prijetno praznično popoldne na Goriškem je pretresla vest o smrtni nesreči, ki je doletela 34-letnega pilota jadralskega letala Francesca Zingiriana iz Trsta, Ul. Pindemonte 8. Izgubil je življenje v letalski nesreči. Jadralsko letalo, ki ga je upravljal, je med pristajanjem strmoglavilo z višine kakih sto metrov. Letalo je padlo na njivo, zasajeno s krompirjem, v neposredni bližini zadruženega hleva na Štradali. Ob padcu se je trup letala prelomil na dvoje, pilot pa je bil pri prici mrtev.

Primerno vreme je v nedeljo zvabilo na goriško letališče lepo število članov letalskega kluba Aero Club Giuliano. Ura je bila 12.30, ko se je Francesco Zingirian, po poklicu optik, namenil z jadralskim letalom astir standard proti nebu. Do potrebne višine ga je povlekel z motornim letalom prijatelj, 31-letni Walter Mininel iz Butria. Francesco Zingirian je bil izkušen pilot, saj je opravil izpit že pred petimi leti in je stalno vadal na goriškem (mirenskem) letališču, kar daje misliti, da je do nesreče prišlo zaradi nenadne slabosti.

Sicer pa pogledajmo, kako in kje je do nesreče prišlo. Po nekajminutnem jadrnanju se je Zingirian, najbrž ker pogoji za tovrstno letenje niso bili najbolj ugodni, odločil, da bo pristal. Zato se je v velikem krogu namenil proti pri-

stajalni stezi. Najprej je poletel vzdolž Tržaške ulice v obratni smeri pristajalne steze, nato zavil dvakrat zapored v desno za 90 stopinj, dokler ni dosegel pristajalne smeri. Po radiu je povedal, da je pričel s pristajanjem. Ko je dosegel 100 metrov višine, kakih 400 metrov pred pristajnim mestom ga je najverjetneje obšla slabost. Letalo se je skoraj v navpičnem in vijakastem letu usmerilo proti tlom. Udarci je bil silovit, saj se je trup prelomil na dvoje, medtem ko je krilo ostalo celo. Močno poškodovana je bila kabina, kjer je ostalo uklenjeno Zingirianovo truplo.

Na kraj nesreče so prihitali policisti in osebje Zelenega križa, med prvimi pa Walter Mininel, pilot, ki je Zingiriana popeljal na zadnji polet, sicer po poklicu zdravnik. Ugotovili so lahko le, da je pilot mrtev. Kmalu nato je prišel še namestnik državnega pravdnika Matteo Trotta s sodno zdravniško Bernardisovo. Na kraj nesreče so prišli tudi tehniki ustanove Civilavia, ki bodo morali preučiti vzroke nedeljske tragedije. Nekaj ur zatem so mla-deničveo truplo prepeljali v mrliško vežo goriške splošne bolnišnice, za nekroskopski izvid. Opravili ga bodo predvidoma danes.

Škoda na posevkih

Na prvi pogled se zdi, da iz tovarne Kemia v Rupi, ki je začela obratovati pred nekaj meseci, uhajajo snovi, ki kvarno vplivajo na posevke na bližnjih njivah. Po informaciji, ki smo jo prejeli, smo stanje preverili na kraju samem in dejansko ugotovili, da je na listih soje opaziti močan ožig, podobne znake pa je opaziti tudi na listih trte v vinogradu, ki je v bližini.

Lastniki zemljiških parcel bi morali od tovarne zahtevati povračilo škode, v kolikor se ugotovi, da je le ta posledica puščanja v ozračje škodljivih snovi. Z ozirom, da gre za novo gospodarsko dejavnost, je mogoče domnevati, da je bila tovarna opremljena z ustreznimi napravami za omejevanje onesnaževanja v skladu z zakonskimi predpisi.

Prvi ukrep pa je, da se prepreči nadaljnje onesnaževanje.

Pred goriškimi sodniki sedemnajst obtožencev »Uvažali« naj bi tujce

Na sodišču v Gorici se je včeraj začel proces proti 17 osebam, ki so osumljene združevanja v zločinske namene. Tolpa naj bi organizirala in izvajala ilegalne prehode tujih državljanov, zločinska mreža pa naj bi bila razporejena po naši deželi, Jugoslaviji in Filipinih. Policijski organi so 5. aprila lani pri Lignanu zasačili del obtožencev, dva meseca kasneje pa so v Gradežu zajeli drugo skupino prebežnikov in spremljevalcev. Proces se je najprej začel v Vidmu, nato so ga zaradi pristojnosti prenesli v Gorico. Tu se je včeraj proces končno začel in se takoj razdelil na dva dela. Na prošnjo branilcev in s soglasjem tožilca dr. Trotte so sodniki sklenili, da bodo devet obtožencev sodili po skrajšanem postopku za zaprtimi vrati jutri popoldne. Vsi so Tržčani: 44-letni Giorgio Barbaria, 41-letni Livio Candusio, 45-letni Oreste Granato, 43-letni Furio Terdina, 30-letni Franco Mazia, 52-letni Mario Civita, 64-letni Armando Marcusa, 25-letni Sandro Cardone in 44-letna Lidia Kijan. Ostalim osmim obtožencem, ki niso zaprosili za skrajšani postopek, pa bodo sodili v četrtek ob 15. uri. To so Filipinec René Cayabyab, ki naj bi bil organizator tolpe, Pet Italijanov (4 iz Trsta in eden iz Cesene) ter dva Jugoslavana.

Po obtožnici naj bi skupina pripeljala v Italijo številne skupine tujcev seveda za drag denar. Mejo naj bi skri-

vaj prehajali tako po kopnem (na Kra-su oz. v okolici Trbiža) kot po morju. Nekateri med obtoženci naj bi tujce ponoči z motornimi čolni spremljali z istrske obale v Gradež in Lignano. Dva od branilcev sta skušala včeraj doseči preemestitev procesa v Trst oz. Milan (kjer naj bi deloval osrednji sedež "agencije"), vendar sodniki so potrdili pristojnost goriškega sodišča.

kino

Gorica

CORSO Zaprto.

VERDI Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »976 chiamata per il diavolo«. Prep. ml. pod 14. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Piaceri di carne per animali in calore«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprto.

EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30 »Človek na begu«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Marzini — Korzo Italia 89 — tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Občinska lekarna št. 2 (Comunale n. 2) — Ul. A. Manlio 14 a/b — tel. 480405.

pogrebi

Danes ob 9.30 Armando Crassini iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 11.30 Giusto Marzona iz Latisane v cerkev pri sv. Ani in na glavno pokopališče, ob 13.15 Giuseppe Montina iz splošne bolnišnice v Gradišču, ob 13.15 Giovanni Petrinelli iz splošne bolnišnice v Ronke.

Sekcija VZPI-ANPI iz Štandreža izreka globoko sožalje svojemu tajniku Aldu Tabaju ob izgubi mame.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Marij Čuk

S TREBUHI ZA KRUHI

Režija Jože Babič

PREDSTAVI NA PROSTEM

Danes, 10. julija, ob 21. uri v **Sovodnjah pred Kulturnim domom**, jutri, 11. julija, ob 21. uri v **Doberdolu v občinskem parku**, v četrtek, 19. julija, ob 21. uri v **Podgori pred sedežem KD "A. Paglavac"** in v petek, 20. julija, ob 21. uri v **Števerjanu pred osnovno šolo**.

V četrtek, 12. julija 1990, ob 20.45 Vas vabimo na "hladen" poletni večer na goriški grad (Bastione fiorito)

"ŠE POMNITE ... MAREC '43" (prvi poletni PAJK'S SHOW)

Prvo grajsko srečanje Vam danes priporočajo:

- prireditelji sami ter za arhivsko zbiranje gradiva Zdenko Vogrič
- rekreativcem SPD-G Aldo Rupel ter planincem Vlado Klemše in Zorko Čotar
- upokojujencem Miladin Černe, sindikalistom in šolnikom Leopold Devetak
- gospodarstvenikom Igor Orel in Livij Antonič
- ter predsedniki goriških rajonskih svetov, ZSKD in ZSSDI.

Priporočamo Vam!

P. S. VSTOP LE Z VABILI, ki jih lahko od 9.00 do 13.00 in od 15.30 do 18.00 dvignete v uradu Kulturnega doma v Gorici (Ul. Brass 20 - tel. 33288)

Od jutri v deželni avditoriju prvi nastopi pevskih zborov Glasbeni pedagogi na posvetu ob zborovskem natečaju Seghizzi

V konferenčni dvorani Expomega se je včeraj začel 21. mednarodni posvet glasbenih pedagogov, ki ga prireja goriško zborovsko združenje Seghizzi. Posvet prireajo ob 29. zborovskem natečaju, ki se bo odvijal od jutri do sobote v avditoriju v Ul. Roma. Tema je dokaj splošna saj obravnava pedagogijo in didaktiko instrumen-

tov v osnovni glasbeni vzgoji. S tem se nadaljuje poglobljanje tematike, ki so jo načeli že v prejšnjih letih. Ob odprtju včerajšnjega zasedanja so pozdravili goriški župan Antonio Scarano, predsednik Pokrajine Gian Franco Crisci in deželni odbornik Mario Brancati. Pohvalili so organizator-

je za plodno in trajno delo v korist glasbene kulture. Še posebej pa so poudarili koristnost navezovanja mednarodnih stikov: s takimi posveti, zborovskimi in drugimi kulturnimi srečanji se je Gorica že pred desetletji začela odpirati proti vzhodu in premagovati takratne politične ovire. Danes, ko je vzdušje povsem drugačno, lahko s ponosom poudarimo te zasluge obenem pa se obvezujemo, da bomo nadaljevali na tej poti, so dejali govorniki.

Vsem se je zahvalil predsednik združenja Seghizzi Giovanni Vezil in prepustil vodenje posveta prof. Enzu Petriniju s pedagoške fakultete v Trstu. Petrinij je takoj postavil dvoje zanimivih predlogov. V okviru univerzitetnih študijev naj bi v Gorici odprli tudi tečaj za glasbene pedagoge in ponudil v ta namen sodelovanje tržaške pedagoške fakultete, drugi predlog pa je bil naj bi prihodnje leto bila tema posveta glasbena vzgoja v perspektivi Evrope brez meja leta 1992.

Okrog sto slušateljev je nato sledilo predavanje, ki so jih imeli prof. Giulia Cremaschi Trovesi, Francois Delalande iz Pariza in Ann-Catrin Wulff iz Helsinkov.

Na sliki (foto Marinčič) omizje ob odprtju posveta.

Planinski pohod od 2. do 7. septembra Iz Celovca preko Stola v Julijce in Novo Gorico

Drugega septembra bo iz Celovca šla na pot večja skupina planincev. Pet dni zatem bodo v Gorici, kjer bo na mejnem prehodu v Škabrijelovi ulici sklepna slovesnost. S to pobudo bodo obeležili 25-letnico pobratenja med Novo Gorico in Celovcem ter Gorico in Celovcem ter Ljubljano in Wiesbadnom.

Udeleženci se bodo iz Celovca povzpeli na Stol v Karavankah, obiskali Planico, šli na Mojstrovko, Prisojnik, Jalovec, na italijanski strani meji pa se bodo povzpeli na Viš, obiskali zavetišče Gilberti in se preko Prevala spustili v Bovec. Zadnji del planinskega pohoda predvideva vzpon do Doma pri Krnskih jezerih, vzpon na Krn in povratek.

Planinski pohod se bo odvijal od nedelje, 2. septembra, do petka, 7. septembra, napovedujejo pa udeležbo kakih sto do sto petdeset planincev in pohodnikov. Precejšnja bo, tako je slišati, udeležba planincev iz Wiesbadna, Ljubljane in Celovca.

Program pohoda pripravljajo ob upoštevanju dveh težavnostnih stopenj. Bolj izkušeni planinci-alpinisti se bodo povzpeli na vrhove po zahtevnejših smereh, medtem ko bo za manj

izkušene pohodnike na voljo alternativna tura.

Za organizacijske zadeve so v Gorici zadolžili tukajšnjo sekcijo italijanskega alpinističnega kluba, medtem ko so pokroviteljstvo nad celotno pobudo prevzele zgoraj omenjene občine.

Iz Gorice predvidevajo kakih deset udeležencev.

Podrobnejši potek manifestacije bo znan v kratkem. Bistvenih odstopanj oziroma sprememb od že znane maršrute sicer ne bi smelo biti. Pohodniki se bodo v Celovec odpeljali z avtobusom, ki bo šel na pot iz Nove Gorice. Tega prevoznega sredstva se bodo posluževali tudi med potjo, za premike na dolinskem območju. Tako recimo prvi dan za prevoz izpod Stola v Planico, ali predzadnji dan iz Bovca v Lepeno.

Stroške za prenočišče in prehrano bodo morali poravnati udeleženci sami, oziroma društva, medtem ko bodo za prevoz poskrbele občine, ki so dale pobudo za omenjeni planinski pohod.

Smisel pobude je v utrjevanju prijateljstva in sodelovanja med ljubitelji narave in gorskega sveta ter med pripadniki različnih narodov v tem delu Evrope.

Poletne prireditve na gradu Sior Todero brontolon

S predstavo "Sior Todero brontolon" v izvedbi tržaške amaterske gledališke skupine Ex allievi del Toti, se drevi na gorškem gradu pričena poletna sezona italijanskega gledališča, ki predvideva poleg nocojsnje še nekaj predstav.

Komedije Sior Todero brontolon ni treba posebej predstavljati, saj gre za znano delo, prav tako znanega komediografa Goldonija. Zgodba je preprosta: avtor zasmehuje starega, bogačnega in skopuškega Todera, ki bi rad prihranil celo na doti in ki se trudi, da bi svoji edini nečanji priskrbel "primernega" ženina.

Delo je režiral Bruno Capeletti, glavno vlogo igra Roberto Tramonin.

Vstopnice so v predprodaji v uradu Avtonomne letovišarske ustanove, v pasazi na Verdijevem Korzu 100/E.

Začetek prireditve je ob 21. uri.

V okviru ciklusa koncertov stare glasbe, ki ga prireja Pokrajina Gorica, bo drevi ob 21.30 v Jasiu (Giassico) koncert z naslovom Carmina burana, v izvedbi skupine Dramsam. Nastop je bil sprva napovedan ob isti uri na gorškem gradu.

Upokojenci na poučnem in prijetnem večdnevem izletu ob vznožju Vezuva

Ni je sezone, ko ne bi goriški slovenski upokojenci prirejali, ob drugih društvenih dejavnostih, izletov in ekskurzij. Koledarski prehod s pomladi na poletje so tokrat izkoristili za izlet v Kampanijo in ogled Neaplja, Sorren-

ta, amalfitanske obale, Caprija, Pompejev in drugih znamenitosti. Na dolgo, a zanimivo pot so se odpravili v šestinidesetih z velikim udobnim avtobusom. Med potjo so postanek za kosilo v Orvietu izkoristili za bežen

ogled srednjeveškega mesta in veličastne katedrale.

Nastanili so se v Sorrentu, naslednji dan pa posvetili najprej obisku Pompejev, kjer so si ogledali izkopanine rimskega mesteca, ki ga je zasul pepel pomešan z lavo ob izbruhu Vezuva. Od krajev pod obronki vulkana so nato nadaljevali pot po amalfitanski obali. Obiskali so Positano, prelepo mesto s karakterističnimi strehami v obliki kupole. Občudovali so cerkve s pročelji in zvoniki v majoliki. Po kosilu v Praiano so se z dvigalom spustili v Smaragdna jamo, kjer v obmorski rov pronicata svetloba in daje vodi značilno smaragdno barvo. S čolnom so nadaljevali do Amalfija, nekoč mogočne obmorske republike.

Drugi dan ekskurzije so se odpravili na otok Capri in ga najprej obpluli s čolni, tako da so si ogledali znamenite "faraglione", jame v skalnati obali in druge naravne lepote otoka. Nato so z minibusom obiskali še notranjost, vasi Anacapri in Capri ter občudovali razkošne vile in vrtove bogatašev, ki so si privoščili posestvo na prelepem, a tudi predragem otoku. S tega obiska gre vsekakor omeniti, da so po kosilu naši upokojenci bili še posebno dobre

volje in so tako uprizorili pravcati pevski koncert pred restavracijo.

Po povratku v Sorrento so še isti dan izkoristili za večerni avtobusni ogled Neaplja, pozorneje pa so si mesto ogledali naslednji dan, ko so obiskali kraljevo palačo, grad dell'Ovo, Maschio Angioino, nabrežje Caracciolo in druge znane predele mesta, pa tudi stadion San Paolo in zabavišče Edenlandia. Po obisku Pozzoulija, kjer so si ob blizu ogledali krater, iz katerega uhaja žveplena para in se seznanili z nenavadnim pojavom bradisizma - v preteklosti se je zemlja dvigala, sedaj se niha vsak mesec približno 1 cm - so zvečer v nočnem klubu sledili predstavi neapeljske folklorne s tarantello, Pulcinello in odlični pevci.

Naslednji dan je bil že čas odhoda in povratka, ki je tako kot celotna organizacija potekel brezhibno. Vsi udeleženci so bili zato navdušeni nad uspehom izleta. Uspeh gre vsekakor pripisati tudi lepemu vremenu, saj jih je vsekoli spremljalo sončno vreme, ob ogledih številnih znamenitosti pa je svoje prispevala tudi odlična hrana s pašto na najrazličnejše načine, ribami in enkratno neapeljsko kavo.

Na sliki izletniki v Pozzouliju.

Vsak dan se je v poletnem središču zbralo okrog petdeset otrok Dva tedna počitnic ob igri, delu in zabavi

V Dijaškem domu se je v soboto s priručno prireditvijo zaključilo trinajsto poletno središče. Tudi tokrat so prireditelji doživeli lep uspeh, saj se je 14-dnevno bivanje v prijetnem okolju udeležilo petdeset otrok od tretjega do desetega leta starosti. Vzgojitelji in animatorji so otroke porazdelili v manjše skupine, kjer je čas zelo hitro minil ob igri in delu. Letos so to bile skupine muck, kober, pisanih žog, levov in mundialskih pomaranč.

Vesela otroška družba je v poletnem središču imela na razpolago (in izbiro) lep izbor najrazličnejših opravil in za-

bav. Pripravili so več radijskih oddaj, pa tudi novinarski kotiček je bil lepo obiskan. Glasbe seveda ni manjkalo, saj so se med bivanjem naučili cel kup novih pesmi. Računalništvo si iz dneva v dan vse bolj utira pot v vsakdanje življenje, zato so tudi v poletnem središču priredili tečaj računalništva, ki ga je vodil Bojan Rovtar, pedagog na tehničnem inštitutu Jožefa Stefana iz Ljubljane. Letos je opravilo svoj krstni nastop tudi mini gledališče, kjer so otroci na preprost in dojemljiv način spoznali, kako se pripravi lutkovna igrara.

Sicer so mladi gosti lahko po mili volji dali duška svoji fantaziji ob risanju utrinkov iz vsakdanjega življenja v poletnem središču in pravkar zaključenega nogometnega mundiala. Nesporo najbolj privlačen objekt v središču je bil gumijasti bazen, kjer so se v toplih in sončnih popoldnevih lahko nemoteno namakali. Vreme otrokom žal ni bilo najbolj naklonjeno, zato jim bodo ti trenutki najverjetneje še čvrsteje ostali v spominu.

Uprava Dijaškega doma je letos poskrbela tudi za prevoz otrok iz krajev v sovojenjski in doberdobski občini,

kar je v precejšnji meri olajšalo skrb staršem. Prejšnji četrtek je bil gost poletnega središča čarodej Mr. Saturnus, ki je pazljivim malčkom prikazal nekatere posrečene čarovnije.

V soboto pa so otroci prikazali staršem, kaj so se v teh dveh tednih naučili. Pod vodstvom Janeza Bitenca, (kdo ga ne pozna, strčka Janeza!) ki je bil v drugem tednu stalen gost središča, so zapeli več pesmic, prikazali so lutkovno igraro pa še nekaj športnih točk in recitacij.

Tudi letos ni šlo brez brošure s spisi in risbicami, v kateri je spravljenih

štirinajst prijetnih in brezskrbnih dni. Udeleženci tečaja iz računalništva so prejeli diplomu, vsi pa pisano želvico, maskoto letošnjega poletnega središča.

Središče je za letos zaprlo vrata, počitnic pa še ni konec. V soboto bodo nekateri od gostov poletnega središča odpotovali na desetdnevno letovanje na morje, v Poreč.

Na slikah (foto Čubej): (levo) med običajnim zborom na dvorišču, (v sredini) med nastopom čarodeja Mr. Saturnusa iz Nove Gorice in (desno) veselje ob pripravljanju in polnjenju bazena.

14. SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU

Konec v znamenju skromne igre Nemci že tretjič prvaki Začenja se čas obračunov

Slavje Nemcev vsekakor zaslužen - Organizacijsko so se Italijani izkazali - Čez štiri leta v ZDA

V znamenju sodnikov in slabe igre

Kaj reči o letošnjem svetovnem nogometnem prvenstvu? Najprej to, da je zmaga postava, ki je bila med najboljšimi in ki je že od vsega začetka potrdila svojo moč. Nemški nogometaši so namreč v teku prvenstva prikazali igro na kakovostni ravni, obenem gre dodati, da je ZRN vrsto let v samem nogometnem vrhu in da si je na zadnjih treh svetovnih preizkušnjah vedno priborila mesto v velikem finalu.

Sicer bo letošnja izvedba mundiala ostala zapisana tudi zaradi nizke kakovosti, ki so jo reprezentance izrazile. Z izjemo nekaterih ekip, kot so ZRN, Italija, Kamerun in delno tudi Anglija, je velika večina nastopajočih ponudila nogometne predstave, ki si niso zaslužile tako odmevnega prizorišča.

Že od vsega začetka je bilo jasno, da se bo na Italiji 90 proslavila igra, v kateri so bile odstranjene še zadnje spektakularne poteze v prid taktičnosti in izrazite obrambne usmerjenosti. Sami brazilski reprezentantje, od katerih so vsi pričakovali nekaj zanimivega tudi za oko, so se opredelili za igro, ki ni imela nič skupnega s poznanimi značilnostmi Južnoameričanov.

Če športno manifestacijo ocenjujemo tudi z organizacijskega vidika, potem moramo priznati, da so se prireditelji vendarle izkazali in pobudo dobro izpeljali. Jasno, da tudi v tem primeru ni šlo brez težav in zapletov, kljub temu pa je obveljalo splošno mnenje, da je šlo za enega najboljših mundialov.

Tudi na teh straneh smo imeli večkrat priložnost zgrazati se nad sodniki. Svojega mnenja nismo spremenili niti po nedeljskem finalu, ko je mehiški sodnik pred milijonskimi gledalci opozoril nase zaradi povsem zgrešenih posegov.

Mednarodna nogometna zveza bo brez dvoma imela priložnost, da oceni potek letošnjega mundiala, ugotovi njegove sončne in senčne strani in poišče primerne rešitve. Sicer je tajnik Fife Blatter že na letošnjem svetovnem prvenstvu napovedal, da bodo v ZDA obdržali isto formulo z izločilno fazo v osmini finala. Izbira vsekakor ni posrečena in na to so opozorili številni nogometni izvedenci, ki so predlagali spremembo pravilnika.

Glede »azzurrov« lahko rečemo, da so prikazali povsem zadovoljiv nogomet, ki se je odločno oddaljil od igre, ki je bila značilna predvsem zaradi obrambnega mišljenja. Tretje mesto, ki so ga dosegli Vicinijevi izbranci, predstavlja velik uspeh, ki pa povsem ne nagradujeje njihove igre.

Jugoslovani so prizorišče mundiala zapustili v četrtfinalu, ko so se morali pokoriti Argentini. Čeprav so »modri« zamudili polfinale, gre povedati, da je Ivica Osim opravil izredno pomembno delo, saj je odlične posameznike znal združiti v kolektiv, kar je za jugoslovanski nogomet že prava redkost. (r.p.)

V bleedi finalni tekmi 14. svetovnega prvenstva proti Argentini

ZRN z 11-m do naslova

ZRN — ARGENTINA 1:0 (0:0)

STRELEC: Brehme v 84. min. (11-metrovka)

ZRN: Illgner, Berthold (Reuter), Brehme, Kohler, Augenthaler, Buchwald, Littbarski, Hässler, Völler, Matthäus, Klinsmann.

ARGENTINA: Goicoechea, Serrizuela, Sensini, Lorenzo, Ruggeri (Monzon), Simon, Burruchaga (Calderon), Troglia, Dezotti, Maradona, Basualdo.

SODNIK: Codesal (Meh.)

KOTI: 2:2. IZKLJUČENA: Monzon in Dezotti. OPOMINI: Dezotti, Maradona, Troglia in Völler. GLEDALCEV: 73.000. INKASO: 8.578.326.000 litr.

RIM — Z zmago proti Argentini je reprezentanca ZRN v nedeljo osvojila svoj tretji naslov svetovnega nogometnega prvaka in se tako pridružila Braziliji in Italiji, ki sta se pred njo že trikrat okinčali s svetovno lovoriko. Zmaga Zahodne Nemčije je bila povsem zaslužena, tako glede igre, ki so jo Beckenbauerjevi nogometaši pokazali v teku vsega prvenstva, kot tudi glede očitne premoči v velikem finalu, čeprav - vsaj kar se tiče zadnje predstave - ni bila navdušujoča.

Srečanje med Nemci in Argentinci ni bilo vredno velikega finala. Nepozabni José Altafini, ki je tekmo komentiral po Telemontecarlju, je med eno in drugo pikro pripombo izustil, da je bil finale na amaterskem nivoju. Seveda je pretiraval, res pa je, da je bila nedeljska tekma sploh ena najslabših, če že ne najslabša, na tem »italijanskem« prvenstvu. Že pred finalom so nogometni izvedenci ugotavljali, da je bilo 14. svetovno prvenstvo med najslabšimi dosedanjimi prvenstvi, nedeljska bleeda predstava na Olimpiku pa je le potrdila te ugotovitve.

Finalna tekma je bila - po pričakovanju - monolog Zahodnih Nemcev. Za Argentino je predstavljala že sama uvrstitve v finale nenadejan uspeh: prislužili so si jo z zaprtjo in grobo igro in z zvrhano mero sreče. V nedeljo je morala reprezentanca trenerja Bilarda (zaradi rdečih in rumenih kartonov) na igrišče brez štirih standardnih igralcev, zaradi česar se je še bolj zaprla v obrambo, upajoč - že spet - na enajstmetrovke. V napadu je pustila le osamljenega Dezottija, ki pa ga Maradona ni mogel zalagati z upo-

ravnimi žogami, ker ga je Buchwald odlično zaustavljal. V vsej tekmi se je Argentina le dvakrat predstavila pred vrati Illgnerja: prvič je Maradona visoko zastreljal prosti strel, drugič je Matthäus prekinil nevarno akcijo Argentinecev, pri čemer je v kazenskem prostoru podrl Calderona, a sodnik Codesal ni piskal. Za Illgnerja je bil tako še najbolj nevaren... Brehme s tvegano podajo proti vratom, ki jo je vratar na srečo Nemcev prestregel. To je bilo tudi vse, kar je uspelo zgraditi Argentini v napadu v teku 90 minut igre. Vsekakor premalo za ekipo, ki se je potegovala za svetovni naslov.

Zahodni Nemci so imeli stalno pobudo v svojih rokah. Zaigrali so napadalno, njihove akcije pa so se prevečkrat ustavljale v živem nogometnem zidu, ki so ga argentinski branilci in vezni igralci postavili v kazenskem prostoru v bran lastnih vrat. Proti tako gosti obrambi, ki je spominjala na zlate čase italijanske bunker-igre Interjevega sloga, je preostajala Nemcem le ena poteza: napad po krilih. Prav z napadi preko kril je bila nemška vrsta najbolj nevarna, a ni prišla do gola.

V bleedi tekmi je parkrat »zablestel« le sodnik Codesal: prvič z izključitvijo Monzona po hudem prekršku nad Klinsmannom (bil pa je to sploh prvi njegov prekršek...), drugič z enajstmetrovko, ki jo je šest minut pred koncem dokaj radodarno piskal v korist Nemcev po domnevem prekršku nad Völlerjem v kazenskem prostoru. Prvenstvo, ki je zaslovelo po enajstmetrovkah, je torej odločil prav strel z bele pike, ki ga je Brehme realiziral.

Presrečni Jürgen Klinsmann z osvojenim pokalom FIFA v rokah

Aplavzi in žvižgi na Olimpiku

RIM — S predajo zlatega kipca kapetanu zahodnonemške reprezentance Lotharju Matthäusu, častnim krogom zmagovalcev in vsesplošnim veseljem presrečnih nemških navijačev na tribunah se je v nedeljo na rimskem Olimpiku izteklo 14. svetovno nogometno prvenstvo. Zadnje, 52. dejanje italijanskega mundiala se ni proslavilo le z aplavzi in ovacijami zmagovalcem, zanj so bili značilni tudi žvižgi, ki so se s tribun neusmiljeno usuli na Maradono in njegove soigralce. Ti žvižgi mečejo temno senco na sklepno predstavo Italije '90: izžvižganja argentinske himne ni mogoče na noben način opravičiti, je le izraz nekulture in nima nobene zveze s športom. Maradona, ki je bil strelodod vsega italijanskega protiargentina grmenja, mu je odgovoril v materinem jeziku s psovko, ki se je dala jasno razbrati na televizijskih ekranih vsega sveta.

Aplavzi in žvižgi, torej: prvi za zmagovalce, drugi za poražence, ali bolje rečeno za poraženca številka ena, Diega Armanda Maradono. Občinstvo ni prizaneslo najboljšemu nogometašu na

Zmagovita nogometna reprezentanca ZRN ob trumfu

svetu niti ob nagrajevanju: ko so solze razočaranja in jeze oblike njegova lica, se mu je Olimpico s salvo žvižgov kruto »maščeval« za izločitev »azzurrov« v polfinalu. In tudi to nima opravka s športom...

Če je Maradona nemočno pretakal solze žalosti, pa je zahodnonemški trener Franz Beckenbauer kar skakal od veselja. Z osvojenim zlato kolajno se je vpisal v zgodovino nogometa ob stran Brazilca Maria Zagala, ki je prvi osvo-

jil naslov svetovnega prvaka bodisi kot nogometaš, bodisi kot trener. Zagalu je to uspelo leta 1958 in 1962 na igrišču in pred 20 leti na trenerski klopi, »Kaiser Franz« se mu je pridružil v nedeljo, ko je »igralskemu« svetovnemu naslovu iz leta 1974 dodal še letošnjega »trenerskega«.

Kljub velikemu navdušenju nemških navijačev pa je ostalo v nedeljo na Olimpiku vendarle nekaj nedorečenega. Domači gledalci so pričakovali nastop (in morebitno zmago) svoje reprezentance. Po tistem, kar so pokazali v zadnjem mesecu, bi si »azzurri« povsem zaslužili finale. Med vsemi udeleženci mundiala je Italija osvojila največ točk (13 od 14 možnih), točko več kot zmagovita ZRN in kar šest (!) točk več kot drugouvrščena Argentina. Na tej lestvici bi bila še Jugoslavija višje uvrščena od Argentine (7 osvojenih točk, kot podprvaki, a z dvema tekmama manj), ta lestvica pa je le fiktivna, imaginarna, brez nobene vrednosti. Nekako tako, kot nogomet, ki ga je v finalu prikazala Argentina.

Dr. Zdenko Verdenik, nosilec predmeta teorija in metodika nogometa na ljubljanski fakulteti za telesno kulturo, se je rade volje odzval za oceno o pravkar končanem svetovnem nogometnem prvenstvu.

Nekateri pravijo, da je bila glavna značilnost tega svetovnega prvenstva defenzivna igra. Kakšno je vaše mnenje?

»Rekel bi naslednje: da v modelu igre ni prišlo do bistvenih sprememb. Nekatere značilnosti svetovnega prvenstva v Mehiki so se še bolj razvile. Tu je v ospredju žal bitka za rezultat, kar pomeni, da je večina moštev manj tvegala in da sta bili zanemarjeni napadalna igra in atraktivnost v igri. V odnosu borbe med napadom in obrambo je obramba močnejša, prav zaradi tega, ker se vsa moštva vračajo v fazi branjenja na svojo polovico. V obrambi sodelujejo vsi igralci. Na lastni polovici zgostijo prostor in skozi ta prostor je težko razvijati napadalno igro. Zaradi tega je bilo doseženih tudi relativno malo golov, nekaj več kot 2,2. Kljub temu smo videli nekaj kakovostnih tekem, kjer je bilo manj tveganja, kjer je bila igra bolj napadalna, kjer so moštva napadala z večjim številom igralcev, čeprav so se tudi hitro vračala v obrambo. Med moštva, ki so prikazala kvaliteten svetovni nogomet, lahko sigurno uvrstimo Nemce, Angleže in tudi Italijane. Poleg tega je škoda, da so pred časom zapustili prvenstvo Brazilci in pa Belgijci. Oboji igrajo izredno sodobno, rekel pa bi, da mi je žal tudi poraza jugoslovanske reprezentance, ki je proti Argentincem igrala zelo kvalitativno in nakazala tudi neke rešitve za bodočnost v nogometu. Tu mislim predvsem, da je v ospredju ideja, ustvarjalnost in pa tehnika pred močjo in pred obrambno igro.«

Veliko se govori o formuli, zlasti so pod kritiko odločujoče 11-metrovke...

»Seveda ta sistem tekmovanja ni ravno najbolj pravičen, vendar je težko najti boljše variante. Sigurno so bila nekatera moštva, ki so igrala kvalitativno, med njimi predvsem Italijani, prikrajšana in v bistvu nesrečno izločena. Vendar so podaljški in pa 11-

Enajstmetrovka Brehmeja, ki je določila svetovnega prvaka. (Telefoto AP)

metrovke se zmeraj boljša rešitev kot zreb. Obstaja seveda možnost, da bi celoten sistem tekmovanja prilagodili tekmovanju po liga-sistemu v dveh ali pa treh skupinah, kjer bi verjetno ta vpliv slučajja, da lahko kvalitetne ekipe izpadejo, bil manjši.«

Ste tudi vi mnenja, da so bili sodniki ena najslabših točk tega mundiala?

»Mislim, da so bili sodniki najslabši element na svetovnem prvenstvu, čeprav je bilo tudi precej kvalitetnih sojenj. Več je bilo kvalitetnih sojenj kot slabih, vendar so bile pri sojenju narejene tudi nekatere velike napake, ki so neposredno tudi vplivale na to, da so nekatera moštva - konkretno Sovjetska zveza - morala zapustiti tekmovanje. Nadalje so bili doseženi nekateri zadetki, ki so bili razveljavljeni, ali bi morali veljati. To je bil tudi primer v zadnji tekmi, v finalni tekmi Italijanov, ko je Berti dosegel regularen zadetek, ob tem, da je bil verjetno prvi zadetek Italijanov tudi vprašljiv glede off-sidea. In še: proti Italijanom so Čehoslovaki zabili regularen gol z glavo, in ni bil priznan, a Maradona je igral z roko proti Sovjetski zvezi itd. Mislim pa, da je tudi velik problem v neizenačenem kriteriju sojenja, saj so nekateri sodniki, zgleda po novih navodilih, zelo strogo ocenjevali določene prekrške, kar je povzročilo obilico rumenih in rdečih kartonov. Mislim, da bi ta kriterij moral biti bolj enoten, čeprav se strinjam s strogimi kriteriji.«

Osim pravi, da je v pogojih, v katerih deluje jugoslovanski nogomet, njegova reprezentanca v bistvu dossegla še preveč. Se s tem strinjate?

»S to oceno se povsem strinjam, kajti rezultat jugoslovanske reprezentance na svetovnem prvenstvu daleč presega realne možnosti in pa razmere, v katerih se jugoslovanski nogomet razvija. Jugoslovanski nogomet ima podobne probleme kot jugoslovanska družba, v gospodarskem in političnem smislu in je daleč od evropskih kriterijev. Sreča Osim je bila ta, da je lahko pod jugoslovanski grb poklical igralce, ki igrajo v tujih klubih, ki imajo predvsem bolj profesionalni odnos do nogometa. Vprašanje nadarjenosti ju-

goslovanskih nogometašev pa ni bilo nikdar sporno in zato je osnovni cilj jugoslovanske nogometne federacije, da ustvari pogoje poklicnega nogometa, ki bo živel od lastno ustvarjenega dohodka in kjer slabo delo in slaba kakovost ne bosta mogla preživeti. Kvalitetno delo bo pa ustrezno vrednoteno.«

Je Osim le naredil kakšno nepotrebno ali zgrešeno potezo?

»Mislim, da je Osim nasploh dobro vodil jugoslovansko reprezentanco. Imel je seveda svoj koncept, ki ga do potankosti ne poznam, težko je zdaj ocenjevati, ali bi morda moral zamenjati katerega igralca s kakšnim mlajšim, perspektivnejšim. Osim je s tem, ko ni pošiljal v boj mlajših igralcev, in ko je parkrat z zamenjavami igro usmeril bolj v obrambo, torej pokazal, da v veliki meri ne zaupa svojemu moštvu in da se oslanja predvsem na tiste igralce, ki so dosegli rezultat v kvalifikacijah. Mislim pa, da je Osim, od vseh selektorjev, glede na razmere v jugoslovanski reprezentanci, glede na kakovost jugoslovanske reprezentance, bil v najtežjem položaju, kajti moral je povleči mnogo kompromisov.«

V Italiji so računali na naslov, in ko je ta šel po vodi, se tudi trener Vicini kritikam ni mogel izogniti. Se vam zdijo te kritike upravičene?

»Mislim, da so kritike neupravičene. Mislim, da je Vicini napravil vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi Italijo popeljal v finale. Njegovi napori na klopi, z namenom uspešnega vodenja ekipe, so bili vidni. Zmeraj je pravčasno reagiral in postavil prave igralce. Vprašanje je, zakaj je Italija odigrala slabše proti Argentincem, in to je bil edini trenutek, ko Italija ni zaigrala tako, kot je bilo pričakovati. Mislim, da gre tu predvsem za psihični moment, ki je v nogometu prisoten in s katerim je treba računati. Žal se je to Italijanom dogodilo v tekmi knock-out sistema. Mnogo bolje bi bilo, če bi se to Italijanom zgodilo v začetnih kolih, kot se je to primerilo mnogim drugim reprezentancam. Vendar so Italijani posebej v tekmi proti Angležem pokazali, da so resnično eno najboljših moštev.«

Nemčija je bila zasluženo v finalu, Argentina pa se je vanj prebila tako, da je v glavnem rušila igro nasprotnika, poleg tega je v finalnem srečanju pokazala, da ne zna prenesti poraza...

»Veste, kaj je z Argentino... Argentina ni več tisto moštvo, ki je bilo v Mehiki. Tega so se argentinski nogometaši in selektor Bilardo dobro zavedali. To je bilo moštvo, ki je bilo slabše pripravljeno, z Maradono, ki ni več tako kakovosten kot v preteklosti, zato je bilo pričakovati in Bilardo je povsem upravičeno spremenil način igre in ga prilagodil kakovosti svojega moštva ter izrecno doseganju uspešnega rezultata. Glede tega mu ne more nihče ničesar očitati. To je tudi njegova pravica in če se s takim nogometom uspe priti v finale, je to samo njihova kvaliteta, oziroma slabost ostalih. Resnično je Argentina igrala daleč od kakovostnega nogometa, ampak, kot sem že rekel, podredila se je fazi branjenja ter čakala na napake nasprotnika. To je sigurno nogomet, ki ne privlači gledalcev, vendar je v tem trenutku lahko edini prinesel rezultat Argentincem.«

In organizacija?

»Italija se je predstavila resnično v izredni luči organizatorija in je v vsakem pogledu, tudi torej v tem ljudskem pogledu, v političnem pogledu, napravila izredno velik vtis na vse, ki so to svetovno prvenstvo spremljali. Resnično je bilo narejeno vse, kar je bilo potrebno, da to prvenstvo uspe in da je na najvišji ravni.«

Glede na kvaliteto, ki jo je na primer pokazal Kamerun, je dovolj, da je Afrika zastopana le z dvema reprezentancama?

»Mislim, da je kvaliteta, ki jo je pokazal Kamerun in pa tudi Egipt, takšna in tako presenetljiva, da zasluži moštva s tega področja vsaj enega do dva ali več moštev v tem tekmovanju.«

Ali ni mesec dni dolgo prvenstvo le preveč?

»Mislim, da je to predolgo in da pride sigurno do nasičenosti z nogome-

Veliko veselje a tudi neredi

BERLIN — Svetovni naslov, ki ga je osvojila Beckenbauerjeva vrsta, je v obeh Nemčijah sprožil veliko veselje, a tudi številne neredi. Zaradi »prekomernega« praznovanja so štiri osebe umrle (v prometnih nesrečah), na stotine ljudi pa so sprejeli v bolnišnice. V nekaterih mestih je prišlo tudi do vandalskih dejanj in izgrediv. Po prvih podatkih naj bi v noči po velikem finalu aretirali več kot 200 mladeničev.

Najbolj »vroče« je bilo v Berlinu, kjer se je velika množica ljudi zgrnila na ulice in praznično pozdravila uspeh nemške reprezentance. Svojevrstno pa so zmago praznovali številne desničarske skupine, ki so v Berlinu sprožile neredi, vlomile v trgovine in vzklikale nacistična gesla.

tom, tako s strani gledalcev, kot tudi nogometašev, ki seveda v tej dolgi odsotnosti od doma, v hotelih, gotovo doživljajo tudi določene travme in bi bilo potrebno razmišljati o neki spremembi.«

Se zlasti, ker se bodo razmeroma kmalu začele kvalifikacije za evropsko nogometno prvenstvo...

»Ja.«

Čez 4 leta bo prvenstvo v ZDA, kjer pa ni zanimanja za nogomet. Ne grozi polom?

»Mislim, da se Američani dobro zavedajo, v kaj se spuščajo. Kljub temu da pri njih nogomet ni tako želo razvit, posebej ne poklicni nogomet (vendar je zelo razvit v šolah), so v organizacijskem in finančnem smislu na vseh področjih v svetu v špiči. In ni nobenega razloga, da ne bi tudi v nogometnem smislu pripravili eno najboljših svetovnih prvenstev.«

Zlata knjiga nogometnega SP

1930 — Urugvaj: URUGVAJ
1934 — Italija: ITALIJA
1938 — Francija: ITALIJA
1950 — Brazilija: URUGVAJ
1954 — Švica: ZRN
1958 — Švedska: BRAZILIJA
1962 — Čile: BRAZILIJA
1966 — Anglija: ANGLIJA
1970 — Mehika: BRAZILIJA
1974 — ZRN: ZRN
1978 — Argentina: ARGENTINA
1982 — Španija: ITALIJA
1986 — Mehika: ARGENTINA
1990 — Italija: ZRN

Nedeljski finale ni prinesel spremembe Schillaci najboljši

Salvatore Schillaci

ŠEST ZADETKOV: Schillaci (It.)

PET ZADETKOV: Skuhravy (ČSFR).

ŠTIRJE ZADETKI: Michel (Šp.) Milla (Kam.), Matthäus (ZRN), Lineker (Angl.).

TRIJE ZADETKI: Völler (ZRN), Klinsmann (ZRN), Platt (Angl.).

DVA ZADETKA: Bilek (ČSFR), Careca (Braz.), Jozić (Jug.), Pančev (Jug.), Stojković (Jug.), Lacatus (Rom.), Balint (Rom.), Redin (Kol.), Caniggia (Arg.), Baggio (It.), Brehme (ZRN).

EN ZADETEK: Abdelghani (Egipt), Muller (Braz.), Bein (ZRN), Littbarski (ZRN), Brolin (Šve.), Ekström (Šve.), Stromberg (Šve.), Burruchaga (Arg.), Troglia (Arg.), Monzon (Arg.), Caligiuri (ZDA), Murray (ZDA), Cayasso (Kost.), Flores (Kost.), Medford (Kost.), Gonzales (Kost.), De Wolf (Bel.), Degryse (Bel.), Clijster (Bel.), Ceulemans (Bel.), Sci-fio (Bel.), Vervoort (Bel.), Giannini (It.), Serena (It.), Hašek (ČSFR), Luhovy (ČSFR), Kubik (ČSFR), K. I. Mubarak (Ar. emir.), Jumaa (Ar. emir.), Kieft (Niz.), Gullit (Niz.), Koeman (Niz.), Lineker (Angl.), Wright (Angl.), Oman Biyik (Kam.), Ekeke (Kam.), Valderrama (Kol.), Rincon (Kol.), Quinn (Ir.), Sheedy (Ir.), McCall (Škotska), Johnston (Škotska), Bengoechea (Urug.), Fonseca (Urug.), Hwangbo (J. Koreja), Protasov (SZ), Zigmantović (SZ), Zavarov (SZ), Dobrovoljski (SZ), Sušić (Jug.), Ogris (Av.), Rodax (Av.), Salinas (Šp.), Gorriz (Šp.).

AVTOGOL: Montero (Kost.), Abdulrahman (Ar. emir.), Parker (Angl.).

OSMINA FINALA	ČETRTFINALE	POLFINALE	FINALE
ITALIJA 2	ITALIJA 1	ITALIJA 1	
URUGVAJ 0			
IRSKA 0	IRSKA 0		
po 11-metrovkah 5:4		po 11-metrovkah 3:4	ARGENTINA
ROMUNIJA 0			
ŠPANIJA 1	JUGOSLAVIJA 0		
JUGOSLAVIJA 2	po 11-metrovkah 2:3	ARGENTINA 1	
BRAZILIJA 0			
ARGENTINA 1	ARGENTINA 0		3. mesto
ZRN 2	ZRN 1		ITALIJA 2 ANGLIJA 1
NIZOZEMSKA 1		ZRN 1	
ČSFR 4			
KOSTARIKA 1	ČSFR 0		
ANGLIJA 1	ANGLIJA 3		
BELGIJA 0			
KAMERUN 2		ANGLIJA 1	
KOLUMBIJA 1	KAMERUN 2		
			1. mesto
			ARGENTINA 0 ZRN 1

Možje v črnem so krojili usodo svetovnega prvenstva Nogomet v rokah sodnikov

RIM — Komaj minulo svetovno nogometno prvenstvo bo šlo v anale nogometne zgodovine tudi kot... prvenstvo slabih sodnikov. Sodniki so tokrat bolj kot kdajkoli prej krojili »usodo« reprezentanc (nekaterih), tako da je končna lestvica prvenstva tudi njihova »zasluga«.

O tem nas prepričuje spomin na nekatere neverjetne »kikse« mož v črnem: od neobstoječe enajstmetrovke proti Sovjetski zvezi v tekmi z Romunijo, do roke Maradone na gol črti v tekmi s Sovjetsko zvezo; od neobstoječe enajstmetrovke v škodo Nizozemcev proti Egiptu, do razveljavljenega pravičnega gola Češkoslovaške proti Italiji; od prav tako neupravičeno razveljavljenega gola Italije v finalu za tretje mesto, do radodarno dosojene enajstmetrovke ZRN v velikem finalu. Teh in drugih spornih dogodkov je bilo na tekmah svetovnega prvenstva preveč, da bi bili le »golo naključje«.

Od kod torej ta velikanski sodniški debacle? Ena od možnih razlag je sledeča.

Pred začetkom prvenstva je svetovna nogometna zveza FIFA poostрила sodniške kriterije z namenom, da bi »obranila igro in zavarovala nogometne« sodnike. Sodniki so imeli pred začetkom prvenstva resda svoj strokovni seminar, na katerem so jih seznanili z novimi sodniškimi merili, niso pa imeli časa, da bi tudi praktično preverili sojenje po novih, poostrenih kriterijih. Kar čez noč so morali torej prikriti dosedanj način sojenja novim predpisom. Že to je samo po sebi vneslo v sodniške vrste določeno zmedo, saj je bilo težko kar nenačrtno soditi drugače, kot so bili dolga leta navajeni. Ob tem velja pripomniti, da tudi občin-

Mehiški sodnik Codesal ni štedil z opomini, dobil ga je tudi Maradona

stvo vsaj v prvih tekmah ni bilo nava-jeno sojenja po novih predpisih, zato je večkrat izžvižgalo sodnike, ki pa so bili krivi le, da so se držali novih pravil. Nič čudnega torej, če so nekateri sodniki tudi zaradi pritiska gledalcev »izgubili glavo«.

Glavni akter vse te sodniške zmešnjave je bil »vsemogočni« tajnik FIFA Joseph Blatter. On je v prvi vrsti zahteval poostritev sodniških meril, on je določal sodnike za posamezne tekme. V obeh primerih je zgrešil.

V prvem primeru, ker je s poostritvijo meril »poslal« na igrišče — ob dvaindvajsetih nogometaših — še trindvajsetega protagonista, sodnika. Z

bogatim razdeljevanjem rumenih in rdečih kartonov so se sodniki dejansko povzpeli na stopničko protagonis-tov nogometnega dogajanja, kar pa sploh ne bi smeli biti. V tekmi, ki ima sodnika za protagonista, je doslej še vedno izgubil... nogomet.

Izbira sodnikov za posamezne tekme je že ob začetku prvenstva naletela na val kritik, ki so bile najbolj ostre po določitvi Šveda Fredrikssona za sodnika tekme SZ - Argentina. Šved je v časovnem razmahu štirih let s svojimi zmotami dvakrat izločil sovjetske nogometaše iz nadaljnjega prvenstva. Blatter se sploh ni zmenil za kritike sredstev javnega obveščanja in je mirno nadaljeval po svoji poti vse do konca. Najprej je s prvenstva samovoljno izločil italijanskega sodnika Agnolina, ker ni na tekmi med Jugoslavijo in Kolumbijo pokazal Katancu rumenega kartona za oster štart, pri čemer pa visoki funkcionar FIFA sploh ni upošteval, da je bila celotna tekma zelo korektna, da ni izzval Agnolin s svojim sojenjem nobenega protesta v taborih obeh reprezentanc, še več, da je za svoje sojenje dobil v tisku najboljšo oceno med »svetovnimi sodniki«. Ob koncu pa je za višek svoje sodniške polomije tajnik FIFA določil Mehikanca Codesala za sodnika finalnega srečanja med ZRN in Argentino. Milijoni gledalcev so lahko v nedeljo videli rezultat takega početja: Codesal najprej ni piskal stoodstotnega prekrška v kazenskem prostoru Argentinec, zatem pa je Nemcem »podaril« enajstmetrovko in s tem tudi — sicer povsem zaslužen — svetovni naslov. Pa naj še kdo reče, da niso sodniki krojili 14. svetovnega nogometnega prvenstva...

Razprodane vstopnice in napol prazni stadioni

Nemci so se že včeraj v Frankfurtu veselili osvojenega svetovnega naslova. Z leve (telefoto AP): Littbarski, Brehme, Matthäus, Bein, Berthold in Klinsmann

Mesec telemanije, ki je za milijone postala skoraj neozdravljiva bolezen, je za nami. Nemčija je po treh zaporednih poskusih le osvojila svetovni naslov in prepustila presenetljivim Argentincem srebrno kolajno. Štirinajsto svetovno nogometno prvenstvo »Italia '90« je torej končano, vendar pa bi o njem lahko izrekli marsikatero trpko besedo, in to predvsem zaradi povprečne ravni, ki se je očitno znižala v primerjavi s prejšnjimi prireditvami. V središču polemik ostajajo sodniki, ki so zagrešili toliko napak, da so marsikdaj odločilno posegli ne samo v potek dogodkov na igrišču, pač pa na sam rezultat. In tudi zadnja, 52. tekma italijanskega mundiala se ni izneverila temu pravilu. Nemčija bo verjetno postavila spomenik mehiškemu sodniku Codesalu, ki je v drugem polčasu postal edini protagonist. Najprej je zaradi banalnega prekrška, ki bi veljal morda največ rumeni karton, izključil Monzona, nakar si je izmislil 11-metrovko v korist Nemčije. Počasni televizijski posnetek je dokazal, da se je argentinski čistilec Simon najprej dotaknil žoge in šele nato noge Völlerja. Kot da vsega tega ne bi bilo dovolj, je tik pred koncem izključil še Dezottija.

Rimski nedeljski finale je tako postavil na glavo tradicijo svetovnih prvenstev. Prvič je bil dosežen le en sam gol, dosedanje povprečje je bilo skoraj petkrat višje, saj so v dvanajstih finalih zabili kar 58 golov. Prvič se je zgodilo, da poraženec ni bil vsaj enkrat uspešen in prvič je prišlo do izključit-

ve igralcev. Nemčija je imela torej srečno izbranega sodnika, »suerte« pa je zapustila Argentino, ki se doslej nad srečo nikakor ni mogla pritoževati.

S tehničnega vidika ni bilo novosti. Obramba, in to okrepjena s petimi in več možmi, je prevladovala nad napadom. Sheme so si bile na las podobne, žoga je bila večinoma sredi polja, prodore pa smo lahko šteli na prstih ene same roke. Z zmanjšanjem prostora za manevriranje so se lahko izkazali le izredno hitri igralci in med temi Maradona, ki pa se mu poznao leta. Kljub temu ostaja edini resnično inventivni igralec, čeprav se je s svojim dolgim jezikom in obnašanjem dokaj zasovražil.

Organizacija je stekla dobro, negativno noto pa predstavlja absurdni podatek o povsem razprodanih vstopnicah, čeprav so bili stadioni napol prazni. Razlogov je več: prodajanje v paketih za tri ali več tekem, med katerimi je bilo tudi več nezanimivih, kakor tudi gora vstopnic, ki je ostala kot darilo v pralnih praških in pločevinkah.

Tajnik FIFE Blatter je zadovoljen, saj so sodniki dobesedno izvajali navodila. Predsednik organizacijskega odbora »Italia '90« Montezemolo prav tako, mnogo manj pa ljubitelji prave lepe nogometne igre. Toda na to bomo kaj kmalu pozabili, saj bo v kratkem stekel organizacijski stroj za ZDA '94.

SAŠA RUDOLF

Milijarde kot na tekočem traku

RIM — Več kot 171 milijard lir znaša inkaso na 52 srečanjih letošnjega SP. Na podlagi podatkov organizacijskega komiteja so prodali 2.514.178 vstopnic. Kar zadeva inkaso, so najvišjo vsoto zabeležili v nedeljo zvečer, na finalni tekmi, ko so zbrali 8.578.326.000 lir (73 tisoč gledalcev). Na drugo mesto te posebne lestvice sodi srečanje v Bariju med Italijo in Anglijo, ko so nasteli skoraj 6 milijard lir inkasa.

Nemškemu navijaču poseben spominke

RIM — Nezadovoljen z »običajnimi« spominki si je neki spretni nemški na-

vijač izbral nekaj posebnega. V nedeljo ponoči je namreč preliščil nadzorstvo čuvajev Olimpic in z igrišča odnesel kovinsko ploščo, ki služi za določitev bele točke na sredini nogometnega pravokotnika.

Mundial s 115 zadetki

RIM — Pravkar sklenjeno svetovno prvenstvo ni zabeležilo posebnih rekordov. Sicer kot zanimivost lahko rečemo, da je bilo na 52 tekmah doseženih 115 zadetkov. »Najhitrejši« je bil jugoslovanski igralec Susić, ki je mrežo Arabskih emiratom zatresel že po 4 minutah igre.

Italijanski sodnik Lanese pa je bil najbolj »strog«, saj je piskal kar 163 prekrškov. Povejmo še, da se je Schillaci proslavil tudi kot najbolj natančen strelec, saj je 21-krat usmeril žogo v vrata.

Agnolin zapušča

RIM — Italijanski sodnik Luigi Agnolin, ki je moral predčasno zapustiti prizorišče mundiala, ne bo več sodil. Svojo odločitev je Agnolin utemeljil z utrujenostjo in delovnimi obveznostmi. Ni pa izključeno, da je tej odločitvi botrovala tudi »izključitev« na SP.

Mnenje Bruna Rupla ob izteku svetovnega nogometnega prvenstva Glavne značilnosti »Italije '90«

V Vidmu zanimiva pobuda ob mundialu V fotorazstavi in knjigi prisotni tudi Slovenci

Na pobudo odbora za pripravo mundiala '90 so nedavno v Vidmu odprli fotografsko razstavo o športni dejavnosti na področju dežele FJK ter predstavili knjigo »Come eravamo sportivi - Cento anni di immagini in Friuli Venezia Giulia 1860-1960«.

Že pred meseci so organizatorji stopili v stik tudi z ZSSDI v Gorici in v Trstu in z zgodovinskim odsekom NŠK; od tega pristopa jih je spodbudila razstava, ki je bila v Kulturnem domu v Trstu ob 120. obletnici ustanovitve Sokola. Fotografski material, ki je bil objavljen v navedeni knjigi, je zanimiv za našo skupnost. Že sama naslovnica nam prikaže znanega goriskega rokaja in letalskega strokovnjaka Rusjana, ki je bil vnet kolesar. Objavljene so razne slike iz življenja Sokolov: tekma v hazeni, prvomajski telovadni nastopi, odbojkarke in nogometne tekme še iz obdobja ZKTU-UCFE, trenutki s kolesarske dirke. Zanimivi sta fotografiji o nekem tekmovalcu v metanju uteži, saj je za tekmovalce razobešen prapor z napisom Mladinski krožek Zmaga - Poljane (leto 1905) ter prehod »Titove štafete« na mejnem prehodu Škofije (iz petdesetih let). Skoraj pod vsako sliko je navedeno, da je govor o slovenskih atletih in podobno.

Med športno bibliografijo so omenjene študije Vilija Prinčiča o zgodovini društva Dom ter obe knjigi Alda Rupla o zgodovini naše telesne kulture. Verjetno smo sami krivi, da ni bila navedena še druga literatura, saj je nismo izročili organizatorjem.

Izredne važnosti je tudi prispevek Arielle Verrocchio na temo »Fizična in politična prizadevanja v tržaških športnih organizacijah ob koncu preteklega stoletja in v prvih desetletjih sedanjega« (Attività fisica e impegno politico nei sodalizi sportivi della Trieste tra fine ottocento e primi decenni del novecento). Verrocchieva točno analizira cilje, ki so si jih takrat postavili organizatorji telesno-kulturnega gibanja, saj zatrjuje, da je bilo to način potrjevanja narodnostne prisotnosti in samobitnosti, tako pri Italijanih kot pri Slovencih. V svojem prispevku opisuje tudi fašistično nasilje, ki je bilo vzrok za ukinitje vseh naših organizacij. Pisec članka postavlja še neko vprašanje, na katerega sicer ne odgovarja. Ugotavlja namreč, da bi bilo zanimivo analizirati značilnosti športnega združevanja med Slovenci po drugi svetovni vojni, ko je prenehalo nasilno zatiranje in jim je bila priznana pravica »narodnostne manjšine«. Meni namreč, da prav analiza tega gibanja bi dodatno potrdila vzročno vez med telesno kulturo in željo po narodnostni afirmaciji. Gradivo, ki sta ga pripravila tako ZSSDI iz Gorice ter NŠK iz Trsta, je še vedno razstavljeno v Vidmu. (mž)

Tudi v finalni tekmi svetovnega nogometnega prvenstva se je postavil v ospredje sodnik, in s tem smo bili še enkrat priča, kako so sodniške odločitve pogojevale to prvenstvo. Sodniki in stranski sodniki ter podaljški in 11-metrovke so zato bili glavna značilnost mundiala Italija '90.

Obracun te edinstvene športne manifestacije, ki je mesec dni pritegnila svetovno pozornost, je po mojem mnenju, kljub neizbežnim polemikam, nadvse pozitiven, vsaj kar se tiče organizacije, ki je bila res brezhibna. Na stadionih in izven njih se, kljub bojazni pred izpadi oziroma izbruhom nešportnih navijačev ali bolje rečeno »huliganov«, ni pripetilo nič hujšega, za kar gre velika zasluga silam javnega reda, ki so v sodelovanju in s pomočjo varnostnih organov tujih držav preprečile vsako nešportno početje. Zato je tudi zanje prišel zaslužen počitek.

Tisti, ki pa se ne bodo odpočili, so novinarji, ki bodo sedaj skušali podrobno analizirati potek in dati popolno sliko letošnjega mundiala. Osebnost sem potek prvenstva spremljal po televizij-skem ekranu. Prenosi so bili še kar v redu, čeprav podajanje replayev ni bilo vedno najbolj posrečeno. Prvenstvo, skupno so odigrali 52 tekem (36 kvalifikacijskih in 16 izločilnih), je bilo precej izenačeno. Od 16 izločilnih tekem (od osmih finala naprej) so bili za polovico (8) potrebni podaljški, kar štiri tekme pa je odločalo streljanje 11-metrovk. Če se za trenutek obrnemo na prejšnja prvenstva, ugotovimo, da je pred štirimi leti prišlo le do štirih podaljškov (le enkrat so odločale 11-metrovke). V Španiji leta 1982 pa je do podaljškov prišlo le na eni tekmi. Ekipe, ki so bile letos izločene po podaljških oziroma 11-metrovkah so se pritoževale, da je bilo treba menjati pravila, vendar kako? Dosedanji sistem se mi zdi povsem posrečen, čeprav se ne strinjam, da so bile štiri tretjevršne ekipe posameznih skupin uvrščene v osmino finala. In glej naključje, prav Argentina si je nato priborila pot do finala.

Vendar zaenkrat kaže, da rešitve za to ni, saj za bodočo celo napovedujejo nastop treh afriških ekip, število nastopajočih postav (24) pa se ne bi smelo spremeniti.

Kar se pa podaljškov in 11-metrovk tiče, menim, da je to najboljša rešitev. Tekem zaradi zelo tesnega koledarja praktično ni mogoče ponoviti. Kaj je morda bilo bolje pred leti, ko je v primeru neodločenega rezultata odločal žreb? To je bila res prava loterija, ne pa 11-metrovke, ki so končno sestavni del nogometne igre.

Poglavje zase si gotovo zaslužijo sodniki, ki so bili res slabi, tako da se mnogi že ogrevajo za

profesionalne sodnike. Poleg številnih rumenih kartonov so letos izključili kar 16 nogometašev, kar je pravi rekord (leta 85 je bilo izključenih 8, leta 82 pa le pet nogometašev).

Po trditvah in ukrepih tajnika mednarodne nogometne zveze Blatterja, ki je v začetku izjavil, da bodo povprečne sodnike takoj poslali domov, je bilo upati, da bo prvenstvo potekalo v najboljšem redu. Vendar... med najbolj nedolžnimi je drago plačal le priznani italijanski sodnik Agnolin.

Italijani se pritožujejo, da jim sodniki niso bili preveč naklonjeni, kot so bili doslej naklonjeni vsem gostiteljem prvenstev. Zdi pa se mi, da jih sodniki niso odškodovali, posebno ne Francoz Quiniou, ki je Čehoslovakom razveljavil popolnoma regularen zadetek, obenem pa spregledal očitni off-side Baggia v tekmi z Anglijo. Sicer je bil tudi gol Schillacija z Argentino dosežen v precej dvomljivem položaju (beri off-sideu). Tudi off-sidei so bili verjetno poglavje zase tega prvenstva. Stranski sodniki so jih res razsojali po svoje. Mnoge regularne akcije so prestregli, kot lep Bertijev gol z Anglijo, mnogokrat pa so popolnoma spregledali nogometaše v nedovoljenem položaju.

Kar se tiče Italije in Jugoslavije menim, da je bilo njuno prvenstvo še kar pozitivno. Azzurri, ki so vsekakor računali na prvo mesto, so se morali zadovoljiti s tretjim. Začeli so sicer solidno in dobesedno nadigrali Avstrijo, ki je nato dokazala, da ni taka velesila, kot so napovedovali. Precej pa se so morali potruditi, da so spravili na kolena tako Američane kot tudi Čehoslovake. Niso sicer imeli problemov z Urugvajem, z Irci pa je bila že razvidna utrujenost, ki je prišla posebno na dan v podaljških z Argentino in zato so jim bile 11-metrovke usodne. Trener Vicini ni mnogo grešil in to predvsem, ker je imel na razpolago kar 22 skoraj enakovrednih nogometašev, tako da ni imel problemov z zamenjavanji.

Jugoslovani so začeli res katastrofalno. Že proti Kolumbiji je bil viden napredek, kar se je obrestovalo z gladko zmago nad Emirati, s katero so si zagotovili pot v osmino finala, kar je bil tudi njihov cilj. S solidno igro proti Španiji, predvsem v podaljških, so si Stojković (strelec obeh golov) in tovariši priborili pot do četrtine finala. Tu pa jih je kljub odlični igri znatno odškodoval švicarski sodnik Rothlisberger, ki je že v 31. minuti izključil Šabanadžovića. Priznati pa je treba, da so modri zgrešili kar tri 11-metrovke.

Trenerju Osimu, ki je bil v središču polemik z jugoslovanskimi novinarji pred in v teku pr-

venstva, lahko očitamo le to, da je imel preveč zaupanja v starejša nogometaše, ki so zaradi utrujenosti odpovedali prav v ključnih trenutkih. Mladi, kot obetajoči Jarni, ki je igral na tem mundialu le 45 minut, pa so morali sedeti na klopi.

Kot zaključek bi lahko rekel, da glede igre nismo videli bistvenih novosti. Vse ekipe so stremele le v obrambni sistem igre in zato ni čudno, da se je večina tekem končala s tesnimi izidi. Padlo pa je vsekakor 115 golov. Tudi nogometaša, ki bi se posebno izkazal v tem prvenstvu, nismo videli. Bilo je nekaj prijetnih presečenj in tu bi v celoti omenil ekipi Kameruna in Egipta, kar potrjuje, da si Afrika res zasluži številnejše zastopstvo za svetovno prvenstvo. Med posameznimi mladimi nogometaši so me navdušili Gascoigne (Anglija) Skuhravy (Čehoslovaška) in Baggio (Italija). Pravo presenečenje mundiala pa je bil gotovo Schillaci, ki je pred dvema letoma igral še v italijanski B ligi in je bil vključen v ekipo azzurrov šele v zadnjem trenutku. S šestimi zadetki je bil Schillaci tudi najboljši strelec prvenstva, kot Rossi v letu 82 in Lineker (Anglija) leta 1986. Bilo je tudi nekaj res lepih tekem. V prvi vrsti bi tu omenil Nemčija-Anglija, Belgija-Anglija, Kamerun-Anglija, Italija-Anglija. Kot vidimo, je bila Anglija res v središču pozornosti tudi kar se tiče discipline, saj je disciplinski pokal šel prav Angležom. Res škoda, da nesramni angleški huligani kvarijo ugled te države, ki že nekaj let zaradi njihovega nešportnega obnašanja ni zastopana v evropskih pokalih.

Prvenstvo je jasno pokazalo, da smo si najlepše tekme ogledali prav z angleško reprezentanco. Italija 90 se torej zaključuje nadvse pozitivno, sedaj se odpira novo poglavje nogometa. Prihodnje svetovno prvenstvo bo namreč v Ameriki, ki nima velikih tradicij, a nas je vsaj kar se tiče organizacije že večkrat presenetila. Nas bo tudi tokrat?

BRUNO RUPEL

totocalcio

Pravilni stolpec totocalcia je:

X 2 1 1 X 1 X 1 X 1 2 1 X
Dobitniki trinajstice (teh je 1.992) prejmejo 607.500 lir, dobitniki dvanajstice (26.446) pa 45.300 lir. Prihodnji stolpec Totocalcia se bo nanašal na pokalne tekme z dne 26. avgusta.

Otroški mundial

Tilen Kralj, 2. razred osnovne šole Pinka Tomažiča iz Trebč

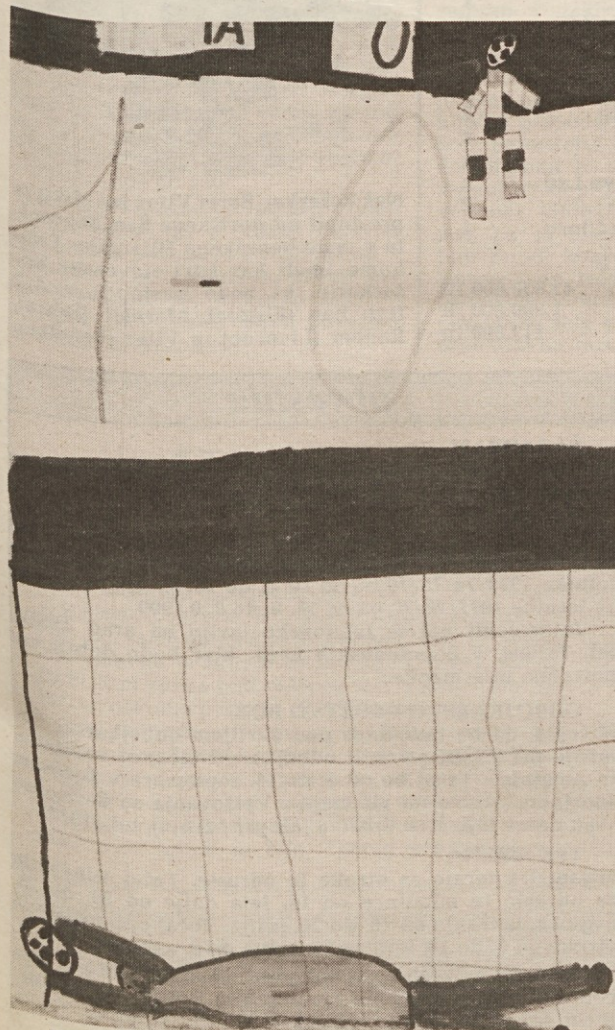
Peter Blasl, 1. razred osnovne šole Franceta Bevka iz Gorice

Alen Semec, 2. razred osnovne šole Alberta Sirka iz Križa

Ivana Sullini, 2. razred osnovne šole Alberta Sirka iz Križa

Erik Piccini, 1. razred OŠ Franceta Bevka z Opčin

Barbara Vremec, 3. razred osnovne šole Franceta Bevka z Opčin

Samuel Zanette, 1. razred osnovne šole Franceta Bevka iz Gorice

Barbara Mahnič, 2. razred OŠ F. Milčinskega s Katinare

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglas: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, ttx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

torek, 10. julija 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
ČEDAD - Ul. Ristort 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

PIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

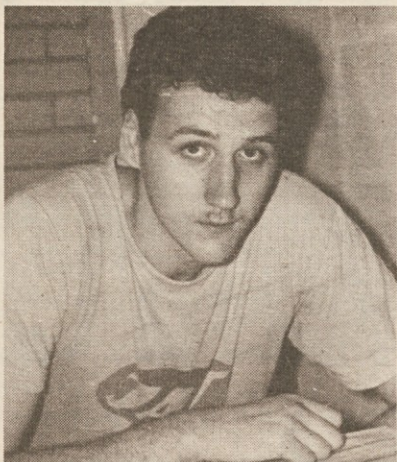
Drevi ob 21.00 prijateljsko srečanje Italija - Jugoslavija Košarkarska poslastica v Trstu

TRST — Čeprav bo jugoslovanska košarkarska reprezentanca nastopila v Trstu brez svojih »ameriških profesionalcev« (Divac, Petrović in Paspalj, ki nastopajo v ameriški NBA), se obeta drevi v tržaški športni palači lepa in kakovostna predstava. Srečanja med Italijo in Jugoslavijo so bila vselej doslej zanimiva, tudi glede rivalitete med reprezentancama.

Resnici na ljubo, v zadnjih letih je Jugoslavija tako na uradnih tekmovanjih kot na prijateljskih tekmah stalno premagaovala azzurre, ki pa bi se lahko drevi oddolžili za stalne poraze.

Vprašanje je tudi, kaj si oba zvezna trenerja obetata od tega srečanja. Verjetno bosta poskusila nove igre, uigravala bosta moštvo za svetovno prvenstvo, ki bo šele čez mesec dni v Argentini.

Tako ali drugače, se drevi v športni palači obeta kar prijetna košarkarska predstava. Tržaški navijači pa bodo še posebej prišli na svoj račun, saj bosta drevi na parketu tudi dva

»Tržačana«: Attruia, ki je kot mladinec nastopil v Trstu, in član Stefanela Cantarello.

DREVIŠNJI POSTAVI

ITALIJA: Attruia, Esposito, Pessina, Dell'Agnello, Bosa, Brunamonti, Iacopini, Vescovi, Riva, Morandotti, Costa, Rusconi, Niccolai, Pittis, Rossini, Cantarello.

JUGOSLAVIJA: Obradović, Zdovc, Pavičević, Perasović, Marković, Kučko, Čutura, Radja, Jovanović, Bilalović, Komazec, Savič.

Tekma v tržaški športni palači se bo pričela ob 21. uri, sodnika pa bosta Cazzaro in D'Este iz Benetk.

Ob priliki tega srečanja bodo izročili Robertu Brunamontiju (Knorr Bologna) zlato kolajno za 200. nastop v državni reprezentanci. Brunamonti je namreč opravil krstni nastop v državni reprezentanci 20. 5. 1978.

Italija in Jugoslavija bosta spet igrali v prijateljskem srečanju jutri v Pulju, s pričetkom ob 21. uri.

Na sliki: jugoslovanski as Dino Radja, ki so ga snubili tudi v Bostonu.

V finalu teniškega turnirja v Wimbledonu Edberg po 5 nizih

LONDON — Tretji zaporedni finalni dvoboj med Beckerjem in Edbergom v Wimbledonu se je končal kot prvi - z zmago playolasega Šveda (6:2, 6:2, 3:6, 3:6, 6:4), toda oba tenista obljubljata, da se bosta v finalu londonškega turnirja še srečala, ne samo zaradi tega, ker ima Edberg šele 24 let, Becker pa je celo za dve leti mlajši, temveč tudi zato, ker sta dokazala, da sta prava mojstra travnatih površin. Račune jima lahko zdaj prekriža ednole Sličan Goran Ivanišević, ki je bil - pravo odkritje letošnje izvedbe.

Edberg je z odlično igro brez težav osvojil prva dva niza, obakrat s 6:2. Becker je po srečanju priznal, da je tedaj razmišljal ednole o osvojitvi kvečjemu častnega seta, češ da ga je težavna pot do finala (z dvoboji proti Masuru, Goldieju, Cashu in Ivaniševiću) docela izčrpala. Toda Becker je v nadaljevanju dvoboja dosegel še mnogo več. Ne le, da je izenačil stanje v setih na 2:2, temveč je v petem odločilnem nizu celo vodil s 3:1.

Ivanišević se vzpenja

Po končanem turnirju v Wimbledonu je zveza ATP objavila novo svetovno jakostno lestvico, na kateri z 2.995 točkami še vedno vodil Lendl, Edberg (2.783) pa je zdaj prehitel Beckerja (2.639). Sledijo: 4. Gomez 2.005, 5. Agassi 1.896, 6. Gilbert 1.728, 7. Muster 1.570, 8. Krickstein 1.513, 9. Sanchez 1.499, 10. Jaite 1.151, 11. Česnokov 1.148, 12. McEnroe 1.091. Jugoslovian Ivanišević se je z 38. povzpел na 23. mesto (777 točk).

Seleševa in zvezni pokal

Po ekshibicijskem srečanju v Beogradu med Seleševa in Garrisonovo je mlada Jugoslovanka potrdila, da se zaradi šolskih obveznosti ne bo z reprezentanco udeležila tekmovanja za zvezni pokal. Oče Karolj je izjavil, da Monika s svojimi uspehi častno zastopa svojo državo in da bo v prihodnje gotovo še igrala za Jugoslavijo.

Na deveti etapi kolesarske dirke po Franciji Slavje Italijana Ghirotta

ŽENEVA — Po nedeljski zmagi Zvhodnega Nemca Olafa Ludwiga v sprintu je včeraj na 9. etapi koledarske dirke po Franciji slavil zmago, in spet v sprintu 29-letni Italijan Massimo Ghirotto.

Ghirotto je na cilju prehitel Španca Eduarda Chozasa. In prav španski kolesar je bil glavni junak včerajšnje etape, saj je kar 80 km pred ciljem silovito potegnil. Edini, ki je držal »korak« s Šancem je bil Ghirotto, ki je nato tudi zmagal v sprintu. Resnici na ljubo, ostala glavnina seni preveč naprezala, da bi ujela italijanskega in španskega kolesarja, saj na skupni lestvici nista nevarna. Favoriti so tako raje hranili moči za današnjo zelo naporno gorsko etapo, ki bi morala prinesiti spremembe tudi na vrhu skupne lestvice.

NEDELJSKA, 8. ETAPA (EPINAL - BESANCON, 181,5 km): 1. Ludwig (NDR) 4.26'53"; 2. Meuseeuw (Bel.); 3.

Kiefel (ZDA), 4. Colotti (Fr.); 5. Kappes (ZRN) vsi z zmagovalčevim časom. VCERAJŠNJA, 9. ETAPA (BESANCON - ŽENEVA, 196 km): 1. Ghirotto (It.) 4.46'07" s povprečno hitrostjo 41,102 km na uro; 2. Chozas (Sp.) i.č.; 3. Lavanne (Fr.) po 16"; 4. Holm (Dan.) po 19"; 5. Louviot (Fr.) i.č.; 6. Muller (Švi.) i.č.; 7. Delion (Fr.) po 25"; 8. Calcaterra (It.) po 27"; 9. Riis (Dan.) i.č.; 10. Kappes (ZRN) i.č.

SKUPNA LESTVICA: 1. Bauer (Kan.) 39.18'47"; 2. Pensec (Fr.) po 17"; 3. Massen (Niz.) po 1'06"; 4. Chiappucci (It.) po 1'07"; 5. Alcalá (Meh.) po 7'19"; 6. lemond (ZDA) po 10'09"; 7. Ampler (NDR) po 10'14"; 8. Kelly (Ir.) po 10'15"; 9. Winterberg (Švi.) po 10'26"; 10. Jekimov (SZ) i.č.

Danes bo na sporedu 10. etapa (Ženeva - Saint Gervais), ki bo dolga 118,5 km.

Na sliki (foto AP) zmagoviti sprint Italijana Massimo Ghirotta.

Na VN Francije v formuli ena tretja letošnja zmaga Prosta Ferrari stotič uspešen!

LE CASTELLET — Na VN Francije v formuli ena je Prost vodil samo v zadnjih treh krogih, a to je bilo dovolj, da je osvojil svojo 42. zmago na dirkah za SP, tretjo letos, teamu Ferrari pa je priboril jubilejni 100. uspeh.

Prost ima zdaj na skupni lestvici pilotov samo tri točke manj od Senne, je pa glede na zmogljivosti bolidov v občutni prednosti. Pri ferrariju razpolagajo z daleč najboljšo sašijo, ki jo je že pred leti projektiral Barnard, njegovi nasledniki pa so jo še izboljšali. Zaradi tega je poraba gum manjša. Na hitrih progah, kakršna je bila francoska in bo tudi nedeljska v Silverstonu, prihaja do izraza tudi moč ferrarijevega motorja, ki po številu konj zaostaja le še za mclarnom. Če bo rdeči bolid izboljšal še pospešek, se mu do konca sezone obeta še vrsta pravih zmoglavij, zlasti s sijajnim Prostom.

VN Francije je imela kar šest liderjev. V pole position prvič letos ni bilo

mclarna, najboljši čas je namreč dosegel Prost, vendar pa ga je Berger med dirko prehitel že po prvem krogu. Avstrijec je vodil vse do 27. kroga, v naslednjih dveh je bil na čelu dirke Sena, nato pa sta si štafetno palico zamenjala Mansell in Patrese, dokler se ni v najdaljše vodstvo dneva podal presenetljivi Capelli na vozilu leyton house, ki je vzdržal vse do 77. kroga, skupaj pa je vodil kar 43 krogov.

Ključni trenutek dirke je bila zamenjava gum. Pilota mclarnov si nista več opomogla. Mehaniki pri Ferrariju so bili veliko hitrejši od kolegov pri Mclarnu, ki so porabili dvakrat več časa.

Ob zmagovalcu Prostu velja poudariti odličen nastop Capellija. Z obrtniško izdelanim bolidom leyton house je bil na tem, da zmaga. Zanimivo je, da se pred petnajstimi dnevi v Mehiki sploh ni uvrstil na dirko. Dober je bil tudi njegov tovariš Gugelmin, ki je

odstopil v 59. krogu, ko je bil tretji. Smolo je imel tudi Mansell, ki mu je počil motor le nekaj krogov pred ciljem, ko je bil sicer šele sedmi. Mansell je v času 1'08"012, (povprečna hitrost 201 km na uro), prevozil krog najhitreje.

VRSTNI RED VN FRANCIJE

1. Prost (Fr. - ferrari) 1.33'29"606 s povprečno hitrostjo 195,761 km na uro; 2. Capelli (It. - leyton house judd) po 8'626; 3. Sena (Br. - mclaren honda) 11'606; 4. Piquet (Br. - benetton ford) 41'207; 5. Berger (Av. - mclaren honda); 42'219; 6. Patrese (It. - williams renault) 1'09'351.

LESTVICA ZA SP

1. Sena (Br.) 35, 2. Prost (Fr.) 32, 3. Berger (Av.) 25, 4. Piquet (Br.) 16, 5. Alesi (Fr.) 13, 6. Mansell (VB) 13, 7. Boutsen (Bel.) 11, 8. Patrese (It.) 10.

LESTVICA HIS

Mclaren 60, Ferrari 45, Benetton 23, Williams 21, Tyrrell 14, Leyton house 6.

kratke vesti - kratke vesti

Terenziju bron na SP v Lyonu

LYON — na svetovnem prvenstvu v sabljanju se nadaljuje uspešen nastop italijanske vrste. Po srebrni kolajni, ki sta ju osvojili Borella in Trillini, je včeraj bronasto odličje osvojil Tonhi Terenzi v sablji. V malem finalu je Terenzi premagal Sovjeta Kirjenka.

Zlato kolajno je osvojil Madžar Gyorgy Nebald, srebrno pa Sovjet Gueraj Pogosov.

Boksarske vesti

RENO — Američan Aaron Davis je novi svetovni prvak v welter kategoriji (verzija WBA), ki je s k.o. v devetem krogu premagal rojaka Marka Brelanda.

LAS VEGAS — Mehikanec Jorge »Maromero« Paez je ohranil svetovni naslov peresne kategorije (verzija IBF in WBO), s tem da je izenačil v dvoboju z Američanom Troyem Dorseyem.

BISMARK — Svetovni naslov v srednje teški kategoriji (verzija WBA) je ohranil tudi Američan Virgil Hill, ki je po točkah premagal rojaka Tyronea Frazierja.

Poraz Ostoje

GSTAD — Jugoslovanski teniški igralec Marko Ostoja je izgubil že v prvem turnirju v švicarskem Gstadu. Premagal ga je namreč Brazilc Cassio Motta z 2:6, 6:4, 7:5.

totip

1. —	1. Shafia El Nil	1
2. —	2. My Fault	x
2. —	1. Angelo Spelta	1
	2. Lake Star	2
3. —	1. Red Mark	2
	2. Lucodendro	x
4. —	1. Arc on Fire	2
	2. Scultura	x
5. —	1. So Honey	x
	2. Downtown Lad	x
6. —	1. Elford	2
	2. Throne of Glory	1

KVOTE

12 (15 dobitnikov)	43.830.000 lir
11 (500 dobitnikov)	1.300.000 lir
10 (5632 dobitnikov)	112.000 lir

Boris Vitez k beneškemu Hitachiju

Naš košarkar Boris Vitez (na sliki) je prestopil od goriškega San Benedetta v vrste beneškega Hitachija. Tako bomo imeli kar štiri slovenske košarkarje, ki bodo nastopili v A-2 ligi: Ban (Pistoia), Marušić (Desio), Rauber (Livorno) in Vitez (Benetke).

obvestila

ŠZ JADRAN
obvešča, da bo Jadranov urad v Prosvetnem domu na Optinah zaprt od danes, 10. t. m., do 31. t. m.

ŠZ JADRAN
obvešča, da bo tudi letos košarkarski tečaj v Pulju pri IBA (International Basketball Academy). Prva izmena za letnike 1973/74/75/76 bo od 19. 8. do 26. 8., druga izmena za letnike 1977/78/79 pa od 26. 8. do 2. 9.1990.

Interesenti naj se telefonsko javijo na urad ZSSDI, tel. 767304, v dopoldanskih urah, kjer bodo dobili vse potrebne informacije.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR
obvešča, da bo tudi letos pod okriljem odbojarske komisije pri ZSSDI priredil odbojarski tečaj za začetnike in začetnice. Tečaj bo od 5. do 15. septembra v Borovem športnem centru na »1. maju«. Vpisovanja so že možna vsak dan v tajništvo društva (ali pri čuvaju), tel 51377.

TPK SIRENA
organizira tečaje za otroke in odrasle. Tečaj windsurfa za odrasle in mladince od 16. leta dalje od 20. do 25. avgusta, jadranje od 16. do 21. julija. Tečaj optimistov za otroke od 8. do 14. leta od 25. julija do 8. avgusta. Vpisovanje najkasneje 8 dni pred začetkom tečaja. Vse podrobnejše informacije in navodila dobite na pomorskem sedežu v popoldanskih urah - tel. 422696 v Trstu, Miramarski drevored 32.

Claudia Coslovich deželna prvakinja

V Huminu je bilo v soboto in nedeljo mladinsko deželno atletsko prvenstvo. Udeležba je bila dokaj skromna, zaradi skoraj neznosne vročine pa so bili rezultati poprečni. Predstavnica Bora Infordata Claudia Coslovich je bila v metu kopja po pričakovanju prva, saj je zmagala tudi z »rutinskimi« rezultatom 40,22 m.

Nekaj dni prej je borovka v Trstu dosegla znamko 45,50 m.

Koprčan Staut prvi

KOPER — Najmlajša selekcija koprskih jadralcev - optimistov je z uspehom nastopila na mednarodni jadralni regati v Palamosu (Španija), kjer je v konkurenci 90 optimistov iz šestih držav presenetljivo zmagal obetavni Koprčan Miha Staut. Uspeh Koprčanov je potrdila Tanja Bertok, ki je bila 14. v absolutnem vrstnem redu in tretja med dekleti.

Jure Orel sedmi

KOPER — Na svetovnem jadralnem prvenstvu, ki se je za razred finn pričelo v Porto Carrasu (Grčija) je zbranih 117 jadralcev iz 27 držav. Jugoslovanski zvezni selektor Mrduljaš je poslal na prvenstvo dva mlada jadralca in sicer Jureta Orla (Koper) ter Karla Kureta (Split). V probni regati sta bila Jugoslovana odlična, Orel sedmi, Kuret pa 31. (Kreft)

Na plavalnem mitingu Alpe-Jadran v Linzu Silvan Kravos spet odličen

Mladi plavalci goriškega plavalnega kluba Gorizia Nuoto nizajo iz sezone v sezono vse višnje rezultate. Tokrat je poskrbel za novi podvig 16-letni Silvan Kravos, ki je na tekmovanju v Linzu dosegel novi mladinski deželni rekord na 200 m prsno. Mladi perspektivni goriški plavalec, ki ga trenirata Sergio Burelli in Roberto Agati, je v svoji že dolgi, vendar plodni plavalški karieri dosegel lepo bero dobrih rezultatov. Tokrat se je udeležil z deželno reprezentanco tekmovanj za trojeje Alpe-Jadran v Avstriji. Dosegel je čas 2.35'87", ki je novi deželni mladinski rekord. Zasedel je končno četrto mesto, vendar gre povedati, da je zaostal za drugouvrščenim le za borih sedem desetink sekunde.

To je bil že peti deželni rekord, ki so ga dosegli plavalci goriškega plavalnega kluba, kjer nastopa nekaj res odličnih plavalcev, kot npr. Fabio Ma-

russig, Lara Mrak, Emy Bauzon, Alberto in Andrea Crasnich ter Leila Cipolloni. Prav v teh dneh se potegujejo za deželni naslov v Spilimbergu, kjer so na sporedu tekmovanja mladincev in kadetov ter v Gorici na Rojčah, kjer tekmujejo plavalci v kategoriji dečkov.

Le polovični uspeh koprskih vaterpolistov

KOPER — Vaterpolisti Kopra, ki letos načrtujejo visoko uvrstitev v tretji jugoslovanski ligi, so s polovičnim uspehom opravili prvi dve koli. V soboto zvečer so nesrečno izgubili z reškim Burinom (7:9), v nedeljo zvečer pa so premagali Opatijo s 7:6. Obe tekmi so odigrali v Žusterni. Konec tedna čaka Koper gostovanje v Biogradu in Betini. (Kreft)